ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

ภีมภา ลอยวิเวก

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
2568

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

ภีมภา ลอยวิเวก

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
2568
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

THE RELATIONSHIP BETWEEN STRATEGIC LEADERSHIP OF ADMINISTRATORS AND EFFECTIVENESS OF OPPORTUNITY EXPANSION SCHOOLS UNDER CHONBURI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1

PIEMAPHA LOIWIEWEQ

AN INDEPENDENT STUDY SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF
THE REQUIREMENTS FOR MASTER DEGREE OF EDUCATION
IN EDUCATIONAL ADMINISTRATION
FACULTY OF EDUCATION
BURAPHA UNIVERSITY
2025

COPYRIGHT OF BURAPHA UNIVERSITY

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ได้พิจารณางานนิพนธ์ของ ภีมภา ลอยวิเวก ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภัคณัฏฐ์ จันทนวรานนท์ สมพงษ์ธรรม)

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สถาพร พฤฑฒิกุล)

คณะกรรมการสอบงานนิพนธ์

.....ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปุณณิฐฐา มาเชค)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภัคณัฏฐ์ จันทนวรานนท์ สมพงษ์ธรรม)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สถาพร พฤฑฒิกุล)

.....คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ ดร. สฎายุ ธีระวณิชตระกูล)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา อนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.วิทวัส แจ้งเอี่ยม)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

63920297: สาขาวิชา: การบริหารการศึกษา; กศ.ม. (การบริหารการศึกษา)
คำสำคัญ: ภาวะผู้นำ ,ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ ,ประสิทธิผลของโรงเรียน

ภีมภา ลอยวิเวก : ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1. (THE RELATIONSHIP BETWEEN STRATEGIC LEADERSHIP OF ADMINISTRATORS AND EFFECTIVENESS OF OPPORTUNITY EXPANSION SCHOOLS UNDER CHONBURI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1) คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์: ภัคณัฏฐ์ จันทนวรานนท์ สมพงษ์ธรรม, สถาพร พฤฑฒิกุล ปี พ.ศ. 2568.

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 229 คน โดยใช้เกณฑ์กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie & Morgan (1970, pp. 607-610) โดยการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามขนาดของโรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ จำนวน 45 ข้อ แบ่งเป็น 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 24 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .69-.95 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .98 ตอนที่ 2 แบบสอบถาม เกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียน จำนวน 21 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .49-.90 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson’s product moment correlation coefficient)

ผลการวิจัย พบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 2) ประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และ 3) ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 มีความสัมพันธ์

ทางบวกในระดับค่อนข้างสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

63920297: MAJOR: EDUCATIONAL ADMINISTRATION; M.Ed. (EDUCATIONAL ADMINISTRATION)

KEYWORDS: leadership strategic leadership the effectiveness of school

PIEMAPHA LOIWIEWEQ : THE RELATIONSHIP BETWEEN STRATEGIC LEADERSHIP OF ADMINISTRATORS AND EFFECTIVENESS OF OPPORTUNITY EXPANSION SCHOOLS UNDER CHONBURI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1. ADVISORY COMMITTEE: PAKKANAT CHANTHANAVARANONT SOMPONGTAM, SATAPORN PRUETTIKUL, Ph.D. 2025.

This research is a descriptive research to study the relationship between strategic leadership of school administrators and the effectiveness of the opportunity expansion schools under Chonburi Primary Educational Service Area Office 1. The sample group used in this research was 229 teachers in the opportunity expansion schools under Chonburi Primary Educational Service Area Office 1 in the academic year 2021, using the sample size criteria of Krejcie & Morgan (1970, pp. 607-610) by stratified random sampling according to school size. The instruments used for data collection were a 5-level rating scale questionnaire with 45 items, divided into 2 parts: Part 1, a questionnaire on strategic leadership of school administrators, consisting of 24 items, with a discrimination power of .69-.95 for each item and a reliability of .98 for the whole questionnaire; Part 2, a questionnaire on school effectiveness, consisting of 21 items, with a discrimination power of .49-.90 for each item and a reliability of .97 for the whole questionnaire; the statistics used for data analysis included Mean ($\bar{x}$), Standard Deviation (SD), and Pearson's Product Moment Correlation Coefficient.

The research found that 1) Strategic leadership of school administrators in opportunity expansion schools under Chonburi Primary Educational Service Area Office 1 as a whole and in each aspect, had an average value at a high level. 2) Effectiveness of opportunity expansion schools under Chonburi Primary Educational Service Area Office 1 as a whole and in each aspect, had an average value at a high level. And 3) Strategic leadership of school administrators and the effectiveness of opportuniy expansion schools under Chonburi Primary Educational Service Area Office 1 has a fairly high positive relationship with statistical

significance at the .01 level.

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดีจากความกรุณาให้คำแนะนำ ปรึกษา และตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภัคณัฏฐ์ จันทนวรานนท์ สมพงษ์ธรรม อาจารย์ที่ปรึกษาหลักงานนิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สถาพร พฤฑฒิกุล อาจารย์ที่ปรึกษาร่วมงานนิพนธ์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปุณณิฐฐา มาเชค กรรมการสอบงานนิพนธ์ ที่กรุณาให้แนวคิด คำปรึกษา คำแนะนำ ตลอดจนความช่วยเหลือในการตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อีกทั้งยังส่งเสริมให้ผู้วิจัยได้รับทราบแนวทางในการศึกษาวิจัย และวิธีการในการเขียนงานนิพนธ์ครั้งนี้ จึงขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรีพร อนุศาสนนันท์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปุณณิฐฐา มาเชค และ ดร.รุ่งทิพย์ พรหมศิริ ผู้อำนวยการโรงเรียนชลราษฎรอำรุง ที่กรุณาตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยในครั้งนี้ให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น ตลอดจนผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ และอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล จนส่งผลให้การดำเนินการวิจัยในครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพาเป็นอย่างสูงที่ให้คุณค่าและประโยชน์ของงานนิพนธ์ฉบับนี้ คุณค่าและประโยชน์ของงานนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาแด่บุพการีและคณาจารย์ทุกท่านตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่านที่มิได้เอ่ยนาม ณ ที่นี้ด้วยเช่นกัน

ภีมภา ลอยวิเวก

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย ..... ง

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ ..... ฉ

กิตติกรรมประกาศ ..... ช

สารบัญ ..... ฌ

ตารางที่ ..... ฎ

ภาพที่ ..... ฑ

บทที่ 1 1

บทนำ 1

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา 1

วัตถุประสงค์ของการวิจัย 4

คำถามของการวิจัย 4

สมมติฐานของการวิจัย 4

กรอบแนวคิดในการวิจัย 4

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย 5

ขอบเขตการวิจัย 6

นิยามศัพท์เฉพาะ 7

บทที่ 2 10

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 10

การจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 10

แนวคิด ทฤษฎีผู้นำและภาวะผู้นำ 14

แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ 20

แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียน 33
แนวคิดและทฤษฎีประสิทธิผล 35
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 45
บทที่ 3 55
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง 55
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล 56
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล 57
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล 59
การวิเคราะห์ข้อมูล 59
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล 60
บทที่ 4 64
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 64
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล 64
ลำดับขั้นตอนการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล 65
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 65
บทที่ 5 78
สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ 78
สรุปผลผลการวิจัย 78
อภิปรายผล 82
ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป 91
บรรณานุกรม 91
ภาคผนวก 97
ภาคผนวก ก 98
ภาคผนวก ข 102

ภาคผนวก ค 110

ภาคผนวก ง.....117

ประวัติย่อของผู้วิจัย 119

ตารางที่

หน้า

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ปีการศึกษา 2564.....56

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยรวมและรายด้าน 65

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านผู้นำที่มีความคิดความเข้าใจระดับสูง โดยรวมและรายข้อ.....66

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านความสามารถในการนำปัจจัยนำเข้าต่าง ๆ มากำหนดกลยุทธ์ โดยรวมและรายข้อ 67

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านการมีความคาดหวังและการสร้างโอกาสสำหรับอนาคต โดยรวมและรายข้อ.....68

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านวิธีการคิดเชิงปฏิวัติโดยรวมและรายข้อ.....69

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ โดยรวมและรายข้อ 70

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยรวมและรายด้าน 71

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง โดยรวมและรายข้อ 72

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก โดยรวมและรายข้อ.....73

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน โดยรวมและรายข้อ 74

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน โดยรวมและรายข้อ.....75

ตารางที่ 13 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 76

ตารางที่ 14 ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา.111

ตารางที่ 15 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1.....118

ตารางที่ 16 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1.....119

ภาพที่

หน้า

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....5

บทที่1
บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกประเทศมีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และมีความซับซ้อนมากขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศในอนาคตอย่างมาก ดังนั้น ประเทศไทยจำเป็นต้องมีทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ มีความรู้และสมรรถนะที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ในการดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุขท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงกฎเกณฑ์และกติกาใหม่ ๆ และมาตรฐานที่สูงขึ้น จำเป็นต้องมีการพัฒนาระบบและปัจจัยส่งเสริมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องไปพร้อมกัน ทั้งในส่วนของระบบการเรียนการสอน และการพัฒนาทักษะฝีมือที่สอดคล้องกันกับการพัฒนาของคนในแต่ละช่วงวัย (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2561, หน้า 3-4) เพื่อให้ทรัพยากรมนุษย์ในทุกช่วงวัยสามารถได้รับการพัฒนาและยกระดับได้เต็มศักยภาพอย่างเหมาะสม ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์จึงได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ที่เน้นทั้งการแก้ไขปัญหาการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในปัจจุบัน และการเสริมสร้างและยกระดับการพัฒนาที่ให้ความสำคัญที่ครอบคลุมทั้งในส่วนของการพัฒนาทุนมนุษย์ และปัจจัยและสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่ส่งผลดีต่อการพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิตควบคู่กับการปฏิรูปที่สำคัญ ทั้งในส่วนของการปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม เพื่อให้คนมีความดีอยู่ในวิถีการดำเนินชีวิต และมีจิตสำนึกในการร่วมกันพัฒนาสังคมด้วยการพัฒนาระบบการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 มีการออกแบบระบบการเรียนรู้ใหม่ การเปลี่ยนบทบาทครูการเพิ่มประสิทธิภาพ ระบบบริหารจัดการศึกษา และการพัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้สามารถหาวิธีเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมกับตนเองอย่างต่อเนื่องแม้จะออกจากระบบการศึกษาแล้ว (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2561, หน้า 34-35) ดังนั้น สถานศึกษาจึงถือเป็นหน่วยงานสำคัญที่จะช่วยพัฒนาเยาวชนให้เติบโตไปเป็นพลเมืองที่มีความพร้อมในการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

การบริหารการศึกษาก็เช่นเดียวกับการบริหารกิจการอื่น ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องสร้างความร่วมมือร่วมใจกันในการปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกัน คือ ให้ผู้เรียนเป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข ผู้บริหารในฐานะเป็นผู้นำในสถานศึกษาจะต้องสร้างความร่วมมือในการทำงานให้เกิดขึ้นให้ได้ ซึ่งภาวะผู้นำของผู้บริหารมีความสำคัญต่อสถานศึกษาโดยผู้บริหารเป็นผู้มี

ความรับผิดชอบสูงสุด เป็นตัวเชื่อมระหว่างนักเรียนกับครู ระหว่างครูกับฝ่ายบริหาร และเป็นผู้นำนโยบายของฝ่ายบริหารออกมาใช้ โดยมีบทบาทที่เกี่ยวกับการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ การวางแผน การตัดสินใจและการแก้ปัญหา (ขวัญฤดี อาภานันท์, 2559, หน้า 55)

ผู้บริหารสถานศึกษาเปรียบเสมือนหัวใจสำคัญของการขับเคลื่อนการจัดการศึกษา ที่จะต้องมีภาวะผู้นำซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญของการบริหารสถานศึกษา โดยเฉพาะภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่ผู้บริหารพึงมี โดยการเป็นผู้ที่มีความสามารถในการคาดการณ์ มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีความยืดหยุ่นและสามารถนำวิสัยทัศน์ไปสู่การปฏิบัติเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา (คชาภรณ์ เสริมศรี, 2557, หน้า 25) ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่ต้องปรับเปลี่ยนทิศทาง วิธีการคิด และการบริหารแบบใหม่ที่สอดคล้อง ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ใช้กระบวนการในการกำหนดทิศทาง และการกระตุ้นสร้างแรงบันดาลใจให้แก่บุคคลากรในสถานศึกษาในการริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ โดยมีการวางแผนการนำไปปฏิบัติ และการควบคุมรวมทั้งมีการประเมินผลกลยุทธ์ที่วางไว้ด้วย (ไสว พลพุทธา, 2557, หน้า 60) สอดคล้องกับ นวลจันทร์ จุนทนพ (2559, หน้า 12) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ หมายถึง คุณลักษณะการใช้อิทธิพลอำนาจ ศิลปะ และความสามารถของผู้บริหารในการแสดงให้เห็นการกำหนดทิศทาง และการกระตุ้นสร้างแรงบันดาลใจให้แก่สมาชิกที่เป็นกระบวนการพัฒนาความสามารถของผู้ร่วมงานไปสู่ระดับที่สูงขึ้น และมีศักยภาพมากขึ้น ทำให้เกิดการตระหนักรู้ในภารกิจและวิสัยทัศน์ของกลุ่ม จูงใจให้ผู้ร่วมงานเกิดพลังร่วมในการพัฒนาปรับเปลี่ยนสถานศึกษาให้ดีขึ้น และผลักดันให้การบริหารประสบความสำเร็จ ซึ่งจะส่งให้เกิดการพัฒนาด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผลของโรงเรียนได้สูงยิ่งขึ้น

สถานศึกษาจะมีคุณภาพหรือประสบความสำเร็จได้นั้น ต้องอาศัยปัจจัยหลายอย่างประกอบกัน โดยบุคคลสำคัญที่มีบทบาทในการทำให้สถานศึกษามีประสิทธิผล คือ ผู้บริหารสถานศึกษา เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาปรับปรุงสถานศึกษา ประสิทธิผลของโรงเรียนเป็นตัวบ่งชี้ถึงความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการใช้ความรู้ ความสามารถในการทำงาน ด้านกระบวนการบริหารจัดการเรียนการสอน การนิเทศภายในโรงเรียน การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก ปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม สามารถแก้ปัญหาภายในโรงเรียนได้ (เพ็ญนภา พลับฉิม, 2559, หน้า 51) ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปสู่ความสำเร็จของสถานศึกษา สอดคล้องกับ ปาริชาต สมใจ (2556, หน้า 33) กล่าวว่าประสิทธิผลของโรงเรียน หมายถึง ความสามารถของโรงเรียนที่สามารถดำเนินงานต่าง ๆ ให้บรรลุป้าหมาย ทั้งด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนด้านบุคลากรในโรงเรียน จนก่อให้เกิดผลสำเร็จต่อโรงเรียนตามที่ได้วางแผนไว้

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 มีภารกิจหลักในการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัยและการศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัด มีการจัดกลยุทธ์การเรียนรู้ที่ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา คุณธรรม รวมไปถึงทักษะในการดำเนินชีวิต และยังเป็นการจัดการเรียนรู้ที่มีองค์กรต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ซึ่งมีความสอดคล้องกันกับอุดมการณ์ในการจัดการศึกษาชาติ และหลักการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นให้สังคมไทยเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ และสามารถพัฒนาได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตเพื่อให้เกิดประสิทธิผลโรงเรียน อีกทั้งยังมีการเปิดโอกาสให้สังคมในทุกภาคส่วนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้ตรงกับความต้องการของผู้เรียนเป็นสำคัญ แต่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ยังมีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-net) ในปีการศึกษา 2563 ต่ำกว่าร้อยละ 50 และต่ำกว่าระดับประเทศ จากผลการประเมินแสดงให้เห็นว่า การจัดการศึกษาโดยเฉพาะคุณภาพการเรียนการสอนควรได้รับการปรับปรุงแก้ไข องค์ประกอบที่ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักเรียนต่ำกว่าร้อยละ 50 มีปัจจัยหลายประการ เช่น ความพร้อมของบุคคล ได้แก่ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรอื่น ๆ ความพร้อมด้านอาคารสถานที่ อุปกรณ์การเรียนการสอน เป็นต้น ซึ่งแสดงให้เห็นว่าภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ยังต้องมีการพัฒนาเพิ่มขึ้น ทั้งในด้านกำหนดวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ใหม่ ๆ เพื่อส่งให้เกิดการใช้ทรัพยากรในสถานศึกษาหรือในชุมชนเพื่อพัฒนาให้เกิดประสิทธิภาพในการดำเนินงานในสถานศึกษา ส่งผลในการพัฒนาให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง พร้อมทั้งเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม และมีทัศนคติที่ดีในการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ อยู่เสมอ ซึ่งถือเป็นปัจจัยสำคัญในการวางรากฐานเพื่อพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 เพื่อนำผลวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรในองค์กรให้ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

2. เพื่อศึกษาประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

คำถามของการวิจัย

1. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 อยู่ในระดับใด

2. ประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 อยู่ในระดับใด

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 มีความสัมพันธ์กันอย่างไร

สมมติฐานของการวิจัย

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 มีความสัมพันธ์กันทางบวก

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยผู้วิจัยได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ตามแนวคิดและทฤษฎีของ DuBrin (2006, p. 333) ซึ่งประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านผู้นำที่มีความคิดความเข้าใจระดับสูง 2) ด้านความสามารถในการนำปัจจัยนำเข้าต่าง ๆ มากำหนดกลยุทธ์ 3) ด้านการมีความคาดหวังและการสร้างโอกาสสำหรับอนาคต 4) ด้านวิธีการคิดเชิงปฏิวัติ และ 5) ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ และศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียนจากแนวคิดของ Mott (1972, p. 373) มีองค์ประกอบ 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง 2) ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก 3) ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน และ 4) ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน ดังภาพที่ 1

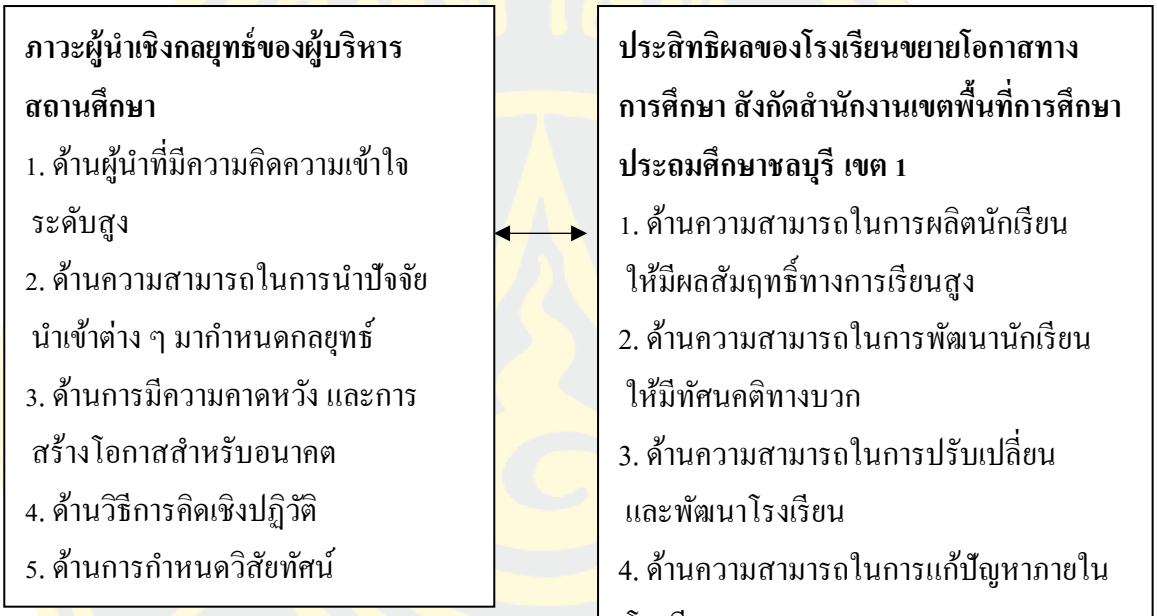

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. เป็นแนวทางในการพัฒนาผู้บริหารเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

2. เป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 นำไปประยุกต์ในการบริหารโรงเรียนให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตของเนื้อหา

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มุ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

1.1 ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ตามแนวคิดของ DuBrin (2006, p. 333) ซึ่งประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านผู้นำที่มีความคิดความเข้าใจระดับสูง 2) ด้านความสามารถในการนำปัจจัยนำเข้าต่าง ๆ มากำหนดกลยุทธ์ 3) ด้านการมีความคาดหวังและการสร้างโอกาสสำหรับอนาคต 4) ด้านวิธีการคิดเชิงปฏิวัติ และ 5) ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์

1.2 ประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จากแนวคิดของ Mott (1972, p. 373) ได้สรุปประสิทธิผลของโรงเรียนมีองค์ประกอบ 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง 2) ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก 3) ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน และ 4) ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 564 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1, 2564)

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ปีการศึกษา 2564 จากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607-610) และการสุ่มตัวอย่างเป็นการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดของสถานศึกษาเป็นชั้นในการสุ่ม และครูผู้สอนเป็นหน่วยในการสุ่ม แบ่งออกเป็นสถานศึกษาขนาดกลาง 136 คน สถานศึกษาขนาดใหญ่ 58 คน และสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ 35 คน รวม 229 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 แบ่งเป็น 5 ด้าน คือ

3.1.1 ด้านผู้นำที่มีความคิดความเข้าใจระดับสูง

3.1.2 ด้านความสามารถในการนำปัจจัยนำเข้าต่าง ๆ มากำหนดกลยุทธ์

3.1.3 ด้านการมีความคาดหวังและการสร้างโอกาสสำหรับอนาคต

3.1.4 ด้านวิธีการคิดเชิงปฏิวัติ

3.1.5 ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์

3.2 ประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 แบ่งเป็น 4 ด้าน คือ

3.2.1 ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

3.2.2 ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก

3.2.3 ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน

3.2.4 ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ หมายถึง หมายถึง สภาวะที่ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงให้เห็นในการกำหนดทิศทาง สร้างแรงบันดาลใจ การใช้อิทธิพลการคาดการณ์ มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีความยืดหยุ่นและสามารถพัฒนาความสามารถของผู้ร่วมงานไปสู่ระดับที่สูงขึ้นและมีศักยภาพมากขึ้น เพื่อให้สถานศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ตั้งไว้ตามความเห็นหรือในบริบทของครู จำแนกเป็น 5 ด้าน

1.1 ด้านผู้นำที่มีความคิดความเข้าใจในระดับสูง หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงความสามารถในการคิดวิเคราะห์และคิดสังเคราะห์เพื่อวางแผนการปฏิบัติงาน มีความคิดเชิงระบบ คือ สามารถบริหารงานให้คนในองค์กรทำงานร่วมกันเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ นำความคิดริเริ่มสร้างสรรค์มาใช้ในการทำงานและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ มีการพิจารณาทบทวนอย่างรอบคอบก่อนการตัดสินใจ และมีการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ

1.2 ด้านความสามารถในการนำปัจจัยนำเข้าต่าง ๆ มากำหนดกลยุทธ์ หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงความสามารถในการวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายในองค์กรเพื่อเก็บเป็นข้อมูลในการกำหนดกลยุทธ์ บริหารจัดการข้อมูลเป็นระบบ

สารสนเทศการรายงานแผนงาน โครงการเพื่อนำมาเป็นข้อมูลพัฒนางาน มีการนำความรู้ที่เก็บรวบรวมได้มาใช้ให้เกิดประโยชน์เพื่อให้งานบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

1.3 ด้านการมีความคาดหวังและการสร้างโอกาสสำหรับอนาคต หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงความสามารถในการวางแผนการทำงานอย่างรอบคอบ สามารถคาดการณ์แนวโน้มอนาคตของสถานศึกษา มีปฏิภาณไหวพริบในการ มีทักษะในการคิดแก้ปัญหาอย่างรัดกุม เป็นนักวางแผนกลยุทธ์ที่คำนึงถึงอนาคตและขับเคลื่อนกลยุทธ์ให้งานบรรลุตามเป้าหมาย

1.4 ด้านวิธีการคิดเชิงปฏิวัติ หมายถึง หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงความสามารถในการคิดเชิงบูรณาการ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์โดยการปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ใหม่ ๆเพื่อพัฒนาความเป็นเลิศของสถานศึกษา คิดเชิงบูรณาการแบบองค์รวมมุ่งเน้นกระบวนการของการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง มีความเข้าใจหลักการพัฒนาสถานศึกษาแบบยั่งยืน

1.5 ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงศักยภาพของการเป็นผู้นำ เพื่อพาองค์การสู่เป้าหมายแห่งความสำเร็จ มองเห็นภาพรวมในอนาคตของสถานศึกษาซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายของสถานศึกษา มีการกำหนดจุดมุ่งหมายในการปฏิบัติงานที่เชื่อมโยงกับพันธกิจ เป้าหมาย แผนงานโครงการของสถานศึกษา มีส่วนร่วมคิดวิเคราะห์และคิดสังเคราะห์วิสัยทัศน์ของสถานศึกษา รวมทั้งมีการกำกับติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน

2. ประสิทธิผลของโรงเรียน หมายถึง ความสำเร็จของโรงเรียนที่เกิดจากการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาและความร่วมมือของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาจนสามารถดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่โรงเรียนตั้งไว้ โดยพิจารณาจากความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น สามารถพัฒนานักเรียนให้มีเจตคติทางบวกต่อการเรียนรู้ตลอดจนนักเรียนสามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมสังคมทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน รวมถึงความสามารถในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นภายในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

2.1 ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง หมายถึง ความสามารถของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาที่ร่วมกันดำเนินการจัดการเรียนการสอนจนทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง โดยพิจารณาจากเกรดเฉลี่ยโดยรวม

ของนักเรียน นักเรียนสามารถเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนที่ได้รับการยอมรับของชุมชน นักเรียนได้รับรางวัลทางวิชาการ นักเรียนมีความรู้เท่าทันต่อเหตุการณ์และการเปลี่ยนแปลงทางสังคมในสถานการณ์ปัจจุบัน

2.2 ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก หมายถึง ความสามารถของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาที่ร่วมกันพัฒนาผู้เรียนให้มีระเบียบวินัย มีความขยัน อดทน รอบคอบ รู้จักพัฒนาตนเอง มีคุณธรรม จริยธรรม แล้วแสดงออกในทางที่เหมาะสมดีงาม สมเหตุสมผล เป็นที่พึ่งประสงค์ของส่วนรวม ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา สังคม และจิตใจ

2.3 ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน หมายถึง ความสามารถของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาที่ร่วมกันปรับเปลี่ยนโรงเรียนให้เข้ากับสภาพแวดล้อม โดยกำหนดนโยบายของโรงเรียนให้สอดคล้องและทันสมัย ด้านการเรียนการสอนควรมีนวัตกรรมสื่อการสอนใหม่ ๆ ค้นคว้าและพัฒนาสื่ออุปกรณ์การสอนอย่างสม่ำเสมอ ปรับปรุงสถานที่สิ่งแวดล้อมให้สะอาด ร่มรื่น เพื่อให้เกิดบรรยากาศทางวิชาการและเกิดบรรยากาศการเรียนรู้ สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม

2.4 ด้านความสามารถในการการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน หมายถึง ความสามารถของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาที่ร่วมกันการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของสถานศึกษาเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานต่าง ๆ ให้ทันสภาพปัจจุบัน ทั้งการกำหนดรูปแบบการบริหารงานภายในโรงเรียน บทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย จัดกิจกรรมในสถานศึกษาเป็นการสร้างคนให้เกิดการเรียนรู้ พัฒนาศักยภาพบุคคลตามแนวทางที่เหมาะสม เพื่อให้การดำเนินงานเกิดผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา

3. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือผู้ที่ปฏิบัติราชการแทนในตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

4. ครูผู้สอน หมายถึง ผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่หลักทางด้านการจัดเรียนการสอนและส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

5. โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา หมายถึง สถานที่ในการจัดการเรียนการสอนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

บทที่ 2
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ดังนี้

1. การจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1
2. แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำ
3. แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์
4. แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียน
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 เป็นหน่วยงานที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ มีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามมาตรา 38 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และมาตรา 37 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2546 และตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ.2560 ข้อ 5 ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีอำนาจหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ โดยมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1, 2564)

1. จัดทำนโยบาย แผนพัฒนา และมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบาย มาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน และความต้องการของท้องถิ่น

2. วิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปของสถานศึกษา และหน่วยงานในเขตพื้นที่การศึกษา และแจ้งการจัดสรรงบประมาณที่ได้รับให้หน่วยงานข้างต้นรับทราบ รวมทั้งกำกับ ตรวจสอบติดตามการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานดังกล่าว

3. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานศึกษาในเขต

4. กำกับ ดูแล ติดตาม และประเมินผลสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและในเขตพื้นที่

5. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และรวบรวมข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาในเขตพื้นที่

6. ประสานการระดมทรัพยากรด้านต่าง ๆ รวมทั้งทรัพยากรบุคคล เพื่อส่งเสริม สนับสนุนการจัดและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

7. จัดระบบประกันคุณภาพการศึกษา และประเมินผลสถานศึกษาในเขตพื้นที่

8. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาของสถานศึกษาเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งบุคคล องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษารูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษา

9. ดำเนินการและประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการศึกษาในเขต

10. ประสาน ส่งเสริม การดำเนินการของคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และคณะทำงานด้านการศึกษา

11. ประสานการปฏิบัติราชการทั่วไปกับองค์กรหรือหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

12. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

สภาพทั่วไป

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ตั้งอยู่เลขที่ 162/6 หมู่ 2 ถนนพระยาสัจจา อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี มีหน้าที่รับผิดชอบบริหารจัดการศึกษาแก่ประชากรวัยเรียนครอบคลุมโรงเรียนประถมศึกษา 3 อำเภอ คือ อำเภอเมืองชลบุรี อำเภอบ้านบึง และอำเภอหนองใหญ่

แนวทางการบริหารงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

วิสัยทัศน์ (Vision)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 เป็นองค์กรชั้นนำด้านการบริหารจัดการศึกษาพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพและมาตรฐาน อย่างยั่งยืน ก้าวไกลสู่สากล

พันธกิจ (Mission)

1. ส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ และการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

2. พัฒนาศักยภาพผู้เรียนให้มีสมรรถนะตามหลักสูตรและคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21 เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและสร้างนวัตกรรม

3. ส่งเสริมพัฒนาศักยภาพผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษให้มีความเป็นเลิศเต็มตามศักยภาพ

4. ส่งเสริมการพัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้มีสมรรถนะตรงตามสายงานและมีความรับผิดชอบต่อคุณภาพการจัดการศึกษาอย่างมืออาชีพ

5. สร้างโอกาส ความเสมอภาค ลดความเหลื่อมล้ำ ให้ผู้เรียนทุกคนได้รับบริการทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม

6. ส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs)

7. พัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษา และส่งเสริมการจัดการศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Technology) สอดคล้องกับการพัฒนายุค Thailand 4.0

8. จัดการศึกษาเพื่อรองรับโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC)

เป้าประสงค์ (Goal)

1. ผู้เรียนมีความรักในสถาบันหลักของชาติ ยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง มีหลักคิดที่ถูกต้องเป็นพลเมืองดีของชาติมีคุณธรรม จริยธรรม มีค่านิยมที่พึงประสงค์ มีจิตสาธารณะ และรับผิดชอบต่อสังคม

2. ผู้เรียนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์นวัตกรรม มีความรู้ มีทักษะมีสมรรถนะตามหลักสูตร มีคุณลักษณะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 มีสุขภาวะที่เหมาะสมตามวัยมีความสามารถในการพึ่งพาตนเองตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเป็นพลเมืองพลโลกที่ดี (Global Citizen) พร้อมก้าวสู่สากล นำไปสู่การสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

3. ผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ศิลปะ ดนตรี กีฬา ภาษา และอื่น ๆ ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มตามศักยภาพ

4. ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีความรู้ จรรยาบรรณ และมาตรฐานวิชาชีพ

5. ผู้เรียนทุกคนได้รับบริการทางการศึกษาที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน

6. ผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ (ผู้พิการ) และกลุ่มผู้ด้อยโอกาสได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงเท่าเทียมและมีคุณภาพ

7. สถานศึกษาจัดการศึกษาเพื่อการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) และสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

8. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 และสถานศึกษาในสังกัดมีระบบข้อมูลสารสนเทศ พัฒนาสื่อ นวัตกรรม และนำเทคโนโลยีดิจิทัลไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ

9. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาบริหารจัดการเชิงบูรณาการ มีการกำกับ ติดตาม ประเมินผล รายงานผลอย่างเป็นระบบ ใช้งานวิจัย และนวัตกรรมในการขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

10. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 และสถานศึกษาในสังกัดจัดการศึกษาเพื่อรองรับโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC)

กลยุทธ์ (Strategy)

กลยุทธ์ที่ 1 การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคง

กลยุทธ์ที่ 2 การจัดการศึกษาเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน

กลยุทธ์ที่ 3 การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

กลยุทธ์ที่ 4 การสร้างโอกาสในการเข้าถึงบริการการศึกษาที่มีคุณภาพ ได้มาตรฐานและลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

กลยุทธ์ที่ 5 การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

กลยุทธ์ที่ 6 การปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษา

โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ตั้งอยู่ใน 3 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองชลบุรี อำเภอบ้านบึง และอำเภอหนองใหญ่ มีโรงเรียนทั้งหมด 21 โรงเรียนประกอบด้วย โรงเรียนวัดราษฎร์สโมสร, โรงเรียนวัดบุญญราศี, โรงเรียนวัดท้องกุ้ง, โรงเรียนวอนนภาศัพท์, โรงเรียนวัดดอนดำรงธรรม, โรงเรียนชุมชนวัดหนองรี, โรงเรียน

วัดราษฎร์ศรัทธา, โรงเรียนบ้านสวนอุดมวิทยา, โรงเรียนบ้านป่าแดง (ไชยอุปถัมภ์), โรงเรียนบ้านป่ายุบ, โรงเรียนบ้านมาบกูด, โรงเรียนมาบไผ่, โรงเรียนบ้านมาบลำบิด, โรงเรียนบ้านหนองเขิน, โรงเรียนวัดหนองน้ำเขียว, โรงเรียนวัดหนองยาง, โรงเรียนชุมชนบ้านอ่างเวียน, โรงเรียนชุมชนบ้านคลองพลู, โรงเรียนบ้านคลองตะเคียน, โรงเรียนบ้านคลองสิบแปด และโรงเรียนวัดเฉลิมลาภ

กล่าวโดยสรุปได้ว่า โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 มีแนวทางการบริหารงานสอดคล้องกับเป้าประสงค์และกลยุทธ์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยมุ่งส่งเสริม และสนับสนุนการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้มีคุณภาพ พัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์นวัตกรรม มีความรู้ มีทักษะมีสมรรถนะตามหลักสูตร มีความสามารถในการพึ่งพาตนเองตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และรวมไปถึงการเป็นพลเมืองพลโลกที่ดี (Global Citizen)

แนวคิด ทฤษฎีผู้นำและภาวะผู้นำ

ความหมายของผู้นำ

ผู้นำ (Leader) มีความหมายกว้างขวางมาก ทำให้การให้คำนิยามแตกต่างกันไป เช่นเดียวกับ ภาวะผู้นำ (Leadership) ซึ่งเป็นกระบวนการที่ผู้นำช่วยสร้างความชัดเจนของผู้ใต้บังคับบัญชาให้รับรู้ว่าอะไรคือความสำคัญ ให้ภาพความเป็นจริงขององค์การแก่ผู้อื่นช่วยให้มองเห็นทิศทางและจุดมุ่งหมายอย่างชัดเจนภายใต้ภาวะ การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลก มีนักวิชาการทางการบริหารการศึกษาให้คำนิยามและแนวคิดไว้หลายท่าน

มันทนา กองเงิน (2554, หน้า 15) ผู้นำ หมายถึง บุคคลที่ได้รับการยอมรับและยกย่องจากบุคคลอื่น สามารถทำให้ผู้อื่นศรัทธา และประสานให้เกิดความร่วมมือในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ไปสู่จุดมุ่งหมายที่กำหนด

ปนัดดา วรกานต์ทิวัตถ์ (2555, หน้า 26) ผู้นำ หมายถึง บุคคลที่มีอิทธิพลต่อความคิดความรู้สึกของสมาชิกในองค์กร เพื่อปฏิบัติภารกิจขององค์กร ซึ่งอิทธิพลต่อความรู้สึกนึกคิดดังกล่าวได้มาจากความรู้ ความสามารถในการทำงาน ความสามารถใจการจูงใจ

วิราพร ดีบุญมี (2556, หน้า 36) ผู้นำ หมายถึง บุคคลที่มีอิทธิพลต่อบุคคลอื่น หรือกลุ่มมีอำนาจในการตัดสินใจ สามารถที่จะประสานงานและชักจูงให้สมาชิกในกลุ่มร่วมมือกันเพื่อดำเนินกิจกรรมไปสู่ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์

ไสว พลพุทธา (2557, หน้า 46) ผู้นำ หมายถึงบุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งหรือการเลือกตั้งหรือการยกย่องจากกลุ่มให้ทำหน้าที่ของแต่งผู้นำเช่นการชี้แนะสั่งการและช่วยเหลืองานให้กลุ่มสามารถปฏิบัติงานได้สำเร็จตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ นอกจากนี้ยังมีอิทธิพลอำนาจสามารถบังคับบัญชาบุคคลในกลุ่มได้ ชักนำหรือชี้นำให้สมาชิกในกลุ่มรวมพลังเพื่อปฏิบัติภารกิจต่าง ๆ และยังมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลกล้ารับผิดชอบการตัดสินใจมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

นวลจันทร์ จุนทนพ (2559, หน้า 10) ผู้นำ หมายถึง บุคคลที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งอาจโดยการเลือกตั้งหรือแต่งตั้งและเป็นที่ยอมรับของสมาชิกให้มีอิทธิพลและบทบาทเหนือกลุ่ม สามารถที่จะจูงใจชักนำหรือชี้นำให้สมาชิกของกลุ่มรวมพลังเพื่อปฏิบัติภารกิจต่าง ๆ ของกลุ่มให้สำเร็จ

วลีรัตน์ ศิโรรัตน์ธัญโชค (2559, หน้า 10) ผู้นำ หมายถึง บุคคลที่ได้รับการยอมรับและยกย่องจากบุคคลอื่นหรือสมาชิกในกลุ่มมีบทบาทในการกำหนดทิศทาง ปฏิบัติหน้าที่ตัดสินใจแทนกลุ่ม ควบคุม ประสานงานกิจกรรมต่าง ๆ ของกลุ่ม มีอำนาจตามกฎหมายหรืออำนาจบารมี มีความสามารถในการจูงใจโน้มน้าวให้ผู้อื่นปฏิบัติตามในสิ่งที่ต้องการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

สรุปได้ว่า ผู้นำ หมายถึง บุคคลที่ได้รับการคัดเลือกจากกลุ่ม เป็นที่ยอมรับของสมาชิก มีอิทธิพล มีอำนาจในการตัดสินใจสามารถที่จะประสานงานและชักจูงให้สมาชิกในกลุ่มร่วมมือกัน มีความสามารถในการจูงใจโน้มน้าวให้ผู้อื่นปฏิบัติตามในสิ่งที่ต้องการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

ความหมายของภาวะผู้นำ

ผู้บริหารสถานศึกษาที่สามารถพาสถานศึกษาของตนให้ประสบความสำเร็จและเป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้นั้น ผู้บริหารจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำ เพื่อใช้ในการจัดการ ดำเนินงานด้านต่าง ๆให้โรงเรียนไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ จากการศึกษาค้นคว้าจากตำรา งานวิจัย ได้มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายเกี่ยวกับภาวะผู้นำ ไว้ดังนี้

สุภาพ ฤทธิ์บำรุง (2556, หน้า 25) ภาวะผู้นำ หมายถึง ความสามารถโน้มน้าว ชักนำและมีอิทธิพลต่อบุคคลหรือกลุ่ม เพื่อดำเนินกิจกรรมไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ร่วมกัน

คชาภรณ์ เสริมศรี (2557, หน้า 14) ภาวะผู้นำ หมายถึง กระบวนการของอิทธิพลที่บุคคลหนึ่งพยายามใช้อิทธิพลต่อบุคคลอื่น ให้มีพฤติกรรมไปในทิศทางที่ต้องการ ทั้งนี้เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ในการกล่าวถึงภาวะผู้นำ จะต้องพิจารณาสิ่งต่อไปนี้ คือ ภาวะผู้นำที่เป็น

กระบวนการของการใช้ อิทธิพลภาวะผู้นำอยู่ที่ระดับความถูกต้องที่ผู้ตามจะปฏิบัติตาม และการบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ ผู้นำคือบุคคลที่มีอิทธิพลมากที่สุดในกลุ่ม จะมาจากการเลือกตั้ง แต่งตั้งหรือยกย่องจากกลุ่มให้เป็นผู้ชี้แนะช่วยเหลือให้กลุ่มปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ จนประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ และมีวิธีการศึกษา ภาวะผู้นำ 4 แนวทางคือ ศึกษาอำนาจ-อิทธิพลของผู้นำ (power-influence approach) ศึกษาคุณลักษณะของผู้นำ (trait approach) ศึกษาพฤติกรรมของผู้นำ (behavior approach) ตลอดจนศึกษาจากสถานการณ์ (situational approach)

นวลจันทร์ จุนทนพ (2559, หน้า 12) ภาวะผู้นำ หมายถึง กระบวนการเกี่ยวกับการใช้อิทธิพล ซึ่งเป็นอำนาจภายในตัวของผู้นำ เช่น ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ บุคลิกภาพ คุณธรรม ซึ่งเป็นอำนาจจริง ๆ ที่ตนเองมีอยู่ และอำนาจที่บุคคลนั้นได้รับจากการที่ดำรงตำแหน่งซึ่งเป็นอำนาจการยอมรับจากกลุ่มแสดงพฤติกรรมให้เกิดความเข้าใจร่วมกัน และเกิดแรงกระตุ้นภายในกลุ่มทำให้เกิดปฏิสัมพันธ์ทางสังคม สามารถเปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์และนำไปสู่เป้าหมายขององค์กร

วลีรัตน์ ศิโรรัตน์ธัญโชค (2559, หน้า 13) ภาวะผู้นำ หมายถึง กระบวนการใช้อิทธิพล บารมี และอำนาจของผู้นำที่มีอิทธิพลต่อบุคคล กลุ่มบุคคล สมาชิกในกลุ่ม สร้างแรงบันดาลใจสร้างความปรารถนา ทำให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลเกิดความเชื่อถือศรัทธา การยอมรับความพยายามการอุทิศตัว มีความเต็มใจและกระตือรือร้นในการทำสิ่งต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่มีร่วมกันของกลุ่มหรือองค์กร

Yukl (1998 อ้างถึงใน นวลจันทร์ จุนทนพ, 2559, หน้า 12) ภาวะผู้นำ หมายถึง กระบวนการ โดยการอาศัยการใช้อิทธิพลและการใช้อำนาจหน้าที่เหนือผู้อื่น เพื่อการชี้แนะหรือนำทางเพื่อวางโครงสร้างงานหรือเพื่อส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมและความสัมพันธ์ต่าง ๆ ในกลุ่มหรือองค์กร

Bartol et al. (1998 อ้างถึงใน วิโรจน์ สารรัตนะ, 2555, หน้า 91) ภาวะผู้นำ (leadership) เป็นกระบวนการที่ผู้บริหารจะให้มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของผู้อื่น มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุจุดหมายขององค์กร

สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง กระบวนการใช้อิทธิพล บารมี และอำนาจของผู้นำที่มีอิทธิพลต่อบุคคล กลุ่มบุคคลสมาชิกในกลุ่ม ให้มีพฤติกรรมไปในทิศทางที่ต้องการ สร้างความชัดเจนให้แก่กลุ่ม สร้างแรงจูงใจและชักจูงกิจกรรมกลุ่มเพื่อให้ผลปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

ความสำคัญของภาวะผู้นำ

สัมมา รธนิธย์ (2556, หน้า 31) ความสำคัญของภาวะผู้นำ มีความสำคัญต่อคนหรือผู้ร่วมงาน โดยผู้นำจะพยายามทำให้ผู้ร่วมงานเกิดการยอมรับ มีการโน้มน้าวใจให้ปฏิบัติตามผู้ร่วมงานในการสร้างความมั่นใจ ความเชื่อมั่น กำลังใจ ความอบอุ่น ความนับถือต่อผู้ร่วมงาน ทำให้เกิดเป็นความร่วมมือในการพัฒนาเปลี่ยนแปลง

ขวัญฤดี อาภานันท์ (2559, หน้า 55) ภาวะผู้นำของผู้บริหารมีความสำคัญต่อสถานศึกษาโดยผู้บริหารเป็นผู้มีความรับผิดชอบสูงสุด เป็นตัวเชื่อมระหว่างนักเรียนกับครู ระหว่างครูกับฝ่ายบริหาร และเป็นผู้นำนโยบายของฝ่ายบริหารออกใช้ โดยมีบทบาทที่เกี่ยวกับการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์การวางแผน การตัดสินใจ การแก้ปัญหา การวิเคราะห์และจัดระบบงาน การบริหารงานการประเมินผล การเป็นนักประชาสัมพันธ์ และผู้นำในงานสังคม

วิโรจน์ สารรัตนะ (2556, หน้า 59) ได้วิเคราะห์ความสำคัญของภาวะผู้นำใน 3 ประเด็น คือ

1. ผู้บริหารจะต้องตระหนักว่าการจูงใจและภาวะผู้นำเป็นกุญแจสำคัญในการพัฒนาผู้บริหารที่มีประสิทธิผล ทักษะภาวะผู้นำจึงเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้การบริหารมีความเติบโตก้าวหน้า หากต้องการประสบความสำเร็จก็จะต้องพัฒนาทักษะภาวะผู้นำ

2. ภาวะผู้นำของผู้บริหารมีผลต่อความพึงพอใจของผู้ปฏิบัติและมีผลต่อการปฏิบัติงานว่าจะดีหรือไม่ดีด้วย

3. คนเป็นปัจจัยสำคัญในการบริหารงานเพื่อความสำเร็จ หากไม่มุ่งพัฒนาคนไม่มุ่งพัฒนาภาวะผู้นำ แม้จะมีเทคโนโลยีทันสมัยเพียงใดก็ไม่อาจเติบโตก้าวหน้าได้ ซึ่งแม้จะมีข้อถกเถียงกันว่าภาวะผู้นำมีมาแต่กำเนิดหรือเป็นสิ่งที่พัฒนาขึ้นได้ในภายหลัง ซึ่งแม้จะยังไม่มีคำตอบที่ชัดเจน แต่ก็ยังมีข้อยืนยันจากผลการวิจัยมากมายแล้วว่า ภาวะผู้นำไม่ได้มีมาแต่กำเนิด แต่ต้องพัฒนาขึ้นอย่างทุ่มเท และต้องทำงานอย่างหนักด้วย ดังนั้นทุกคนจึงต่างเป็นผู้นำกันได้ และทุกคนก็มีสมรรถภาพที่จะพัฒนาเป็นผู้นำได้เช่นกัน

สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำมีความสำคัญและมีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับผู้บริหาร ผู้บริหารจำเป็นต้องใช้ภาวะผู้นำในการบริหารงานร่วมกับบุคคลอื่นหรือผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อสร้างความน่าเคารพนับถือและความเชื่อมั่นให้คณะทำงานปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจ เพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

ทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำ

สมัยก่อนคนส่วนใหญ่มีความเชื่อว่าลักษณะการเป็นผู้นำที่ดีนั้น อยู่ที่ลักษณะทางกายภาพ บุคลิกภาพ และการถ่ายทอดมาทางสายเลือดหรือพันธุกรรม เป็นลักษณะของบุคคลนั้น เฉพาะตัวที่แสดงออกมา ลักษณะภาวะผู้นำเกิดขึ้นมาเอง แต่ในเวลาต่อมาสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วทำให้ภาวะผู้นำมีการพัฒนารูปแบบและความเชื่อไป ภาวะผู้นำในปัจจุบันจึงมองว่า ผู้ที่มีภาวะผู้นำที่ดีจะต้องสามารถอยู่ได้กับสภาพแวดล้อมได้ทุกสถานการณ์ ซึ่งจากการศึกษาทฤษฎีและแนวคิดได้รวบรวมเกี่ยวภาวะผู้นำ ไว้ดังนี้

ณัฏฐพันธ์ เขจรนันทน์ และคณะ (2551, หน้า 122-135) ได้ศึกษา ทฤษฎีภาวะผู้นำ พบว่า เพลโต ซีซาร์ นักปราชญ์คนสำคัญได้มีการพูดถึงผู้นำในอุดมคติด้านต่าง ๆ และนักวิชาการได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำไปตามแง่มุมที่ตนเองถนัดหรือสนใจ แต่การศึกษาในยุคก่อนไม่ได้มีการวางหลักเกณฑ์และรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นทางการจนกระทั่งปลายศตวรรษที่ 19 ถึงต้นศตวรรษที่ 20 จึงได้เริ่มมีความสนใจที่จะศึกษาถึงแนวความคิดเรื่อง ภาวะผู้นำ อย่างเป็นระบบตลอดจนถึงการเชื่อมต่อระหว่างภาวะผู้นำกับการบริหารธุรกิจ โดยทำการศึกษาด้านภาวะผู้นำและแบ่งทฤษฎีออกเป็น 3 แนวทาง ดังต่อไปนี้

1. ทฤษฎีลักษณะเฉพาะของผู้นำ (Trait theory) เป็นแนวความคิดในสมัยเริ่มต้นที่สนใจศึกษาเรื่อง ของผู้นำและภาวะผู้นำอย่างเป็นระบบ โดยมีความเชื่อว่าผู้นำที่ดีจะมีคุณสมบัติเฉพาะที่แตกต่างจากบุคคลทั่วไป หรือเกิดขึ้นมาเพราะถือเป็นผู้นำหรือปกครองผู้อื่น

2. ทฤษฎีพฤติกรรม (Behavioral theory) เป็นแนวความคิดในสมัยต่อมาที่ศึกษาพฤติกรรมการแสดงออกของผู้นำที่มีผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการนำของผู้นำ

3. ทฤษฎีสถานการณ์ (Situational theory) เป็นการศึกษาความสำคัญของปัจจัยแวดล้อมและสถานการณ์ที่มีผลต่อการแสดงออกของผู้นำ โดยผู้นำจะต้องแสดงพฤติกรรมที่สอดคล้องกับข้อกำหนดของสถานการณ์ ซึ่งอาจจะตรงกับที่เรากล่าวว่า "สถานการณ์สร้างวีรบุรุษแต่บางครั้งวีรบุรุษก็ต้องสร้างสถานการณ์"

ธร สุนทรายุทธ (2551, หน้า 327-366) ได้ศึกษา ความสำคัญแนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำดังนี้

1. ทฤษฎีผู้นำเชิงคุณลักษณะ (Trait thoric of Leadership) แนวความคิดนี้เชื่อถือกันว่าคนเป็นผู้นำจะมีคุณลักษณะค้านบุคลิกภาพ ภาวะอารมณ์และจิตใจ ความต้องการ แรงขับและค่านิยมที่แตกต่างกับคนที่ไม่เป็นผู้นำ โดยคุณลักษณะที่มักพบในตัวผู้นำ ได้แก่ ความมีพลังและ

ความทะเยอทะยาน ความต้องการนำผู้อื่น ความซื่อสัตย์ มีจริยธรรม ยึดมั่นในหลักการความเชื่อมั่นในตนเองความเฉลียวฉลาด และความรอบรู้ในงาน อย่างไรก็ตามยังไม่มีข้อประกันว่าคุณลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งมีผลต่อความสำเร็จของผู้นำเสมอไป

2. ทฤษฎีผู้นำเชิงพฤติกรรม (Behavioral theories of leadership) แนวความคิดนี้เชื่อกันว่า การเป็นผู้นำที่มีประสิทธิผลนั้น จำเป็นต้องมีพฤติกรรม ทักษะ และเจตคติที่เหมาะสมโดยจำแนกพฤติกรรมที่ ผู้นำใช้ในการบริหารงานออกเป็น 2 ด้าน ได้แก่ พฤติกรรมที่มุ่งงานกับพฤติกรรมที่มุ่งคนและจากพฤติกรรมทั้งสองด้านสามารถจำแนกออกเป็นแบบของผู้นำได้หลายแบบ ผู้นำแต่ละแบบจะมีความเชื่อและมุมมองต่อผู้ใต้บังคับบัญชาที่แตกต่างกัน แต่เชื่อกันว่าแบบของผู้นำที่มีประสิทธิผลสูงสุด มีพฤติกรรมที่มุ่งงานและมุ่งคนสูงทั้งสองด้าน

3. ทฤษฎีผู้นำเชิงสถานการณ์ (Contingency theories of leadership) แนวความคิดนี้เชื่อถือว่าแม้คุณลักษณะของผู้นำก็ดี พฤติกรรมซึ่งสะท้อนออกมาในแบบของผู้นำก็ดี จะมีผลต่อความมีประสิทธิผลของผู้นำก็ตาม แต่สถานการณ์เป็นองค์ประกอบสำคัญที่เกี่ยวข้องกับวามสำเร็จของผู้นำ ได้มีผู้เสนอแนวคิดทฤษฎีในด้านนี้ขึ้นหลายทฤษฎี เช่น ทฤษฎีสถานการณ์ของฟิดเลอร์ ซึ่งเน้นการจับคู่ระหว่างแบบภาวะผู้นำกับตัวแปรเฉพาะทางสถานการณ์ กล่าวคือ ต้องปรับเงื่อนไขของสถานการณ์ให้สอดคล้องกับแบบภาวะผู้นำ ส่วนทฤษฎีวิถีทาง เป้าหมาย จะเน้นความสัมพันธ์ระหว่างแบบผู้นำกับลักษณะของผู้ใต้บังคับบัญชาและลักษณะของงาน เป็นทฤษฎีที่เกี่ยวกับความคาดหวังของผู้ใต้บังคับบัญชา กล่าวคือ คนเหล่านี้จะเกิดแรงจูงใจก็ต่อเมื่อตนเชื่อว่ามีความสามารถพอที่จะทำงานนั้นได้ หรือเมื่อเชื่อถือว่าการใช้ความพยายามของตนในการทำงานจะประสบความสำเร็จแน่นอนหรือได้ผลตอบแทนที่คุ้มค่า ดังนั้น ผู้นำจึงต้องใช้แบบผู้นำที่เหมาะสมในการสร้างแรงจูงใจ การขจัดอุปสรรคขัดขวาง การพัฒนาความสามารถ ตลอดจนการให้ความช่วยเหลือต่าง ๆ แก่ผู้ใต้บังคับบัญชาจนเกิดความพึงพอใจในงานและมั่นใจต่อผลสำเร็จที่เกิดขึ้น

4. ทฤษฎีผู้นำเชิงความสามารถพิเศษ (Charismatic theories of leadership) แนวความคิดนี้เชื่อกันว่า ผู้นำเป็นผู้มีความสามารถในการทำงานมากหรือความสามารถในการทำนายเหตุการณ์ในอนาคตได้อย่างถูกต้อง มีความสามารถด้านวาทะในการจูงใจผู้อื่นให้คล้อยตามเลื่อมใสศรัทธาเป็นผู้ที่เป็นแบบอย่างในการวางตนได้เหมาะสม มีวิสัยทัศน์กว้างไกลและรู้จักสร้างบริบทที่เหมาะสมในการทำให้วิสัยทัศน์ของตนสอดคล้องกับความต้องการของผู้ตาม ผู้ตามจึงรู้สึกไว้วางใจและผูกพันทั้งต่อตัวผู้นำ และต่อวิสัยทัศน์ของผู้นำ

5. ทฤษฎีผู้นำเชิงปฏิรูป (Transformational theories of leadership) แนวความคิดนี้เชื่อกันว่า ผู้นำเชิงปฏิรูปจะมุ่งการกระทำต่าง ๆ ที่ให้เกิดการปฏิรูปการเปลี่ยนแปลงที่ดีใหม่ ๆ และการสร้างความมีชีวิตชีวาใหม่ให้แก่องค์การ มีอิทธิพลเชิงอุดมการณ์ การมุ่งความสัมพันธ์กับผู้ตามเป็นรายบุคคล การสร้างแรงดลใจแก่ผู้ตาม และการกระตุ้นการใช้ปัญญา ผู้นำเชิงปฏิรูปจึงแตกต่างกับทฤษฎีกาวะผู้นำอื่นๆ ที่มุ่งเน้นกระบวนการแลกเปลี่ยน โดยเมื่อผู้ตามปฏิบัติภารกิจสำเร็จก็จะได้รับผลตอบแทน ผู้นำเชิงปฏิรูปจึงมีแนวโน้มด้านความมีประสิทธิผลสูงและเป็นที่นิยมมากในปัจจุบัน

สรุปได้ว่า ทฤษฎีภาวะผู้นำเป็นการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมและลักษณะผู้นำแบบต่าง ๆ ดังนี้ คือ 1 ทฤษฎีผู้นำเชิงคุณลักษณะ 2) ทฤษฎีผู้นำเชิงพฤติกรรม 3) ทฤษฎีผู้นำเชิงสถานการณ์ 4) ทฤษฎีผู้นำเชิงความสามารถพิเศษ 5) ทฤษฎีผู้นำเชิงปฏิรูป โดยผู้นำต้องเลือกแสดงพฤติกรรมหรือนำภาวะผู้นำมาปฏิบัติอย่างเหมาะสมภายให้สอดคล้องกับสถานการณ์,สิ่งแวดล้อมและบริบทของสังคม เพื่อให้คณะทำงานสามารถปฏิบัติงานได้สำเร็จตามเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้

แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์

ความหมายของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์

ในการบริหารงานในโรงเรียนนั้น ผู้นำจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์เพื่อกำหนด แนวทางการดำเนินงานของโรงเรียน ผู้บริหารที่ดีจะสามารถกำหนดทิศทาง เป้าหมายของโรงเรียนรวมไปถึงมีวิสัยทัศน์ที่ก้าวไกล จากการศึกษาค้นคว้าจากตำรา งานวิจัยได้มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ ไว้ดังนี้

คชาภรณ์ เสริมศรี (2557, หน้า 25) ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ หมายถึง การเป็นผู้ที่มีความสามารถในการคาดการณ์ มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีความยืดหยุ่น และสามารถนำวิสัยทัศน์ไปสู่การปฏิบัติเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร

ไสว พลพุทธา (2557, หน้า 60) ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ หมายถึง ลักษณะของผู้นำที่มีความสามารถในการใช้รูปแบบหรือกระบวนการในการกำหนดทิศทางและการกระตุ้นสร้างแรงบันดาลใจให้แก่องค์กรในการริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งต่าง ขึ้นมาเพื่อให้องค์กรอยู่รอดต่อไปได้โดยมีการวางแผนการนำไปปฏิบัติและการควบคุมและการประเมินผลกลยุทธ์

นวลจันทร์ จุนทนพ (2559, หน้า 12) ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ หมายถึง คุณลักษณะการใช้อิทธิพลอำนาจ ศิลปะ และความสามารถของผู้บริหารในการแสดงให้เห็นการกำหนดทิศทาง และการกระตุ้นสร้างแรงบันดาลใจให้แก่สมาชิกที่เป็นกระบวนการพัฒนาความสามารถของผู้ร่วมงานไปสู่ระดับที่สูงขึ้นและมีศักยภาพมากขึ้น ทำให้เกิดการตระหนักรู้ในภารกิจและวิสัยทัศน์ของกลุ่ม จูงใจให้ผู้ร่วมงานเกิดพลังร่วมในการพัฒนาปรับเปลี่ยนสถานศึกษาให้ดีขึ้นและผลักดันให้การบริหารประสบความสำเร็จ

กมลชนก สุกแสง (2559, หน้า 14) ภาวะผู้นำเชิงยุทธ์ หมายถึง พฤติกรรมของผู้นำที่มีความสามารถในการคาดการณ์และมีอิทธิพลต่อบุคคลอื่น ให้มีพฤติกรรมไปงานทิศทางที่ต้องการเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่องค์กรต้องการ

Finkel and Hambrick (1996 อ้างถึงใน มันทนา กองเงิน, 2554, หน้า 19) ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ หมายถึง ผู้นำหรือกลุ่มผู้นำระดับสูงที่มีความสามารถในการคาดการณ์มีมุมมองที่กว้างไกลและมีความยืดหยุ่นเพื่อให้องค์กรบรรลุเป้าหมายโดยมีขอบเขตความรับผิดชอบงานทั้งองค์กร

สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ หมายถึง สภาวะที่ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงให้เห็นในการกำหนดทิศทาง สร้างแรงบันดาลใจ การใช้อิทธิพลการคาดการณ์ มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีความยืดหยุ่นและสามารถพัฒนาความสามารถของผู้ร่วมงานไปสู่ระดับที่สูงขึ้นและมีศักยภาพมากขึ้นเพื่อให้สถานศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ตั้งไว้

ความสำคัญของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์

การศึกษาเกี่ยวกับความสำคัญของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ มีผู้ศึกษาไว้ดังนี้

ชัยพัชร์ เลิศรักษ์ทวีกุล (2553) ได้กล่าวถึงความสำคัญของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ไว้ว่า ผู้นำเชิงกลยุทธ์ต้องเก่งทั้งงานและเก่งทั้งคน ต้องมองให้ออกว่าองค์กรจะเดินไปในทิศไหนด้วยวิธีการอะไรจะสร้างการมีส่วนร่วมจากทุกคนในองค์กรได้อย่างไร สร้างขวัญกำลังใจความศรัทธาของลูกน้องที่สำคัญจะต้องเป็นผู้นำต้องเป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม เพื่อทำให้องค์กรมีความเจริญก้าวหน้าอย่างยั่งยืน

พีรศักดิ์ วิลัยรัตน์ (2556) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ไว้ว่า ผู้นำเชิงกลยุทธ์ ต้องมีขั้นตอนในการวางแผนเชิงกลยุทธ์ ดังนี้

1. วิเคราะห์สภาพแวดล้อม โดยพิจารณาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค ทั้งภายในและภายนอกองค์กร

2. จัดวางทิศทางขององค์กร โดยกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ (ภารกิจ) และวัตถุประสงค์ขององค์กรอย่างชัดเจน

3. กำหนดกลยุทธ์โดยพิจารณาความเหมาะสม และการสามารถไปปฏิบัติได้จริงจากการวิเคราะห์ทางเลือกด้วยเทคนิคต่าง ๆ

4. ปฏิบัติตามกลยุทธ์ โดยดำเนินงานตามแผนที่กำหนดไว้ คำนึงถึงโครงสร้างขององค์กรและวัฒนธรรมขององค์กร เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จและเกิดความเชื่อมโยงอย่างเป็นระบบ

5. ความคุมเชิงกลยุทธ์ โดยติดตามผลการปฏิบัติงาน ประเมินผลกระบวนการและประเมินผลสำเร็จขององค์กร

สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ มีความสำคัญต่อการพัฒนาองค์การแบบองค์รวม อาศัยองค์ประกอบต่าง ๆ อย่างบูรณาการกันในขณะเดียวกันก็ต้องมุ่งเน้นให้เกิดที่ตรงกันยอมรับซึ่งกันและกันและมุ่งไปสู่เป้าหมายเดียวกัน โดยการนำกลยุทธ์ไปใช้ต้องมีความสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่มีลักษณะเฉพาะ เพื่อการวางแผนเชิงกลยุทธ์ความสามารถของผู้นำ ในการกำหนดทิศทางที่ถูกต้อง

องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์เป็นภาวะผู้นำสมัยใหม่ที่มีนักวิชาการให้ความสนใจศึกษาจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้รวบรวมแนวคิดและทฤษฎี เกี่ยวกับองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ดังนี้

วิราพร ดีบุญมี (2556, หน้า 58)องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่ได้จากการสังเคราะห์องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงประยุทธ์ที่มีความสอดคล้องกับนโยบายและบริบทของสถานศึกษาได้องค์ประกอบมา 5 องค์ประกอบคือ 1) การกำหนดทิศทางขององค์กร 2) การกำหนดกลยุทธ์ 3) การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ 4) การควบคุมและประเมินกลยุทธ์ และ 5) วัฒนธรรมขององค์กร

Nahavandi (1993, p.208) ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ตามแนวคิดของ ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์แบ่งตามคุณลักษณะของผู้นำที่แตกต่างกันออกเป็น 4 แบบได้แก่ 1) ผู้นำเชิงกลยุทธ์แบบผู้สร้างสรรค์ที่ควบคุมสูงสุดจะมีลักษณะเป็นผู้ชอบแสวงหาความท้าทายสูงเต็มใจที่จะใช้เทคโนโลยีชั้นสูงมาช่วยในการบรรลุเป้าหมาย 2) ผู้นำเชิงกลยุทธ์แบบผู้สร้างสรรค์แบบมีส่วนร่วมคือมุ่งแสวงหาโอกาส

ความท้าทายความคิดใหม่ ๆ จากภายนอกและภายใน การสร้างระบบโครงสร้างแบบยืดหยุ่น 3) ผู้นำเชิงกลยุทธ์แบบผู้รักษาสภาพเดิม คือ ไม่แสวงหาความท้าทาย แต่คงการควบคุมเอาไว้ตามหน้าที่ต่าง ๆ ขององค์กร มักปฏิเสธการกระทำที่เป็นความเสี่ยงยึดแนวคิดเดิม ๆ หรือกลยุทธ์ที่ผ่านการทดสอบแล้วว่าเป็นลักษณะขององค์กร และ 4) ผู้นำเชิงกลยุทธ์แบบอนุรักษ์นิยม ยึดติดวิธีการเดิม ๆ แนวคิดเดิมที่ผ่านการพิสูจน์มาแล้ว หลีกเลี่ยงแนวคิดใหม่นวัตกรรมใหม่ ใช้อำนาจในการควบคุม

DuBrin (2006, pp. 333-336) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของผู้นำที่มีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ว่าต้องประกอบด้วย คุณลักษณะเฉพาะพฤติกรรม และแนวทางการปฏิบัติ โดยรวมคุณลักษณะทั้งของภาวะผู้นำที่มีความสามารถพิเศษ และภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเข้าด้วยกัน สรุปได้เป็นองค์ประกอบ 5 ประการ

1. ผู้นำที่มีความคิดความเข้าใจระดับสูง (High-level cognitive activity) การคิดเชิงกลยุทธ์นั้น ต้องอาศัยทักษะด้านความเข้าใจที่เกิดขึ้นในระดับสูง เช่น ความสามารถในการคิดเชิงมโนภาพ ในการซึมซับ และการรับรู้แนวโน้มของสิ่งต่าง ๆ จำนวนมากได้อย่างมีเหตุผล และมีความสามารถในการสรุปข้อมูลต่าง ๆ เพื่อนำไปกำหนดเป็นแผนปฏิบัติการตลอดจนสามารถประมวลข้อมูลต่าง ๆ และผลที่เข้าใจตามมา สำหรับองค์การที่มีปฏิกิริยากับสภาพแวดล้อมนี้เรียกว่าการคิดเชิงระบบ เป็นความสามารถในการบริหารธุรกิจให้ฝ่ายต่าง ๆ ได้ทำงานร่วมกันเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างเดียวกัน ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1.1 ต้องคำนึงถึงทั้งความเกี่ยวข้องกันและมีความอิสระต่อกัน

1.2 การวิเคราะห์และการเก็บรวบรวมเกี่ยวกับสิ่งที่จำเป็นสำหรับด้านความเข้าใจ

1.3 การแยกงานด้านบริหารออกเป็นระบบที่มีหลายระดับ โดยแต่ละระดับนั้นก็ยังมีความแตกต่างในเรื่องของตัวงาน และทักษะสำหรับงานนั้น ๆ ซึ่งบางคนอาจข้ามกระโดดไปมาระหว่างชั้นที่สูงกว่าและต่ำกว่าได้

1.4 ผู้จัดการที่มีอายุงานมากเท่าใดก็ยิ่งจะเป็นผู้ที่มีทักษะและไหวพริบในการแก้ปัญหา (Intellectual ability) มากขึ้นเท่านั้น เช่น ผู้จัดการที่มีอายุงาน 25 ปี ย่อมมีทักษะในการแก้ปัญหาได้ดีกว่าผู้จัดการที่มีอายุงานเพียงแค่ 1 ปี เป็นต้น และยิ่งการไต่เต้าตำแหน่งที่สูงขึ้นก็ยิ่งจำเป็นต้องมีทักษะดังกล่าวมากยิ่งขึ้นเช่นกัน

1.5 นักคิดเชิงระบบต้องมีความสามารถด้านการจินตนาการเพื่อรับมือกับปัญหาซึ่งเป็นเรื่องของความสามารถในการสร้างมโนภาพ ในแต่ละองค์การจะประสบความสำเร็จได้ก็

ต่อเมื่อองค์การนั้นมีผู้นำที่มีความสามารถในด้านความคิด ความเข้าใจ และเรื่องของการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ก็มีความสำคัญอีกเช่นกัน เพราะเป็นสิ่งที่ช่วยในการกำหนดทางเลือกปฏิบัติเพื่อกำหนดทิศทางขององค์การที่จะดำเนินไป และการตั้งคำถามแบบสร้างเงื่อนไขก็เป็นเรื่องที่ต้องอาศัยด้านการจินตนาภาพ

2. ความสามารถในการนำปัจจัยนำเข้าต่าง ๆ มากำหนดกลยุทธ์ (Gathering multiple inputs to formulate strategy) ผู้นำเชิงกลยุทธ์นั้นอาจเปรียบได้กับผู้ที่มีสมาธิสูงในการทำงานโดยอิสระ และสามารถกำหนดอนาคตได้ ในทางปฏิบัติแล้วผู้นำก็จะปรึกษาหารือกับบรรดาผู้ที่เกี่ยวข้องหลาย ๆ ฝ่าย ซึ่งเป็นลักษณะของความเป็นประชาธิปไตยในการทำงานร่วมกันเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ แต่ข้อควรระวังอย่างหนึ่งก็คือ อย่าพยายามใช้คตินิยมแบบเพิ่มขึ้นทีละน้อย ซึ่งหมายถึงแนวทางการตัดสินใจที่ใช้พื้นฐานของสถานการณ์ที่แล้ว ๆ มาเป็นหลักกล่าวคือ ถ้าปีที่ผ่านมาเคยทำอย่างไร ก็มักจะใช้สิ่งนั้นเป็นจุดเริ่มต้นในการเพิ่มหรือลดในปีต่อไปทำให้ขาดการพิจารณาข้อมูล ณ เวลาปัจจุบันซึ่งแตกต่างจากอดีตไปแล้ว

3. การมีความคาดหวังและการสร้างโอกาสสำหรับอนาคต (Anticipating and creating future) ซึ่งต้องอาศัยทักษะการคาดคะเนอนาคต จากคำกล่าวที่ว่า การมองอนาคตอย่างทะลุปรุโปร่งเป็นเรื่องของความแตกต่างระหว่างความสำเร็จและความล้มเหลว ดังนั้น จึงต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับอนาคตเป็นการคาดคะเนอย่างแม่นยำเกี่ยวกับรสนิยมและความต้องการของลูกค้าตลอดจนเป็นการคาดคะเนทักษะต่าง ๆ ที่จำเป็นสำหรับองค์การในอนาคต

4. วิธีการคิดเชิงปฏิวัติ (Revolutionary thinking) ได้กล่าวไว้ว่า กลยุทธ์ใดก็ตามหากไม่สามารถท้าทายสถานการณ์หรือสภาพที่เป็นอยู่ได้ ก็ไม่อาจเรียกสิ่งนี้ว่า กลยุทธ์เป็นการใช้ความคิดสร้างสรรค์เพื่อการเปลี่ยนแปลงทั้งระบบ ซึ่งมีลักษณะคล้ายคลึงกับคำว่า การสร้างสรรค์อนาคตใหม่ (Reinventing the future) หลายองค์การที่ไม่ประสบการณ์สำเร็จเพราะกลยุทธ์ไม่สามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้เหนือกว่าคู่แข่ง แนวความคิดเชิงปฏิวัติจึงเป็นเรื่องของการจัดแนวความคิดใหม่เกี่ยวกับสินค้า บริการตลาด และแม้แต่ภาคอุตสาหกรรมโดยรวมซึ่งสามารถให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมากมาย ที่จะเป็นประโยชน์ต่อองค์การมากกว่าการเปลี่ยนแปลงเพียงเล็กน้อย ดังตัวอย่างต่อไปนี้

4.1 การสร้างแนวคิดใหม่เกี่ยวกับสินค้าหรือบริการ (Preconceiving product/service) เป็นแนวทางของการปรับปรุงด้านสมการเชิงมูลค่าของสินค้า บริการอย่างแท้จริง สมการเชิงมูลค่า หมายถึง การพิจารณาว่าบุคคล (ลูกค้า) ต้องง่ายเงินมากเท่าใดเพื่อให้ได้คุณค่าของ

สิ่งนั้นกลับมามูลค่านี้ หมายถึง ตัวอย่างเมื่อ 10 ปี ที่แล้ว พริ้นเตอร์เลเซอร์ มีราคาประมาณ 120,000 บาท แต่ปัจจุบันมีราคาเพียงประมาณ 30,000 บาท อีกความหมายของสมการเชิงมูลค่า คือการใช้ประโยชน์จากคุณประโยชน์หลักหรือหน้าที่หลักของสินค้า บริการนั้นไปในรูปแบบใหม่ ตัวอย่างประโยชน์หลักของบัตรเครดิต คือ การสร้างความมั่นใจให้กับผู้ขายเกี่ยวกับชื่อที่ปรากฏบนบัตรนั้น หมายถึง ผู้ที่กำลังใช้บัตรเครดิต (เจ้าของบัตร) ในขณะเดียวกันอาจสร้างความมั่นใจในแบบเดียวกันนี้ได้ในรูปแบบอื่น เช่น การพิมพ์ลายนิ้วมือ การบันทึกเสียง (คนที่คิดได้แบบนี้ คือ ผู้ที่มีความคิดแบบสร้างสรรค์นั่นเอง)

4.2 การกำหนดนิยามตลาดใหม่ (Redefining market space) เป็นวิธีของการกำหนดขอบเขตเกี่ยวกับสภาพตลาดแบบกว้างให้ได้ครอบคลุมมากที่สุด โดยมีวิธีการดำเนินการประกอบด้วย วิธีที่ 1 การผลิตสินค้า/บริการให้เหมาะกับตลาดสากล (ความต้องการของคนส่วนใหญ่ในโลก) ราคาสากลไม่สูงมากนัก เพื่อทดแทนสินค้า/ บริการที่ราคาแพง ๆ วิธีที่ 2 การผลิต/การให้บริการตามความต้องการที่เฉพาะเจาะจงของลูกค้า (Strive for Individuality) เพื่อตอบสนองความพึงพอใจให้กับลูกค้า วิธีที่ 3 เพิ่มช่องทางใหม่ในการเข้าถึงลูกค้า เช่น การขายผ่านทางอินเตอร์เน็ต

4.3 การปรับขอบเขตอุตสาหกรรมใหม่ (Redraw industry boundaries) โดยมีวิธีการดำเนินการ ประกอบด้วย วิธีที่ 1 การปรับขนาดอุตสาหกรรมใหม่ เช่น การขยับตัวจากอุตสาหกรรมระดับท้องถิ่นขึ้นไปเป็นระดับภูมิภาค แล้วเพิ่มเป็นระดับชาติและระดับโลก วิธีที่ 2 การลดจำนวนผู้ค้าคนกลาง หรือเครือข่ายของผู้ขายปัจจัยการผลิต และยังหมายถึง การเปลี่ยนโกดังเป็นร้านค้า เป็นต้น วิธีที่ 3 การเพิ่มบริการเสริม เช่น บริการรถจักรยานยนต์จัดส่งสินค้าถึงที่แก่ลูกค้า ซุปเปอร์มาร์เก็ตอาจบริการขายอาหารร้อน ๆ สำหรับนำกลับบ้านได้ด้วย

5. การกำหนดวิสัยทัศน์ (Creating a vision) วิสัยทัศน์ หมายถึง สภาพขององค์การที่ต้องการจะเป็นในอนาคต หรือเป็นเป้าหมายที่มีลักษณะกว้าง ๆ ซึ่งเป็นความต้องการในอนาคตโดยยังไม่ได้กำหนดวิธีการเอาไว้ เป็นการสร้างความคิดโดยการใช้คำถาม เช่น คำถามถึงสิ่งที่ดีที่สุด ยิ่งใหญ่ที่สุด บริการที่ดีที่สุด ฯลฯ และวิสัยทัศน์ซึ่งเป็นรูปแบบของข้อเสนอแนะแบบไม่เจาะจง และเป็นตำแหน่งของทิศทางที่จะไป องค์ประกอบของวิสัยทัศน์ มีดังนี้

5.1 การกำหนดวิสัยทัศน์ เป็นการกำหนดสิ่งที่องค์การต้องการในอนาคตในลักษณะกว้างขวางในระยะยาว

5.2 การปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ เป็นการปฏิบัติตามภารกิจที่กำหนดเอาไว้ เพื่อให้เป็นไปตามวิสัยทัศน์ที่กำหนดเอาไว้ ซึ่งต้องอาศัยความสามารถ และความเต็มใจจากผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

5.3 นวัตกรรมที่เป็นจริงได้ วิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้นั้นจะต้องมีลักษณะใหม่และเป็นจริงได้ ซึ่งต้องอาศัยผู้นำที่มีความสามารถพิเศษ

5.4 แบบกว้าง ๆ ลักษณะวิสัยทัศน์อาจจะเป็นเป้าหมายที่มีลักษณะกว้างขวางเกี่ยวกับความต้องการในอนาคต โดยไม่ได้เจาะจงเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

5.5 แบบเจาะลึกลงรายละเอียด ลักษณะวิสัยทัศน์อาจจะเป็นลักษณะเจาะจงในรายละเอียดของเรื่องใดเรื่องหนึ่งก็ได้

5.6 การเผชิญความเสี่ยง ลักษณะวิสัยทัศน์จะมีลักษณะที่ต้องเผชิญความเสี่ยง เพราะสิ่งที่ต้องการในอนาคตนั้น ไม่ใช่สิ่งที่จะทำได้โดยง่ายดาย ซึ่งใครจะทำก็ได้ลักษณะนี้จึงถือว่าวิสัยทัศน์จะต้องมีความเสี่ยงเกิดขึ้น

5.7 การมุ่งกำไร โดยทั่วไปแล้ววิสัยทัศน์จะมุ่งที่การสร้างกำไร ตัวอย่างบริษัทมีวิสัยทัศน์ว่า เพื่อผดุงรักษาความสำเร็จทางด้านการค้าในฐานะบริษัทการตลาดชั้นนำของโลกในด้านเสื้อผ้ายี่ห้อดัง ๆ และเหนือกว่าสิ่งอื่นใด คือ ทุกคนต้องการได้รับความพึงพอใจจากความสำเร็จคุณภาพชีวิตที่สมดุลทั้งส่วนตัวกับหน้าที่การงาน และสนุกกับการบุกบั่นความเพียรพยายามในการทำงาน จะเห็นว่าวิสัยทัศน์นี้เมื่อทำสำเร็จจะส่งผลต่อการสร้างกำไรเพิ่มขึ้น

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แนวคิด ทฤษฎีภาวะผู้นำชิงกลยุทธ์ตามแนวคิดของ DuBrin (2006, pp. 298-396) ที่ได้ศึกษาองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ไว้ 5 ด้าน ดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ด้านผู้นำที่มีความคิดความเข้าใจในระดับสูง

ธีรศักดิ์ ชนะบางแก้ว (2555, หน้า 49) กล่าวว่า ผู้นำที่มีความคิดความเข้าใจระดับสูงคือการประมวลผลข้อมูลต่าง ๆ คาดคะเนผลที่จะเกิดขึ้นตามมาจากการกำหนดนโยบาย และแผนการปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นวิธีคิดเชิงระบบ แบบองค์รวมที่มีความสามารถในการคิดเชิงวิเคราะห์สังเคราะห์ ริเริ่มสร้างสรรค์ในการบริหารงานให้ฝ่ายต่าง ๆ ทำงานร่วมกัน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างเดียวกัน ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงความเป็นประชาธิปไตย รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

Yukl (2000, p. 12) กล่าวว่า ผู้นำที่มีความคิดความเข้าใจระดับสูง เป็นความสามารถในการบริหารงานที่ให้ฝ่ายต่าง ๆ ได้ทำงานร่วมกันเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างเดียวกันทั้งนี้ต้องคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้ คือ คำนึงถึงความเกี่ยวข้องกันและความมีอิสระต่อกัน เมื่อองค์การนั้นมีผู้นำที่มีความสามารถในด้านความคิด ความเข้าใจ นอกจากนี้ การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์เป็นอีกคุณลักษณะหนึ่งที่สำคัญเช่นกัน เพราะเป็นคุณลักษณะที่ช่วยในการกำหนดทางเลือกในการกำหนดทิศทางขององค์การ รวมทั้งการตั้งคำถามแบบเงื่อนไขข้อสมมุติ ก็เป็นเรื่องที่ต้องอาศัยการจินตนาการ

DuBrin (2006, pp. 339-342) กล่าวว่า ผู้นำที่มีความเข้าใจระดับสูง คือ การคิดเชิง กลยุทธ์ต้องอาศัยทักษะด้านความเข้าใจที่เกิดขึ้นในระดับสูง เช่น ความสามารถในการคิดเชิง มโนภาพในการซึมซับและการรับรู้แนวโน้มของสิ่งต่าง ๆ จำนวนมาก ได้อย่างมีเหตุผล และมีความสามารถในการสรุปข้อมูลต่าง ๆ เพื่อนำไปกำหนดเป็นแผนปฏิบัติการ สามารถประมวลข้อมูลต่าง ๆ และผลที่ได้เข้าใจตามมา สำหรับองค์การที่มีปฏิกิริยากับสภาพแวดล้อมนี้เรียกว่า การคิดเชิงระบบ การคิดเชิงระบบเป็นความสามารถในการบริหารธุรกิจให้ฝ่ายต่าง ๆ ได้ทำงานร่วมกันเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างเดียวกัน ผู้นำที่มีความเข้าใจระดับสูง จะมีความสามารถในการคิดเชิงวิเคราะห์โดยสามารถจำแนกแยกแยะองค์ประกอบของสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้มีความสามารถในการคิดเชิงวิเคราะห์สามารถกำหนดวิธีการทำงานที่ดีที่สุดเพื่อบรรลุเป้าหมายมีความสามารถในการคิดเชิงสังเคราะห์ โดยสามารถรวบรวมส่วนประกอบย่อยอย่างผสมผสานกลมกลืน จนกลายเป็นสิ่งใหม่หรือแนวคิดใหม่ได้ มีความสามารถในการคิดเชิงสังเคราะห์โดยสามารถนำมากำหนดเป็นทิศทางการพัฒนาสถานศึกษา มีความสามารถคิดเชิงสร้างสรรค์ขยายความคิดเดิมที่มีอยู่สู่ความคิดที่แปลกใหม่แตกต่างไปจากแนวความคิดเดิม มีทักษะและไหวพริบในการคิดเชิงสร้างสรรค์ สามารถแก้ปัญหาและกำหนดแนวทางปฏิบัติงานได้ มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยเสนอวิธีการแก้ไขปัญหาแบบใหม่ที่มีประสิทธิภาพ มีการคิดพิจารณาทบทวนก่อนการตัดสินใจ และมีการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบสามารถนำปัจจัยต่าง ๆ มากำหนดกลยุทธ์ได้

สรุปได้ว่า ผู้นำที่มีความคิดความเข้าใจในระดับสูง หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงความสามารถในการคิดวิเคราะห์และคิดสังเคราะห์ เพื่อวางแผนการปฏิบัติงาน มีความคิดเชิงระบบ คือ สามารถบริหารงานให้คนในองค์กรทำงานร่วมกัน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ นำความคิดริเริ่มสร้างสรรค์มาใช้ในการทำงานและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ มีการพิจารณา

ทบทวนอย่างรอบคอบก่อนการตัดสินใจ และมีการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ

2. ด้านความสามารถในการนำปัจจัยนำเข้าต่าง ๆ มากำหนดกลยุทธ์ ผู้นำที่มีความสามารถในการบริหารจัดการข้อมูลเป็นระบบสารสนเทศเพื่อพัฒนาการบริหารงานให้บรรลุเป้าหมาย

ธีรศักดิ์ ชนะบางแก้ว (2555, หน้า 50) กล่าวว่า ความสามารถในการนำปัจจัยนำเข้าต่าง ๆ มากำหนดกลยุทธ์ อาจเปรียบได้กับผู้ที่มีสมาธิสูงในการทำงานโดยอิสระ และสามารถกำหนดอนาคตได้ ในทางปฏิบัติผู้นำจะปรึกษาหารือกับผู้ที่เกี่ยวข้องหลาย ๆ ฝ่าย ซึ่งเป็นลักษณะของความเป็นประชาธิปไตยในการทำงานร่วมกัน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ แต่ข้อควรระวังอย่างหนึ่ง คือ อย่าพยายามใช้คตินิยมแบบเพิ่มขึ้นทีละน้อย ซึ่งหมายถึง แนวทางการตัดสินใจที่ใช้พื้นฐานของสถานการณ์ที่แล้ว ๆ มาเป็นหลัก กล่าวคือ ถ้าปีที่ผ่านมาเคยทำอย่างไร ก็มักจะใช้สิ่งนั้นเป็นจุดเริ่มต้นในการเพิ่มหรือลดในปีต่อไป เพราะทำให้ขาดการพิจารณาข้อมูลแวดล้อมอื่น ๆ ที่สำคัญในเวลาปัจจุบัน ซึ่งแตกต่างไปจากในอดีตแล้ว

กรรณาภรณ์ พุฒชงค์ (2560, หน้า 7) กล่าวว่า ด้านความสามารถในการนำปัจจัยนำเข้าต่าง ๆ มากำหนดกลยุทธ์ หมายถึง ผู้นำที่มีความสามารถในการบริหารจัดการข้อมูลเป็นระบบสารสนเทศ การรายงานแผนงานโครงการเพื่อนำมาเป็นข้อมูลพัฒนางาน มีความคิดเชิงประยุกต์ สามารถกำหนดมาตรฐานการทำงาน การบริหารงานที่เน้นกระบวนการและมีองค์ประกอบ และปัจจัยส่งเสริมการทำงานอย่างมีเป้าหมาย

Yukl (2000, p.112) กล่าวว่า ความสามารถในการนำปัจจัยต่าง ๆ มากำหนดกลยุทธ์ หมายถึง การวางแผนเกี่ยวกับภารกิจขององค์กร ทิศทางเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ในอนาคตทั้งในระยะสั้นและระยะยาวตลอดจนการใช้กลยุทธ์ในการจัดสรรทรัพยากรที่มีอย่างจำกัดให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์โดยรวมขององค์กร

DuBrin (2006, pp. 339-342) กล่าวว่า ความสามารถในการนำปัจจัยนำเข้าต่าง ๆ มากำหนดกลยุทธ์ กล่าวคือ ผู้นำเชิงกลยุทธ์นั้นอาจเปรียบได้กับผู้ที่มีสมาธิสูงในการทำงานโดยอิสระและสามารถกำหนดอนาคตได้ ในทางปฏิบัติแล้วผู้นำก็จะปรึกษาหารือกับบรรดาผู้ที่เกี่ยวข้องหลาย ๆ ฝ่าย ซึ่งเป็นลักษณะของความเป็นประชาธิปไตยในการทำงานร่วมกันเพื่อเก็บรวบรวม

ข้อมูลต่าง ๆ แต่ข้อควรระวังอย่างหนึ่งก็คือ อย่าพยายามใช้คตินิยมแบบเพิ่มขึ้นปีละน้อย ซึ่งหมายถึง แนวทางการตัดสินใจที่ใช้พื้นฐานของสถานการณ์ที่แล้ว ๆ มาเป็นหลักกล่าวคือ ถ้าปีที่ผ่านมาเคยทำอย่างไรก็มักจะใช้สิ่งนั้นเป็นจุดเริ่มต้นในการเพิ่มหรือลดในปีต่อไปทำให้ขาดการพิจารณาข้อมูล ณ เวลาปัจจุบัน ซึ่งแตกต่างจากอดีตไปแล้ว ความสามารถในการนำปัจจัยนำเข้าต่าง ๆ มากำหนด กลยุทธ์นั้น ผู้บริหารควรมีการบริหารจัดการข้อมูลเป็นระบบสารสนเทศและบริหารงานโดยใช้ฐานข้อมูล มีการบริหารจัดการข้อมูลประยุกต์ใช้ข้อมูลข่าวสารความรู้และแนวคิดใหม่ ๆ มาพัฒนางาน นำนโยบาย เป้าหมายยุทธศาสตร์ เกณฑ์มาตรฐานของโรงเรียน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาพิจารณาเพื่อกำหนดกลยุทธ์ในการทำงาน กำหนดข้อมูลเชิงปริมาณ และข้อมูลเชิงคุณภาพ จากการทำงานของโรงเรียนในปีที่ผ่านมาพิจารณา เพื่อกำหนดกลยุทธ์ในการทำงาน นำข้อมูลจากการสำรวจข้อมูลเบื้องต้นภายในโรงเรียน และข้อมูลเกี่ยวกับชุมชน รวมทั้งความต้องการการจัดลำดับความสำคัญมาพิจารณาเพื่อกำหนดกลยุทธ์ในการทำงานให้โอกาสครูมีส่วนร่วมในการกำหนดความต้องการการจัดลำดับความสำคัญมาพิจารณาเพื่อกำหนดกลยุทธ์ในการทำงาน นำจุดแข็งหรือข้อได้เปรียบที่แตกต่างจากโรงเรียนอื่น ๆ ซึ่งจะเสริมให้การดำเนินงานของโรงเรียนบรรลุวัตถุประสงค์มาพิจารณาเพื่อกำหนดกลยุทธ์ในการทำงาน

สรุปได้ว่า ความสามารถในการนำปัจจัยนำเข้าต่าง ๆ มากำหนดกลยุทธ์ หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงความสามารถในการวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายในองค์กร เพื่อเก็บเป็นข้อมูลในการกำหนดกลยุทธ์ บริหารจัดการข้อมูลเป็นระบบสารสนเทศการรายงานแผนงาน โครงการเพื่อนำมาเป็นข้อมูลพัฒนางาน มีการนำความรู้ที่เก็บรวบรวมได้มาใช้ให้เกิดประโยชน์เพื่อให้งานบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

3. ด้านการมีความคาดหวังและการสร้างโอกาสสำหรับอนาคต

ธีรศักดิ์ ชนะบางแก้ว (2555, หน้า 52) กล่าวว่า การมีความคาดหวังและการสร้างโอกาสสำหรับอนาคต หมายถึง การใช้ทักษะในการคาดคะเนอนาคตของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ มีการกำหนดสภาพที่คาดหวังไว้อย่างชัดเจน สามารถสร้างโอกาสที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ต่าง ๆ มาบริหารงานให้ประสบความสำเร็จได้ คิดหาวิธีการพัฒนาสถานศึกษาอย่างหลากหลายไว้ตอบรับความต้องการในอนาคต เมื่อเกิดปัญหาสามารถแก้ปัญหาได้อย่างเร่งด่วน ซึ่งผู้นำต้องมีการสร้างแรงบันดาลใจให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา สร้างความเชื่อมั่นด้าน

ต่าง ๆ เช่น การจัดทรัพยากรมนุษย์ในการปฏิบัติงาน ความเชื่อมั่นในความสามารถของผู้บริหาร เป็นต้น ซึ่งผู้นำเชิงกลยุทธ์ต้องทำความเข้าใจอนาคตแล้วเต็มใจที่จะเสี่ยงต่อเรื่องต่าง ๆ

DuBrin (2006, pp. 393-396) กล่าวว่า การมีความคาดหวังและสร้างโอกาสสำหรับอนาคต เป็นองค์ประกอบหลักของภาวะผู้นำ คือ การกำหนดทิศทางที่ชัดเจน ซึ่งต้องเกี่ยวข้องกับความมุ่งหวัง และบางครั้งก็เกี่ยวกับการสร้างอนาคตให้กับหน่วยงานหรือองค์การ การกำหนดทิศทางที่ชัดเจน คือ การบอกองค์การว่าควรจะทำอะไร การกำหนดทิศทางด้านการผลิตสำหรับอนาคตนั้น ผู้บริหารจะต้องคาดการณ์อนาคตได้อย่างเที่ยงตรงหรือมุ่งหวังกับอนาคตนั้น การรู้อนาคตนั้นทำได้ ในหลายรูปแบบรูปแบบ เช่น ผู้นำสามารถคาดการณ์ได้อย่างแม่นยำเกี่ยวกับความชอบของผู้บริโภค ความต้องการของผู้บริโภค และรู้เกี่ยวกับทักษะที่จำเป็นต่อการดำเนินงานขององค์กรในอนาคต ผู้ที่มีวิสัยทัศน์อย่างแท้จริงกับการคาดหวังอนาคตแบบที่ใคร ๆ หลาย ๆ คน ไม่เคยคิดมาก่อนว่าจะเกิดขึ้น ซึ่งต้องอาศัยทักษะการคาดคะเนอนาคต จากคำกล่าวที่ว่า "การมองอนาคตอย่างทะลุปรุโปร่งเป็นเรื่องของความแตกต่างระหว่างความสำเร็จและความล้มเหลว" ดังนั้นจึงต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับอนาคต การคาดคะเนอย่างแม่นยำเกี่ยวกับรสนิยม และความต้องการของลูกค้าตลอดจนการคาดคะเนทักษะต่าง ๆ ที่จำเป็นสำหรับองค์การในอนาคต

สรุปได้ว่า การมีความคาดหวังและการสร้างโอกาสสำหรับอนาคต หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงความสามารถในการวางแผนการทำงานอย่างรอบคอบ สามารถคาดการณ์แนวโน้มอนาคตของสถานศึกษา มีปฏิภาณไหวพริบในการ มีทักษะในการคิดแก้ปัญหาอย่างรัดกุม เป็นนักวางแผนกลยุทธ์ที่คำนึงถึงอนาคตและขับเคลื่อนกลยุทธ์ให้งานบรรลุตามเป้าหมาย

4. ด้านวิธีการคิดเชิงปฏิวัติ คือ ผู้นำที่มีความสามารถทางการคิด ปรับเปลี่ยน โดยฉับพลัน เพื่อให้องค์การบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่องค์การ

ธีรศักดิ์ ชนะบางแก้ว (2555, หน้า 53) กล่าวว่า วิธีการคิดเชิงปฏิวัติ คือ การใช้ความคิดสร้างสรรค์เพื่อการเปลี่ยนแปลงทั้งระบบโดยไม่กลัวความเสี่ยง มักเป็นบุคคลที่มีความคิดนอกกรอบ คิดเชิงรุก เชิงบูรณาการแบบองค์รวมมุ่งเน้นกระบวนการของการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เช่น การพัฒนาที่ยั่งยืน กระบวนการ PDCA นำมาปรับปรุงพัฒนา ศึกษาโดยการดำเนินกิจกรรมจะ

ส่งเสริมและคำนึงถึงศาสนาประเพณีวัฒนธรรม โดยการดำเนินกิจกรรมจะส่งเสริม และคำนึงถึงศาสนาประเพณีและวัฒนธรรมชุมชนด้วย

Yukl (2000, p. 12) กล่าวว่า ผู้นำที่สามารถพลิกผันวิกฤตการณ์ให้เป็นโอกาสจนประสบความสำเร็จนั้น จะมีลักษณะดังต่อไปนี้ ผู้นำจะเป็นผู้ที่แสวงหาโอกาสทำงานที่ท้าทายซึ่งจะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงริเริ่มสิ่งใหม่และเจริญก้าวหน้า โดยมีความเชื่อในความสามารถของมนุษย์ที่ปรับตัวเรียนรู้ ผู้นำไม่เพียงมีความสนใจเหตุการณ์ในอนาคตเท่านั้น แต่ยังมีความรัก ความภาคภูมิใจ ความเอื้ออาทร ความเป็นกันเอง มีเมตตากรุณากับผู้ร่วมงาน ดุจดังสมาชิกครอบครัวผู้นำจะไม่ใช้การบังคับหรือควบคุม แต่จะให้การส่งเสริมสนับสนุนความไว้วางใจ ผู้นำไม่ใช่บุคคลที่มีบุคลิกน่านับถือหรือเป็นบุคคลที่มีตำแหน่งสูงเท่านั้น แต่ต้องเป็นผู้ที่มีพลังกระตือรือร้นมุ่งมั่นเชื่อถือได้ ทุกคนสามารถเป็นผู้นำได้จากการเรียนรู้และฝึกฝนตนเอง เนื่องจากพฤติกรรมผู้นำเป็นกระบวนการที่ผู้นำใช้อำนาจ กระตุ้นให้เกิดอิทธิพลเหนือผู้ตาม

จารุวรรณ ปะกัง (2551, หน้า 9) ได้สรุปความหมายความคิดสร้างสรรค์ไว้ว่า หมายถึง ความสามารถของสมองที่คิดได้กว้างไกลหลายแง่มุม เรียกว่า ความคิดแบบอเนกนัย ซึ่งทำให้เกิดความคิดแปลกใหม่แตกต่างไปจากเดิม เป็นความสามารถในการมองเห็นความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ รอบตัว เกิดการเรียนรู้เข้าใจจนเกิดปฏิกิริยาตอบสนองให้เกิดความคิดเชิงจินตนาการ ซึ่งเป็นลักษณะสำคัญของความคิดสร้างสรรค์อันนำไปสู่การประดิษฐ์หรือคิดค้นสิ่งแปลกใหม่ หรือเพื่อการแก้ปัญหา ซึ่งจะต้องอาศัยการบูรณาการจากประสบการณ์และความรู้ทั้งหมดที่ผ่านมา

ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ (2551, หน้า 177) ได้กล่าวถึงความคิดสร้างสรรค์ไว้ว่า หมายถึง ความสามารถในการจินตนาการและรวบรวมความรู้ความคิดเดิมอย่างหลากหลายและรวดเร็วแล้วสร้างเป็นความรู้ ความคิดใหม่ของตนเอง สามารถคิดนอกกรอบได้ มีผลงานการคิด สามารถริเริ่มและสร้างสรรค์ผลงานหรือสิ่งใหม่ ๆ ได้

DuBrin (2006, pp.339-342) กล่าวว่าการคิดเชิงปฏิวัติเป็นการใช้ความคิดสร้างสรรค์เพื่อการเปลี่ยนแปลงทั้งระบบ ซึ่งมีลักษณะคล้ายคลึงกับคำว่า การสร้างสรรค์อนาคตใหม่ (Reinventing the future) ดังคำว่า "กลยุทธ์ได้ก็ตามหากไม่สามารถท้าทายสถานการณ์หรือสภาพที่เป็นอยู่ก็ไม่อาจเรียกสิ่งนี้ว่า กลยุทธ์"

สรุปได้ว่า วิธีการคิดเชิงปฏิวัติ หมายถึง หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงความสามารถในการคิดเชิงบูรณาการ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์โดยการปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ใหม่ ๆเพื่อพัฒนาความเป็นเลิศของสถานศึกษา คิดเชิงบูรณาการแบบองค์รวม มุ่งเน้นกระบวนการของการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง มีความเข้าใจหลักการพัฒนาสถานศึกษาแบบยั่งยืน

5. ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์

การกำหนดวิสัยทัศน์ ผู้นำที่มีความสามารถในการมองภาพอนาคตขององค์การและกำหนดจุดมุ่งหมายปลายทางที่ชัดเจนเชื่อมโยงกับพันธกิจ เป้าหมาย แผนงาน โครงการของสถานศึกษาที่นำสู่การปฏิบัติมีการตรวจสอบความเป็นไปได้ โดยให้บุคลากรมีส่วนร่วมคิด วิเคราะห์ คิดสังเคราะห์วิสัยทัศน์ของสถานศึกษา การทบทวนและปฏิบัติตามลำดับขั้นตอน เน้นการกำกับ ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงานตามทิศทางที่กำหนด

รังสรรค์ ประเสริฐศรี (2551, หน้า 20) กล่าวว่า การกำหนดวิสัยทัศน์กว้างไกล ชัดเจนเป็นรูปธรรม เชื่อมโยงปัจจุบันและอนาคต กระตุ้นสมาชิกให้มีความรู้สึกสนใจ มุ่งมั่น ปฏิบัติตามด้วยความเต็มใจ ลักษณะของวิสัยทัศน์ที่ดี ประกอบด้วยวิสัยทัศน์ที่สอดคล้องเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และค่านิยมของสถานศึกษา ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการคิด และให้การสนับสนุน สะท้อนให้เห็นจุดหมายปลายทาง ทิศทางในอนาคตที่ทำให้สำเร็จตามเป้าหมาย

ธีรศักดิ์ ชนะบางแก้ว (2555, หน้า 56) กล่าวว่า การกำหนดวิสัยทัศน์ คือ ความพร้อมความท้าทาย การสร้างความดาดหวังที่เป็นสิ่งที่พึงปรารถนาที่มองเห็นได้ รับรู้ เข้าใจร่วมกันได้เหมือนกัน และมีแผนปฏิบัติที่แสดงให้เห็นวิธีการที่มุ่งสู่จุดหมายชัดเจน คุ้มค่า ทั้งทางด้านปริมาณและทั้งทางด้านปริมาณและคุณภาพ โดยผู้บริหารจะมีการติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ ถ้าผู้บริหารไม่มีวิสัยทัศน์ มีวิสัยทัศน์แคบ ก็อาจทำให้สถานศึกษาไม่พัฒนาหรือไม่สามารถดำรงอยู่ได้

Yukl (2000, p. 12) กล่าวว่า วิสัยทัศน์จะช่วยสร้างความผูกพัน และร้อยรัดพลังของสมาชิกเพื่อการบรรลุป้าหมาย ผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์จะสามารถสร้างวิสัยทัศน์ให้กับองค์กร และเปลี่ยนวิสัยทัศน์ให้เป็นสภาพที่เป็นจริง มองเห็นได้อย่างชัดเจนว่า เป้าหมายที่ต้องการให้เกิดคือ

อะไร จะต้องทำอะไร และทำอย่างไรจึงจะบรรลุเป้าหมายนั้น วิสัยทัศน์ที่แจ่มแจ้งชัดเจนนั้นมาจากการเข้าใจองค์กรอย่างถ่องแท้และลึกซึ้ง

DuBrin (2006, pp.339-342) กล่าวว่า การกำหนดวิสัยทัศน์ หมายถึง สภาพขององค์การที่ต้องการจะเป็นในอนาคต หรือเป็นเป้าหมายที่มีลักษณะกว้าง ๆ ซึ่งเป็นความต้องในอนาคต โดยยังไม่ได้กำหนดวิธีการเอาไว้ เป็นการสร้างความคิดโดยการใช้คำถาม เช่น คำถามถึงสิ่งที่ดีที่สุด ยิ่งใหญ่ที่สุด บริการที่ดีที่สุด ฯลฯ และวิสัยทัศน์ซึ่งเป็นรูปแบบของข้อเสนอแนะแบบไม่เจาะจง และเป็นตำแหน่งของทิศทางที่จะไป ประสิทธิผล (Effectiveness) เป็นตัวบ่งชี้หรือตัวการที่จะเป็นเครื่องตัดสินใจในขั้นสุดท้ายว่าการบริหารองค์การประสบความสำเร็จหรือไม่เพียงใด คำว่าประสิทธิผล มีความหมายแตกต่างกันตามความเข้าใจของนักวิชาการต่างสาขาทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะขององค์การ และความสำเร็จขององค์การ

สรุปได้ว่า การกำหนดวิสัยทัศน์ หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงศักยภาพของการเป็นผู้นำ เพื่อพาองค์การสู่เป้าหมายแห่งความสำเร็จ มองเห็นภาพรวมในอนาคตของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายของสถานศึกษา มีการกำหนดจุดมุ่งหมายในการปฏิบัติงานที่เชื่อมโยงกับพันธกิจ เป้าหมาย แผนงานโครงการของสถานศึกษา มีส่วนร่วมคิดวิเคราะห์และคิดสังเคราะห์วิสัยทัศน์ของสถานศึกษา รวมทั้งมีการกำกับ ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงาน

แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียน

นักวิชาการหลายท่านได้ให้หลักการ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิผล ไว้ดังนี้

คชาภรณ์ เสริมศรี (2557, หน้า 60) ประสิทธิผล หมายถึง การทำงานให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่กำหนดไว้ ทั้งในด้านผลผลิตและผลลัพธ์ตามพันธกิจอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ โดยมีการใช้ทรัพยากรทางการบริหารให้เกิดประโยชน์สูงสุดทั้งในเชิงปริมาณ และคุณภาพ

คณิสร พรไกรเนตร (2557, หน้า 45) ประสิทธิผลในการทำงาน สรุปว่า องค์กรที่มีบุคลากรทำงานอย่างเต็มความรู้ความสามารถ ย่อมส่งผลให้การดำเนินงานขององค์กรบรรลุตามวัตถุประสงค์มากยิ่งขึ้น โดยสามารถวัดผลการทำงานของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในช่วงระยะเวลาหนึ่งภายใต้ข้อกำหนดตามวัตถุประสงค์การประเมินประสิทธิผลการปฏิบัติงาน และรูปแบบการ

ประเมินประสิทธิผลการปฏิบัติงานที่องค์กรกำหนดไว้ ซึ่งสามารถนำผลของการวัดผลการทำงานดังกล่าวมาใช้ประโยชน์ต่าง ๆ ในการบริหารงานบุคคลขององค์กร

ขวัญฤดี อาภานันท์ (2559, หน้า 23) ประสิทธิผล หมายถึง ความสามารถในการปฏิบัติงานให้บรรลุตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ขององค์กร โดยใช้ทรัพยากรน้อยที่สุดแต่ได้ผลประโยชน์ที่สูงสุดทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ สนองต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กร ส่งเสริมความอยู่รอด และความเจริญเติบโตขององค์กร

สุกัญญา วิริยะอารี (2559, หน้า 46) ประสิทธิผล หมายถึง การประเมินสมรรถนะขององค์กรที่สามารถประสานการดำเนินโครงการภายใต้แผนงานให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่ต้องการโดยใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุดด้วยวิธีการที่ดีที่สุด เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ขององค์กร

สรุปได้ว่า ประสิทธิผล หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารและครูในโรงเรียนร่วมกันที่ทำงาน เพื่อมุ่งให้เกิดผลตามเป้าหมายที่องค์การกำหนดไว้จนสามารถทำให้นักเรียนมีความใฝ่รู้รักการอ่าน แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ความพึงพอใจในการทำงานของครู ความสามารถในการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีของครู ความสามารถในการจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ความสามารถในการปรับเปลี่ยนต่อสภาวะแวดล้อมที่มากระทบทั้งภายในและภายนอก

ความหมายของประสิทธิผลของโรงเรียน

ประสิทธิผลของโรงเรียนเป็นการบอกถึงความสำเร็จของโรงเรียนที่ได้ดำเนินงานมาตลอดปีการศึกษา จากการศึกษาค้นคว้าจากตำรา งานวิจัย ผู้วิจัยพบว่า มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของประสิทธิผลโรงเรียน ไว้ดังนี้

ปาริชาต สมใจ (2556, หน้า 33) ประสิทธิผลของโรงเรียน หมายถึง ความสามารถของโรงเรียนที่สามารถดำเนินงานต่าง ๆ ให้บรรลุป้าหมาย ทั้งด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ด้านบุคลากรในโรงเรียน จนก่อให้เกิดผลสำเร็จต่อโรงเรียนตามที่ได้วางแผนไว้

คชาภรณ์ เสริมศรี (2557, หน้า 60) ประสิทธิผลของโรงเรียน หมายถึง ระดับความสำเร็จหรือการบรรลุผลตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของโรงเรียนที่กำหนด ทั้งด้านผลผลิต (output) และผลลัพธ์ (outcome) โดยมีความหมายครอบคลุมถึงผลผลิตที่เกิดขึ้นกับนักเรียนเป็นสำคัญ และความพึงพอใจของครูด้วย

สุกัญญา วิริยะอารี (2559, หน้า 47) ประสิทธิผลของโรงเรียน หมายถึง ความสามารถของโรงเรียนในการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษาตามแผนที่กำหนดไว้

เพ็ญนภา พลับฉิม (2559, หน้า 51) ประสิทธิผลของโรงเรียน หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการใช้ความรู้ ความสามารถในการทำงานด้านกระบวนการบริหารจัดการเรียนการสอน การนิเทศภายในโรงเรียน การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก ปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม สามารถแก้ปัญหาภายในโรงเรียนได้

สรุปได้ว่า ประสิทธิผลของโรงเรียน หมายถึง ความสำเร็จของโรงเรียนที่เกิดจากการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา และความร่วมมือของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาจนกระทั่งสามารถดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ที่โรงเรียนตั้งไว้ โดยพิจารณาจากความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น สามารถพัฒนานักเรียนให้มีเจตคติทางบวกต่อการเรียนรู้ ตลอดจนนักเรียนสามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมสังคมทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน รวมถึงความสามารถในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นภายในโรงเรียน

แนวคิดและทฤษฎีประสิทธิผล

การศึกษาเกี่ยวกับแนวคิดและทฤษฎีประสิทธิผล มีผู้ศึกษาไว้ดังนี้

Hoy and Miskel (1991, p.373) ได้กล่าวถึงประสิทธิผลของโรงเรียนในแง่ของความสามารถ 4 ประการ ดังนี้

1. ความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง หมายถึง ปริมาณและคุณภาพของนักเรียน ประสิทธิผลของโรงเรียนที่สร้างความเชื่อมั่นได้สูง โดยวัดความนิยมจากชุมชนและผู้ปกครองนักเรียน ซึ่งได้แก่ โรงเรียนนั้นมีนักเรียนเข้าเรียนปริมาณมาก และคุณภาพการเรียนการสอนอยู่ในเกณฑ์สูง ดูได้จากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ความสามารถในการศึกษาต่อในสถาบันชั้นสูงได้เป็นจำนวนมาก ครูผู้สอนมีคุณภาพ ตลอดจนการบริหารจัดการที่ดีมีประสิทธิภาพ เรื่องคุณภาพของนักเรียนควรจะพิจารณาถึงส่วนประกอบต่าง ๆ ได้แก่ การพัฒนาทัศนคติ แรงจูงใจของนักเรียน ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความเชื่อมั่นในตนเอง ความปรารถนาและความคาดหวังต่าง ๆ รวมทั้งการประพฤติปฏิบัติตนอย่างเหมาะสม มีจริยธรรม คุณธรรมค่านิยมที่ดีงาม ซึ่งลักษณะดังกล่าวนับว่าเป็นลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่คาดหวัง และมีความต้องการอย่างมาก จึงกล่าวได้ว่า คุณภาพที่เกิดกับผู้เรียน นอกจากจะเป็นผู้ที่มีความสนใจในการศึกษาเล่าเรียน มีความรู้ความสามารถทางวิชาการอย่างยอดเยี่ยม มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนใน

รายวิชาต่าง ๆ สูงเป็นที่น่าพอใจแล้ว ยังจำเป็นต้องมีการพัฒนาความรู้ความสามารถ ทักษะ ค่านิยม และคุณธรรมต่าง ๆ ที่พึงปรารถนาให้เพียงพอต่อการดำรงชีวิต และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

2. ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนะคติทางบวก หมายถึง มีความคิดเห็น ท่าที ความรู้สึกหรือพฤติกรรมของผู้ที่ได้รับการศึกษา แสดงออกในทางที่ดีงาม สมเหตุสมผล และสอดคล้องกับความต้องการของสังคม การศึกษานอกจากจะสร้างเสริมความเจริญให้บุคคลทั้ง 4 ด้าน กล่าวคือ ด้านร่างกายให้มีความสมบูรณ์แข็งแรง พัฒนาส่วนต่าง ๆ อย่างเหมาะสมกับวัย ด้านสติปัญญามีความใฝ่รู้ใฝ่เรียน รู้จักคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุมีผลและมีความคิดสร้างสรรค์ ด้านสังคมสามารถนำความรู้ความสามารถและทักษะอันจำเป็นนำไปใช้ในการดำรงชีวิตในสังคมยุคโลกาภิวัฒน์ได้อย่างเป็นสุข และด้านจิตใจ รู้จักเหตุผล มีวินัย คุณธรรม จริยธรรมอย่างเหมาะสม ซึ่งทัศนคติทางบวกจะเป็นผลที่เกิดขึ้นจากผู้ได้รับการศึกษาครบถ้วนทั้ง 4 ด้านดังกล่าวแล้ว ผู้มีทัศนคติทางบวกจะเป็นผู้ที่มีความรู้สึก และแสดงออกซึ่งพฤติกรรมต่าง ๆ เป็นที่พึงประสงค์ของสังคมโดยส่วนรวม มีจิตใจกว้างขวาง ไม่ทำตนต่อต้านหรือถดถอยหนีสังคม มีความมั่นคงทางจิตใจ มีเหตุผลยอมรับกฎกติกาของสังคมที่ได้กำหนดขึ้น และปฏิบัติด้วยความจริงใจ มีจิตใจเป็นประชาธิปไตย ยอมรับและเคารพความคิดเห็นของส่วนรวม เห็นความสำคัญและคุณค่าของการอยู่ร่วมกันในสังคม ให้ความร่วมมือร่วมใจต่อการปฏิบัติภารกิจของส่วนรวมให้สำเร็จลุล่วงด้วยดี เป็นผู้ที่มีความสามารถควบคุมจิตใจและมีวินัยในตนเอง อดกลั้นและเผชิญหน้ากับเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีของสังคม รู้จักเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และมีความเอื้ออาทรต่อเพื่อนมนุษย์ เป็นแบบอย่างที่ดีของสังคม

3. ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน โรงเรียนซึ่งเป็นองค์การทางการศึกษา ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน ครู อาจารย์ นักเรียน และนักการภารโรง ทำให้เกิดการเรียนการสอนอย่างสมบูรณ์ การจัดการศึกษาให้เกิดประสิทธิผลนั้นโรงเรียนจะต้องมีความสามารถในการปรับตัวได้อย่างเหมาะสม การกำหนดนโยบายต่าง ๆ ของโรงเรียนจะต้องสอดคล้อง และทันสมัยทันกับความเจริญก้าวหน้าและความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ โดยเฉพาะด้านการเรียนการสอน ควรมีนวัตกรรมและสื่อการสอนใหม่ ๆ มีการค้นคว้า พัฒนาสื่ออุปกรณ์การสอนอย่างสม่ำเสมอ ปรับปรุงอาคารสถานที่ให้สะอาด ร่มรื่น เพื่อให้เกิดบรรยากาศทางวิชาการ และเกิดบรรยากาศการเรียนรู้ ดังนั้น ผู้บริหารและครูจะต้องมีบทบาทสำคัญต่อการปรับตัวไม่หยุดนิ่ง ต้องพยายามปรับปรุงเปลี่ยนแปลงโรงเรียน รูปแบบการบริหารงาน และการดำเนินการต่าง ๆ ให้มีความคล่องตัวต่อการปฏิบัติงาน ผู้บริหารและครูต้องเป็นผู้พัฒนา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ให้เกิดสิ่งใหม่ ๆ อยู่เสมอ การจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนมีความรู้ เพื่อให้สามารถปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขนั้นจะต้องมีเทคนิควิธีการสอนที่เหมาะสม ครูต้องสร้างกระบวนการและวิธีการ

เรียนรู้ให้กับนักเรียนทั้งเนื้อหาวิชา และคุณธรรม จริยธรรมมากกว่าที่จะบอกความรู้หรือสอนหนังสือแบบธรรมดา เพราะวิธีการเรียนรู้หรือกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียนจะเป็นวิธีการที่ติดตัวนักเรียน ซึ่งสามารถนำไปปรับใช้ต่อการประกอบอาชีพ และพัฒนาตนเองให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเหมาะสม

4. ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน โรงเรียนย่อมมีรูปแบบในการบริหารงานเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ การกำหนดรูปแบบการบริหารภายในโรงเรียนนั้น แต่ละโรงเรียนจะมีการกำหนดรูปแบบให้เหมาะสมกับขนาดและภารกิจของโรงเรียน แต่ไม่ว่าจะมีรูปแบบการบริหารงานแบบใดก็ตาม ระบบในการทำงานของโรงเรียนย่อมประกอบด้วยองค์ประกอบต่าง ๆ ได้แก่ เป้าหมาย คือ การมุ่งถึงความสำเร็จที่สูงสุดที่เกิดจากการทำงาน บทบาทหน้าที่เป็นส่วนประกอบรองลงมา เพื่อร่วมกันปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ตามที่ได้รับมอบหมายเพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด

Halton (2001 อ้างถึงใน พัชสิรี ชมภูคำ, 2552, หน้า 113) ได้กล่าวถึงลักษณะของโรงเรียนที่มีประสิทธิผลว่า ประกอบด้วยปัจจัยหลัก 3 ปัจจัย คือ

1. การมีจุดหมาย ประกอบด้วย มีค่านิยมร่วม มีจุดหมายชัดเจน มีภาวะผู้นำทางการสอน

2. เน้นการเรียนรู้ ประกอบด้วย ติดตามความก้าวหน้าของนักเรียนสม่ำเสมอ มีความคาดหวังสูง มีการพัฒนาครู เน้นการเรียนและหลักสูตร

3. มีบรรยากาศการเรียนรู้ ประกอบด้วย ความเกี่ยวข้องและความรับผิดชอบของนักเรียนสภาพแวดล้อมทางกายภาพ การยอมรับพฤติกรรมทางบวกของนักเรียน การสนับสนุนจากชุมชนและผู้ปกครอง

Hall (2003 อ้างถึงใน พัชสิรี ชมภูคำ, 2552, หน้า 116) ได้กล่าวถึงประสิทธิผลที่ทุกโรงเรียนควรมีไว้ 9 ลักษณะ ดังนี้

1. มีการกำหนดค่านิยม ความคาดหวัง และมาตรฐานของโรงเรียน
2. มีการบริการห้องเรียนที่ดี
3. มีการสอนของครูและความคาดหวังที่สูง
4. มีครูเป็นแบบอย่างที่ดี
5. เน้นการเรียนรู้
6. มีสภาพแวดล้อมที่ดีสำหรับนักเรียนและครู
7. มีการประสบความสำเร็จของนักเรียน
8. มีการมอบหมายรับผิดชอบให้กับนักเรียน

9. มีกิจกรรมร่วมกันระหว่างครูกับนักเรียน

องค์ประกอบของประสิทธิผลของโรงเรียนตามแนวคิดของ Mott

Mott (1972, p. 398) ได้แบ่งลักษณะของประสิทธิผลของโรงเรียนออกเป็น 4 ด้าน ดังต่อไปนี้

1. ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง
2. ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก
3. ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน
4. ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน

1. ความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

นักวิชาการและนักวิจัยได้ให้นิยามของความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ดังนี้

Mott (1972, p. 398) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง คือ ปริมาณและคุณภาพของนักเรียน ประสิทธิผลของโรงเรียนที่สร้างความเชื่อมั่นได้สูง โดยวัดความนิยมจากชุมชนและผู้ปกครองนักเรียน ซึ่งได้แก่ โรงเรียนนั้นมีนักเรียนเข้าเรียนมีปริมาณมาก และคุณภาพการเรียนการสอนอยู่ในเกณฑ์สูง โดยพิจารณาจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ความสามารถในการศึกษาต่อในระดับสูงได้จำนวนมาก

Hoy and Miskel (1991, p. 373) กล่าวว่า ความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง หมายถึง ปริมาณและคุณภาพของนักเรียน ประสิทธิผลของโรงเรียนที่สร้างความเชื่อมั่นได้สูง โดยวัดความนิยมจากชุมชนและผู้ปกครองนักเรียน ซึ่งได้แก่ โรงเรียนนั้นมีนักเรียนเข้าเรียนปริมาณมาก และคุณภาพการเรียนการสอนอยู่ในเกณฑ์สูง ดูได้จากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนความสามารถในการศึกษาต่อในสถาบันชั้นสูงได้เป็นจำนวนมาก ครูผู้สอนมีคุณภาพ ตลอดจนการบริหารจัดการที่ดีมีประสิทธิภาพ

ศันสนีย์ พรมพินิจ (2559, หน้า 9) กล่าวว่า ความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง หมายถึง ความสามารถในการจัดการเรียนการสอน จนทำให้นักเรียนส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง

สราวุธ อนีฆาศรีนนท์ (2559, หน้า 10) กล่าวว่า ความสามารถในการทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น หมายถึง ความสามารถในการบริหารงานของโรงเรียนในการดำเนินการจัดการเรียนการสอน จนทำให้นักเรียนในโรงเรียนส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง สามารถศึกษาต่อในสถาบันชั้นสูงได้มาก เป็นที่ยอมรับ และได้รับความนิยมจากชุมชนและผู้ปกครอง จนทำให้โรงเรียนมีปริมาณนักเรียนมากขึ้น มีวัสดุ อุปกรณ์

เทคโนโลยีที่ทันสมัย อาคารสถานที่เหมาะสมเพียงพอต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีบรรยากาศสิ่งแวดล้อมที่ ร่มรื่น สะอาด สวยงาม ผู้บริหารมีความรู้ความสามารถในการบริหาร และให้ความสำคัญกับงานวิชาการ อีกทั้งครูจะต้องพัฒนาความรู้ความสามารถของตนเองอยู่เสมอ

สุนีรัตน์ เอี่ยมประไพ (2557, หน้า 11) กล่าวว่า ด้านการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น หมายถึง การที่โรงเรียนได้จัดกิจกรรมหรือโครงการเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ได้รับรางวัลการแข่งขันทางวิชาการ และสามารถสอบแข่งขันเข้าศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นได้

ชื่นกมล ประสาตร์ (2559, หน้า 11) กล่าวว่า ด้านความสามารถผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง หมายถึง ระดับผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษาที่ทำให้นักเรียนในกลุ่มสาระวิชาภาษาไทย และคณิตศาสตร์มีผลการเรียนเฉลี่ยอยู่ในระดับ 3.00 ขึ้นไป นักเรียนสามารถเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนที่ได้รับการยอมรับของชุมชน นักเรียนได้รับรางวัลทางวิชาการ นักเรียนมีความรู้เท่าทันต่อเหตุการณ์ และการเปลี่ยนแปลงทางสังคมในสถานการณ์ปัจจุบัน ผู้ปกครองชื่นชม และให้ความร่วมมือกับสถานศึกษาในการจัดการเรียนการสอน

อัจฉรา พฤทธิไพฑูรย์ (2560, หน้า 9) กล่าวว่า ความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง หมายถึง ความสามารถในการจัดการเรียนการสอน ทำให้นักเรียนส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง สามารถเรียนต่อในระดับสูงได้ นักเรียนได้รับรางวัลจากการเข้าร่วมประกวด และนักเรียนส่วนใหญ่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์

อุษารัตน์ ดาวลอย (2561, หน้า 15) กล่าวว่า ความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง หมายถึง ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดการศึกษาของโรงเรียน ทั้งในด้านการบริหาร และจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง โดยพิจารณาจากเกรดเฉลี่ยโดยรวมของนักเรียน จำนวนร้อยละของนักเรียนที่สามารถศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ความสามารถด้านวิชาการของนักเรียน ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอน พัฒนาสื่อนวัตกรรม รวมทั้งจัดบรรยากาศ และจัดการทรัพยากรอย่างเหมาะสม

สรุปได้ว่า ความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง หมายถึง ความสามารถของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาที่ร่วมกันดำเนินการจัดการเรียนการสอนจนทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง โดยพิจารณาจากเกรดเฉลี่ยโดยรวมของนักเรียน นักเรียนสามารถเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนที่ได้รับการยอมรับของชุมชน นักเรียนได้รับรางวัลทางวิชาการ นักเรียนมีความรู้เท่าทันต่อเหตุการณ์และการเปลี่ยนแปลงทางสังคมในสถานการณ์ปัจจุบัน

2. ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก

นักวิชาการและนักวิจัยได้ให้นิยามของความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก ดังนี้

Mott (1972, p.398) กล่าวว่า องค์การมีความสามารถในการปรับตัว คือ ความสามารถในการปรับตัวนั้นเพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงขององค์การที่เป็นข้อบังคับเชิงกลยุทธ์สำหรับองค์การ เพื่อให้มีความเจริญก้าวหน้าอย่างต่อเนื่องในโลกที่เชื่อมต่อถึงกัน และมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาดังเช่นทุกวันนี้ และไม่ใช่การดำเนินการเพียงครั้งเดียว แต่เป็นการประสบความสำเร็จตลอดช่วงเวลาในระยะเวลาอันยาวนาน

Hoy and Miskel (1991, p. 373) กล่าวว่า ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนะคติทางบวก หมายถึง มีความคิดเห็น ท่าที ความรู้สึกหรือพฤติกรรมของผู้ที่ได้รับการศึกษาแสดงออกในทางที่ดีงามสมเหตุสมผล และสอดคล้องกับความต้องการของสังคม

ศันสนีย์ พรมพินิจ (2559, หน้า 9) กล่าวว่า ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก หมายถึง มีความเห็นท่าทีความรู้สึกหรือพฤติกรรมของนักเรียนแสดงออกในทางที่ดีงาม สมเหตุสมผลและสอดคล้องกับความต้องการของสังคม

สราวุธ อนีฆาศรีนนท์ (2559, หน้า 10) กล่าวว่า ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีเจตคติทางบวก หมายถึง ความสามารถในการบริหารงานของโรงเรียนในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรม แล้วแสดงออกในทางที่เหมาะสมดีงาม สมเหตุสมผล เป็นที่พึ่งประสงค์ของส่วนรวมทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา สังคม และจิตใจ เมื่อผู้เรียนได้ศึกษาทั้ง 4 ด้านแล้ว ทำให้ผู้เรียนมีเจตคติทางบวก เป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ มีความมั่นคงทางจิตใจ มีเหตุผล ยอมรับกติกาทางสังคม เป็นประชาธิปไตย ยอมรับ และเคารพความคิดเห็นส่วนรวม มีระเบียบวินัยในตนเอง เป็นแบบอย่างที่ดีให้กับสังคม เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อเพื่อนมนุษย์ในสังคมปัจจุบัน

สุนีรัตน์ เอี่ยมประไพ (2557, หน้า 11) กล่าวว่า การพัฒนานักเรียนให้มีเจตคติทางบวก หมายถึง การทำให้นักเรียนมีความสุขกับการเรียน มีระเบียบวินัย มีความขยัน อดทน รอบคอบ รู้จักพัฒนาตนเอง มีคุณธรรม จริยธรรมเหมาะสมกับวัยนักเรียน สามารถทำงานเป็นทีม ยอมรับความคิดเห็น และความสามารถของผู้อื่น

ชื่นกมล ประสาตร์ (2559, หน้า 11) กล่าวว่า ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก หมายถึง ระดับผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษาที่ทำให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนการสอน นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์เหมาะสมกับวัย นักเรียนสามารถคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ได้ด้วยตนเอง นักเรียนมีความประพฤติที่ดี มีระเบียบ

วินัยมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ เป็นแบบอย่างที่ดีกับบุคคลอื่นตามวัย และเป็นผู้มีเหตุผลยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

อัจฉรา พฤทธิไพฑูรย์ (2560, หน้า 9) กล่าวว่า ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก หมายถึง การดำเนินงานด้านบริหาร และการอบรมสั่งสอนนักเรียนให้มีคุณลักษณะที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรมอยู่ในระเบียบวินัย เป็นคนมีเหตุผล มีความเป็นประชาธิปไตย ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รู้จักพัฒนาตนเอง และมีเจตคติที่ดีต่อการศึกษา

อุษารัตน์ ดาวลอย (2561, หน้า 15) กล่าวว่า ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีเจตคติทางบวก หมายถึง ผู้บริหาร และครูมีความสามารถในการดำเนินงานด้านการบริหารการศึกษา ส่งเสริมให้ครูการอบรมสั่งสอนให้นักเรียนเป็นคนที่มีคุณลักษณะที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม และส่งเสริมให้นักเรียนแสดงออกพฤติกรรมต่าง ๆ ที่พึงประสงค์ต่อสังคม รู้จักพัฒนาตนเองให้ได้รับการยกย่อง มีเจตคติที่ดีต่อการเรียน

สรุปได้ว่า ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก หมายถึง ความสามารถของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาที่ร่วมกันพัฒนาผู้เรียนให้มีระเบียบวินัย มีความขยัน อดทน รอบคอบ รู้จักพัฒนาตนเอง มีคุณธรรม จริยธรรม แสดงออกในทางที่เหมาะสม ดีงาม สมเหตุสมผล เป็นที่พึงประสงค์ของส่วนรวม ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา สังคม และจิตใจ

3. ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน

นักวิชาการและนักวิจัยได้ให้นิยามของ ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน ดังนี้

Mott (1972, p. 398) กล่าวว่า การปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน คือ การทำงานต่าง ๆ ขององค์กรจะประกอบด้วยคนและงาน โรงเรียนก็เช่นเดียวกัน ย่อมประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน ครู นักเรียน และนักการภารโรง ทำให้เกิดการเรียนการสอนอย่างสมบูรณ์

Hoy and Miskel (1991, p. 373) กล่าวว่า ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน โรงเรียนซึ่งเป็นองค์การทางการศึกษา ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน ครู อาจารย์ นักเรียน และนักการภารโรง ทำให้เกิดการเรียนการสอนอย่างสมบูรณ์

ศันสนีย์ พรมพินิจ (2559, หน้า 9) กล่าวว่า ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารและครูในโรงเรียนร่วมมือกันพัฒนาปรับเปลี่ยนงานด้านต่าง ๆ เช่น ด้านการบริหารโรงเรียน ด้านการเรียนการสอน การปรับหลักสูตรเพื่อให้เหมาะสมกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป

สราวุธ อนีฆาศรีนนท์ (2559, หน้า 10) กล่าวว่า ความสามารถในการปรับเปลี่ยนโรงเรียนให้เข้ากับสภาพแวดล้อม หมายถึง ความสามารถในการบริหารงานของโรงเรียน โดยกำหนดนโยบายของโรงเรียนให้สอดคล้องและทันสมัย ด้านการเรียนการสอน ควรมีนวัตกรรมสื่อการสอนใหม่ ๆ ค้นคว้าและพัฒนาสื่ออุปกรณ์การสอนอย่างสม่ำเสมอ ปรับปรุงสถานที่สิ่งแวดล้อมให้สะอาด ร่มรื่น เพื่อให้เกิดบรรยากาศทางวิชาการ และเกิดบรรยากาศการเรียนรู้ ผู้บริหารและครูต้องเป็นนักพัฒนา มีความคิดสร้างสรรค์ ครูต้องสร้างกระบวนการเรียนรู้ให้ทั้งเนื้อหาวิชา และคุณธรรม จริยธรรม เพื่อให้มีความก้าวทันกับสภาพแวดล้อม และสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เปลี่ยนไป

สุนีรัตน์ เอี่ยมประไพ (2557, หน้า 11) กล่าวว่า การปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน หมายถึง ครูสามารถปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของโรงเรียน โดยมีการปรับปรุงหลักสูตร และปรับเปลี่ยนกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน พัฒนานวัตกรรมเพื่อนำมาใช้ในชั้นเรียนให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น และทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม

ชื่นกมล ประสาตร์ (2559, หน้า 11) กล่าวว่า ความสามารถปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน หมายถึง ระดับผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษาที่ทำให้ครูมีการพัฒนาสื่อ/นวัตกรรมใหม่ ๆ ขึ้นเพื่อใช้ในการเรียนการสอนอยู่เสมอ ครูมีการนำผลจากการทดสอบของนักเรียนมาเป็นข้อมูลในการพัฒนาให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ครูสามารถปรับเปลี่ยนกระบวนการการเรียนการสอน เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรสถานศึกษา สถานศึกษาสร้างบรรยากาศทางวิชาการเพื่อการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ และสถานศึกษาสามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมของสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลง

อัจฉรา พฤทธิไพฑูรย์ (2560, หน้า 9) กล่าวว่า ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการปรับเปลี่ยนการดำเนินงานด้านบริหาร ด้านการเรียนการสอนการปรับปรุงหลักสูตรเพื่อให้โรงเรียนก้าวหน้าทันกับสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป ครูปฏิบัติงานที่มอบหมายอย่างมีประสิทธิภาพ รู้จักนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาช่วยในการจัดการเรียนการสอน นำผลการทดสอบนักเรียนมาใช้วางแผนสามารถจัดการเรียนการสอนตามความต้องการของท้องถิ่น ทำให้นักเรียนมีชื่อเสียง สามารถแข่งขันกับโรงเรียนอื่นได้ และได้รับความร่วมมือจากชุมชน

อุษารัตน์ ดาวลอย (2561, หน้า 15) กล่าวว่า ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน หมายถึง ผู้บริหาร และครูร่วมกันพัฒนาเปลี่ยนแปลงวิธีการดำเนินงาน และการเรียนการสอน รวมถึงร่วมกันการปรับปรุงหลักสูตร เพื่อให้โรงเรียนมีความก้าวหน้าทันต่อสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง โดยการรับเอาแนวคิด นวัตกรรม เทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในการวาง

แผนการบริหารและการจัดการเรียนการสอนอย่างเหมาะสมในการพัฒนาผู้เรียนตามความต้องการของชุมชน

สรุปได้ว่า ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน หมายถึง ความสามารถของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาที่ร่วมกันปรับเปลี่ยนโรงเรียนให้เข้ากับสภาพแวดล้อม โดยกำหนดนโยบายของโรงเรียนให้สอดคล้องและทันสมัย ด้านการเรียนการสอนควรมีนวัตกรรมสื่อการสอนใหม่ ๆ ค้นคว้า พัฒนาสื่ออุปกรณ์การสอนอย่างสม่ำเสมอ ปรับปรุงสถานที่สิ่งแวดล้อมให้สะอาด ร่มรื่น เพื่อให้เกิดบรรยากาศทางวิชาการ และเกิดบรรยากาศการเรียนรู้ สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น และทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม

4. ความสามารถในการการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน

นักวิชาการ และนักวิจัยได้ให้นิยามของ ความสามารถในการการแก้ปัญหาภายในโรงเรียนดังนี้

Mott (1972, p.398) กล่าวว่า การแก้ปัญหาภายในโรงเรียน คือ องค์การต่าง ๆ หรือโรงเรียนย่อมมีรูปแบบในการบริหารงานเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ ประกอบด้วยองค์ประกอบต่าง ๆ ได้แก่ เป้าหมาย คือ การมุ่งถึงความสำเร็จสูงสุดที่เกิดจากการทำงาน บทบาทหน้าที่เป็นส่วนประกอบรองลงมา เพื่อร่วมกันปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย เพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด การประสานงานเป็นแนวทางของความร่วมมือในการปฏิบัติงานให้มีความชัดเจนสมบูรณ์ และเกิดความเรียบร้อย และกิจกรรม คือ การจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าหมาย การจัดการศึกษาในโรงเรียนเป็นการสร้างคนให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพของบุคคลตามแนวทางที่เหมาะสม การบริหาร และการจัดการในโรงเรียนจึงควรมีความยืดหยุ่น นับตั้งแต่เรื่องของหลักสูตร ควรปรับให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น สภาพของบุคลากร และทรัพยากรที่มีอยู่ การจัดวิชาต่าง ๆ สำหรับการเรียนการสอน รวมทั้งการจัดกิจกรรมทั้งในหลักสูตรและเสริมหลักสูตร ควรจัดให้เพียงพอ หลากหลายเพื่อให้สอดคล้องกับความสนใจความต้องการ และความถนัดของนักเรียน จะช่วยเป็นแนวทางการพัฒนาการเรียนรู้ การปรับตัวบุคลิกภาพของนักเรียนได้อย่างเหมาะสม กฎระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ บางเรื่องเป็นสิ่งล้าสมัยไม่ทันต่อสภาพปัจจุบัน ควรมีการปรับปรุงให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

ศันสนีย์ พรมพินิจ (2559, หน้า 9) กล่าวว่า ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารและครูในโรงเรียนร่วมมือกันแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

ภายในโรงเรียน ทั้งด้านการเรียนการสอน งานรับผิดชอบอื่น ๆ เพื่อให้ปฏิบัติงานได้บรรลุตามวัตถุประสงค์

สราวุธ อนีฆาศรีนนท์ (2559, หน้า 11) กล่าวว่า ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน หมายถึง ความสามารถในการบริหารงานของโรงเรียนในลักษณะของการให้ความร่วมมือกันในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ร่วมกันระหว่างผู้บริหารและครูในโรงเรียน ทั้งการกำหนดรูปแบบการบริหารงานภายในโรงเรียน บทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ตามที่ได้รับมอบหมายเพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้จัดกิจกรรมในสถานศึกษาเป็นการสร้างคนให้เกิดการเรียนรู้ พัฒนาศักยภาพบุคคลตามแนวทางที่เหมาะสม

สุนีรัตน์ เอี่ยมประไพ (2557, หน้า 11) กล่าวว่า ด้านการแก้ปัญหาในโรงเรียน หมายถึง ครูนำผลการเรียนรู้ของนักเรียนมาเป็นข้อมูลในการวางแผนเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และแก้ปัญหาที่เกิดจากการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม สามารถปกครองดูแลนักเรียนให้มีระเบียบวินัยเพื่อลดพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของนักเรียน ครู โดยผู้บริหาร โรงเรียนและครูร่วมกันวางแผนเพื่อกำหนดแนวปฏิบัติในการควบคุมพฤติกรรมของนักเรียน

ชื่นกมล ประสาตร์ (2559, หน้า 11) กล่าวว่า ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน หมายถึง ระดับผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษาที่ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูร่วมมือกันแก้ปัญหาต่าง ๆ ของสถานศึกษาทุกครั้งที่มีโอกาส สามารถควบคุมสถานการณ์เมื่อมีเหตุฉุกเฉินเกิดขึ้นในสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถปฏิบัติงานสำเร็จตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของสถานศึกษาเป็นสำคัญ ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถแก้ปัญหาในการบริหารงานในสถานศึกษาได้เป็นอย่างดี และใช้วิธีการประนีประนอมในการบังคับบัญชาครูในสถานศึกษา

อัจฉรา พฤทธิไพฑูรย์ (2560, หน้า 9) กล่าวว่า ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารและคณะครูในสถานศึกษาที่ร่วมมือกันในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของสถานศึกษา เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานต่าง ๆ ให้ทันสภาพปัจจุบัน เพื่อให้การดำเนินงานเกิดประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา

อุษารัตน์ ดาวลอย (2561, หน้า 16) กล่าวว่า ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน หมายถึง ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาในด้านการจัดการเรียนการสอน

การปกครองดูแลช่วยเหลือนักเรียน และส่งเสริมให้นักเรียนประสบความสำเร็จเป็นที่ยอมรับจากชุมชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยบรรลุตามวัตถุประสงค์ของโรงเรียน

สรุปได้ว่า ความสามารถในการการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน หมายถึง ความสามารถของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาที่ร่วมกันการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของสถานศึกษา เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานต่าง ๆ ให้ทันสภาพปัจจุบัน ทั้งการกำหนดรูปแบบการบริหารงานภายในโรงเรียน บทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย จัดกิจกรรมในสถานศึกษาเป็นการสร้างคนให้เกิดการเรียนรู้ พัฒนาศักยภาพบุคคลตามแนวทางที่เหมาะสม เพื่อให้การดำเนินงานเกิดผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

ปนัดดา วรกานต์ทิวัตถ์ (2554) ได้ศึกษา ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนกรุงเทพมหานคร ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครู ผลการศึกษาพบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร ตามสภาพที่เป็นจริงจากการรับรู้ของผู้บริหารและครู โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนกรุงเทพมหานครตามการรับรู้ของผู้บริหารและครู แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งในภาพรวมและรายด้านทุก ๆ ด้าน 3) ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร ผู้บริหารและครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนที่มีระยะเวลาการก่อตั้งต่างกัน รับรู้สภาพที่เป็นจริง โดยภาพรวมและรายด้านทุก ๆ ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนการรับรู้ตามสภาพที่คาดหวัง โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 ยกเว้นด้านการนำปัจจัยต่าง ๆ มากำหนดกลยุทธ์ พบว่า ไม่แตกต่างกัน 4) ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร ผู้บริหารและครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนขนาดต่างกัน รับรู้สภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวัง โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

กรรณิการ์ เฟื่องประยูร (2555) ได้ศึกษา ความสัมพันธ์สุขภาพองค์การกับประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 พบว่า 1) ประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ด้านความสามารถในการแก้ไขปัญหาภายในของโรงเรียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก และ 3) สุขภาพองค์การของโรงเรียนประถมศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ทั้งโดยรวมและรายด้านทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

รสสุคนธ์ ถิ่นทวี (2555) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ประสิทธิผลโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 พบว่า ประสิทธิผลโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ส่วนผลการเปรียบเทียบประสิทธิผลโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการสอนของครู แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำแนกตามเพศของครู โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

กรรณิการ์ ทับจีน (2557) ได้ศึกษา ประสิทธิผลของโรงเรียนบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิผลของโรงเรียนบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยรามและรายด้านอยู่ในระดับมาก และผลการเปรียบเทียบของโรงเรียนบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้าน แตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และจำแนกตามอายุ โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้น ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สันธยา อาแพงพันธ์ (2557) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า 1) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ เป็นผู้กล้าเปิดเผย เป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต เป็นผู้มองการณ์ไกล เป็นผู้ใช้คุณค่าเป็นแรงผลักดัน เป็นผู้เชื่อมั่นในคนอื่น เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง และเป็นผู้ที่มีความสามารถที่จะเผชิญกับความสลับซับซ้อน 2) ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ความสามารถในการผลิตนักเรียน ให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา ความสามารถในการ แก้ปัญหาภายในสถานศึกษา ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก 3) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 มีความสัมพันธ์กันในทางบวกอยู่ในระดับมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ทองพัน เที่ยงวันนาที (2557) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดแผนกศึกษาธิการและกีฬาแขวงหลวงพระบางแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ผลการวิจัยพบว่า 1) พนักงานครูในโรงเรียนสังกัดแผนกศึกษาธิการและกีฬาแขวงหลวงพระบาง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้านโดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการตั้งความหวังในผลการปฏิบัติงานของผู้ตามไว้สูง รองลงมา คือ ด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ 2) พนักงานครูในโรงเรียนสังกัดแผนกศึกษาธิการและกีฬาแขวงหลวงพระบาง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความสามารถในการแก้ปัญหา รองลงมา คือ ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีเจตคติทางบวก ด้านความสามารถในการปรับตัว และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีความสำเร็จทางการเรียนสูงขึ้น 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลของโรงเรียนพบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกที่ระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

รุ่งนิรัญ พุทธิเสน (2557) ได้ทำการศึกษา องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับภาวะผู้นาเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายองค์ประกอบมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติการกำหนทิศทางขององค์การ และการควบคุมและประเมินกลยุทธ์ตามลำดับ ระดับประสิทธิผลของโรงเรียนโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก จำนวน 3 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ความพึงพอใจในการทำงานของครู การมีสภาพแวดล้อมที่ดี และการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนตามลำดับ ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย 2) ผลการเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า โรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน โดยภาพรวมระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่า โรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกันการกำหนดทิศทางขององค์การแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

วิราพร ดีบุญมี (2557) ได้ทำการศึกษา ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครขอนแก่น มีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์โดยภาพรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกรายการ โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยสูงสุดตามลำดับ ดังนี้ ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ ด้านการกำหนดกลยุทธ์ ด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์ ด้านวัฒนธรรมขององค์การ และด้านการกำหนดทิศทางขององค์การ 2) ประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น โดยภาพรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกรายการโดยเรียงจากค่าเฉลี่ยสูงสุดตามลำดับ ดังนี้ ด้านคุณลักษณะของผู้เรียน ด้านความพึงพอใจในการทำงานของครู ด้านการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน ด้านบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม และด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครขอนแก่น โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันในทางบวก และมีค่าความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 4) ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น ได้แก่ ด้านการกำหนดกลยุทธ์ และด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์

สมใจ ปิตุโส (2557) ได้ทำการศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านที่ 4 ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน รองลงมา คือ ด้านที่ 2 ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีเจตคติทางบวกและด้านที่ 3 ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียนตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านที่ 1 ความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง 2) ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ระดับประสิทธิภาพการสอนของครู และระดับการทำงานเป็นทีมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ทุกด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 3) ปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ประสิทธิภาพการสอนของครู และการทำงานเป็นทีม มีความสัมพันธ์กันทางบวกกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) ปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ประสิทธิภาพการสอนของครู และการทำงานเป็นทีมส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิเดช พลเยี่ยม (2557) ได้ทำการศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลของโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ผลการวิจัย พบว่า 1) ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมากโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ ด้านการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครู นักเรียนผู้ปกครองและชุมชน ด้านการพัฒนาวิชาชีพครู และด้านการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ตามลำดับ 2) ระดับประสิทธิผลของโรงเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการพัฒนานักเรียนให้มีเจตคติทางบวก ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากผู้ปกครอง ด้านความพึงพอใจของครู และด้านผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ตามลำดับ 3) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนอยู่ในระดับสูงและเป็นทิศทางบวก ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01 โดยประสิทธิผลของโรงเรียนถูกอธิบายได้ด้วยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ร้อยละ 43.82 และ 4) ความมีประสิทธิผลของโรงเรียนที่บริหารงานโดยผู้บริหารใหม่และผู้บริหารมืออาชีพไม่แตกต่างกัน

ประภัสสร ล้วนอำนวยโชค (2558) ได้ทำการศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำชั้นยอดของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนเทศบาล สังกัดกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 9 ผลการวิจัย พบว่า 1) ภาวะผู้นำชั้นยอดของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก 2) ประสิทธิผลของโรงเรียนเทศบาลโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ด้านบุคลากรมีมาตรฐานมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านมีการติดตามกำกับกระบวนการเรียนการสอน ด้านมีการส่งเสริมการรักษาวินัยของผู้เรียน ด้านมีบรรยากาศสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียน ด้านมีการจัดสภาพแวดล้อม และสวัสดิการทำงาน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านมีการปรับปรุงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน และ 3) ภาวะผู้นำชั้นยอดของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของโรงเรียนเทศบาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เพ็ญประภา สาริภา (2558) การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 19ผลการวิจัยพบว่า 1) สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุระหว่าง 26 - 30 ปี ตำแหน่งหน้าที่ส่วนใหญ่เป็นครูผู้สอนมีประสบการณ์ทำงานต่ำกว่า 10 ปี ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดกลาง 2) ภาวะผู้นำเชิง กลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการมีความคิดความเข้าใจระดับสูง และด้านการคิดเชิงปฏิวัติ การรวบรวมปัจจัยสู่การกำหนดกลยุทธ์มีค่าเฉลี่ยรองลงมา ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการคาดหวังและสร้างโอกาสสำหรับอนาคต 3) ประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนต่อสภาวะแวดล้อมที่มากระทบทั้งภายในและภายนอกมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านความพึงพอใจในการทำงานของครูและด้านความสามารถในการจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด และ 4) ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

วานิช บุญครอบ (2558) ได้ทำการศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 20

ผลการวิจัย พบว่า 1) สมรรถนะผู้บริหารโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า สมรรถนะของผู้บริหารอยู่ในระดับมากในทุกด้าน สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ รองลงมา คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ และด้านการทำงานเป็นทีม ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการสื่อสาร และการจูงใจ ตามลำดับ 2) ประสิทธิผลของโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ประสิทธิผลของโรงเรียนอยู่ในระดับมากในทุกด้าน สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน รองลงมา คือ ด้านความพึงพอใจในการทำงานของครู และด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้น ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีเจตคติทางบวก ตามลำดับ และ 3) สมรรถนะของผู้บริหารมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า ด้านการทำงานเป็นทีม มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของโรงเรียนอยู่ในระดับสูง รองลงมาคือด้านการบริการที่ดี มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของโรงเรียน อยู่ในระดับสูง และด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์และวิจัยมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของโรงเรียนอยู่ในระดับสูงอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ตามลำดับ

นวลจันทร์ จุนทพล (2559) ได้ทำการศึกษา บทบาทภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลในจังหวัดจันทบุรี ระยอง ผลการวิจัย พบว่า ข้อมูลของครูผู้สอนสังกัดเทศบาลในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด จำแนกตามผู้มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมาก จำนวน 146 คน คิดเป็นร้อยละ 56.20 มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานน้อย จำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 43.80 และครูผู้สอนส่วนใหญ่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 133 คน คิดเป็นร้อยละ 51.20 ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 35.40 และสถานศึกษาขนาดใหญ่จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 13.50 บทบาทภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ด้านผู้นำที่มีความคิดความเข้าใจระดับสูงอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านความสามารถในการนำปัจจัยนำเข้าต่าง ๆ มากำหนดกลยุทธ์ ด้านการมีความคาดหวัง และการสร้างโอกาสสำหรับอนาคต ด้านวิธีการคิดเชิงปฏิวัติ และด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ อยู่ในระดับมากการเปรียบเทียบบทบาทภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดเทศบาลในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานและขนาดของสถานศึกษา พบว่า ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมแตกต่างกัน

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ขนาดของสถานศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

งานวิจัยต่างประเทศ

Johnson and Scholes (2003, p. 6) ได้ศึกษากลยุทธ์การพัฒนาองค์กรพบว่า ผู้นำเชิงกลยุทธ์เป็นผู้ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวในการพัฒนากลยุทธ์และเป็นผู้ที่มองเห็นการเปลี่ยนแปลงโดยอาศัยข้อมูลในการออกแบบองค์กรผ่านกลยุทธ์ในการวิเคราะห์และการวางแผนกลยุทธ์ นอกจากนี้แล้ว จะเห็นได้ว่า กลยุทธ์ที่จัดมาหานั้นเป็นรูปแบบที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของประสบการณ์ส่วนบุคคลและการกำหนดกลยุทธ์ขององค์กรเป็นผลกระทบมาจากความเป็นมาขององค์กร และวัฒนธรรมขององค์กรในอดีต ดังนั้น บทบาทด้านความคิดที่เพิ่มเติมอย่างเด่นชัดของผู้นำเชิงกลยุทธ์ คือ การมีวิสัยทัศน์ ภารกิจและจุดประสงค์ที่ชัดเจน อันนำไปสู่การกำหนดส่วนอื่น ๆ ในองค์กรที่สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้จริง เพราะความมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวนี้นำไปสู่ความสำเร็จของ กลยุทธ์องค์กร

Frumkin (2007) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การสร้างโรงเรียนใหม่ : การบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนในกำกับของรัฐ ผลการวิจัยพบว่า ภาระงานของการบริหารมี 3 ประการ คือการให้การสนับสนุนและการสร้างความชอบธรรมในการบริหารงานภายในโรงเรียน การระดมความสามารถในการปฏิบัติงานเพื่อนำไปสู่การให้บริการทางการศึกษาที่ดี และการกำหนดภารกิจของโรงเรียน ซึ่งมุ่งเน้นศึกษาเรื่ององค์ประกอบของยุทธศาสตร์และกระบวนการพัฒนาโรงเรียนองค์ประกอบ 3 ด้าน ของการบริหารจัดการโรงเรียนในกำกับของรัฐ และการประเมินผลการปฏิบัติงานผู้บริหารจะต้องมีคุณสมบัติในการเป็นผู้บริหารโรงเรียน การเป็นผู้บริหารโรงเรียนต้องมีความเอาใจใส่ในรายละเอียดเล็ก ๆ น้อย ๆ ทุกขั้นตอนของการปฏิบัติงาน การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับโรงเรียนในกำกับของรัฐนับวันจะมีเพิ่มมากขึ้น

Beall (2007) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียน:การสรรหาครูค่าตอบแทนครู การพัฒนาครู และระยะเวลาการอยู่ในองค์การของครูมหาวิทยาลัยโคลัมเบีย ผลการวิจัยพบว่า 1) อีก 10 ปี ข้างหน้าจะมีความต้องการครูเพิ่มมากขึ้นโดยเฉพาะครูสอนวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ 2) โครงสร้างระบบบริหาร ค่าตอบแทนมีผลกระทบต่อความพึงพอใจของครูน้อยกว่าการนำค่าตอบแทนที่โรงเรียนอื่นเสนอมาเปรียบเทียบกับคำตอบแทนที่ครูได้รับในปัจจุบัน 3) คณะกรรมการโรงเรียนควรจะบริหารระบบคำตอบแทนให้บรรลุพันธกิจ และปรัชญาโรงเรียน 4) ในการบริหารระบบค่าตอบแทนต่าง ๆ ควรจะนำเรื่องของหมวดวิชาต่าง ๆ ของโรงเรียนเข้าไปพิจารณาด้วย 5) ผู้บริหารโรงเรียนมีแนวทางในการพิจารณาระบบเงินเดือน 3

แนวทาง ด้วยกัน คือ แนวทางที่ตายตัวโดยยึดประสบการณ์ทำงานเป็นหลัก แนวทางที่พิจารณาจากผลการทำงานและไม่มีเกณฑ์ที่กำหนด เมื่อโรงเรียนต้องเข้าไปแข่งขันกับระบบตลาดการศึกษาเสรี และ 6) โรงเรียนที่ไม่มีนโยบายด้านค่าตอบแทนที่ชัดเจน จะต้องสร้างความเข้าใจในกลุ่มครูเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาเรื่องความไม่ยุติธรรมในการพิจารณาขั้นเงินเดือน

Zafariqbal (2011) ได้ศึกษาประสิทธิผลของโรงเรียนเป็นพื้นที่สำคัญของการวิจัยในด้านการศึกษาการวิจัยในพื้นที่นี้ ได้เน้นหลักในการเป็นผู้นำและประสิทธิผลโรงเรียนในแง่ของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญ ได้ดำเนินการในกลุ่มตัวอย่างชายและหญิง 300 คนคือ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ ครูอาวุโส และนักเรียนในจังหวัดปัญจาบ ประเทศปากีสถาน ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยสำคัญที่รับผิดชอบในการส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของโรงเรียน ผลการศึกษาพบว่ามีความสัมพันธ์ที่สำคัญของรูปแบบการเป็นผู้นำกับประสิทธิผลของโรงเรียน และมีความแตกต่างอย่างมีนัยยะสำคัญระหว่างรูปแบบภาวะผู้นำของผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการบนฐานของเพศทั้งภาครัฐและเอกชน

Necati (2012) ได้ศึกษาการตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน ผู้บริหาร/ผู้นำการเปลี่ยนแปลงรูปแบบความเป็นผู้นำและความผูกพันต่อองค์การ มีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างการเปลี่ยนแปลงและการรูปแบบความเป็นผู้นำและครูผู้บริหารโรงเรียนความผูกพันต่อองค์การของโรงเรียนประถมศึกษา ที่ใช้ในการศึกษาภาวะผู้นำตามแนวคิดของเบสและอะโวลิโอ ผลการศึกษาพบว่าผู้บริหารโรงเรียนมีแนวโน้มที่จะดำเนินการรูปแบบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการเป็นผู้นำกว่าการทำธุรกรรม ครูมีความมุ่งมั่นที่มีคะแนนสูงสุดในความมุ่งมั่นต่อเนื่อง มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยยะสำคัญระหว่างการเปลี่ยนแปลงและการทำธุรกรรมรูปแบบความเป็นผู้นำของผู้บริหารและความผูกพันต่อองค์การของครู นอกจากนี้ผลการวิจัยยังพบว่า แรงจูงใจโดยแรงบันดาลใจและการพิจารณาเป็นรายบุคคลที่คาดการณ์ไว้อย่างมีนัยสำคัญความมุ่งมั่นอารมณ์ ในขณะที่ขนาดของรางวัลที่อาจเกิดขึ้นของรูปแบบการเป็นผู้นำที่ได้รับการทำนายอย่างมีนัยสำคัญ

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำเชิง กลยุทธ์มีความสำคัญต่อการบริหารการศึกษาในปัจจุบัน เนื่องจากสถานศึกษาต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงทั้งสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก ผู้บริหารต้องมีประสิทธิภาพในการที่จะนำวิธีการให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ ให้รู้ถึงการเปลี่ยนแปลงที่อาจจะมีขึ้นในอนาคต ส่งผลให้ผู้บริหารมีการปรับวิธีการบริหารให้ทันต่อสถานการณ์ สามารถกำหนดทิศทางขององค์กรในอนาคตได้อย่างชัดเจน เพื่อให้องค์การบรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดอีกทั้งผู้บริหารได้รู้ถึงกระบวนการบริหารอย่างถูกต้องดำเนินตามแนวทางหลักวิชาการสามารถ

กำหนดการบริหารได้ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 เพื่อนำข้อมูลไปพัฒนาสถานศึกษาให้มีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

บทที่ 3
วิธีดำเนินการศึกษาวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) เพื่อศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ซึ่งจะนำเสนอตามลำดับหัวข้อต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ ได้ศึกษากับประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 564 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1, 2564)

2. กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ปีการศึกษา 2564 จากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607-610) และการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดของสถานศึกษาเป็นชั้นในการสุ่ม และครูผู้สอนเป็นหน่วยในการสุ่ม แบ่งออกเป็นสถานศึกษาขนาดกลาง 136 คน สถานศึกษาขนาดใหญ่ 58 คน และสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ 35 คน รวม 229 คน ดังตาราง

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ปีการศึกษา 2564

ขนาดโรงเรียน	จำนวนสถานศึกษา	จำนวนประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ขนาดกลาง	17	335	136
ขนาดใหญ่	3	144	58
ขนาดใหญ่พิเศษ	1	85	35
รวม	21	564	229

การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยนำโครงร่างงานนิพนธ์เข้ารับการพิจารณา และขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย มหาวิทยาลัยบูรพา เมื่อได้รับการอนุมัติให้ดำเนินการวิจัยแล้ว ผู้วิจัยทำหนังสือขออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูล และดำเนินการตามขั้นตอนวิจัยที่ได้วางแผนไว้ ผู้วิจัยได้ทำการแจ้งวัตถุประสงค์ ขั้นตอนของการวิจัย และการเก็บรวบรวมข้อมูลให้แก่ผู้เข้าร่วมวิจัยทราบและเข้าใจ การบันทึกข้อมูลจะไม่มีการระบุชื่อหรือข้อมูลอื่นใดที่สามารถระบุหรือเชื่อมโยงถึงผู้เข้าร่วมวิจัยได้ ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยจะถูกเก็บรักษาไว้เป็นความลับ และจะทำลายข้อมูลทั้งหมดหลังจากมีการปิดโครงการวิจัย 1 ปี ผลการวิจัยจะถูกนำเสนอในภาพรวม และใช้ประโยชน์ทางการศึกษาเท่านั้น พร้อมทั้งขอความร่วมมือในการเข้าร่วมทำการวิจัยโดยความสมัครใจโดยผู้วิจัยไม่ได้มีการบังคับใด ๆ ผู้วิจัยพิทักษ์สิทธิของผู้เข้าร่วมวิจัย โดยให้ผู้เข้าร่วมวิจัยได้อ่านคำชี้แจงแบบสอบถามอย่างละเอียด ซึ่งทำให้ผู้เข้าร่วมวิจัยสามารถตัดสินใจเข้าร่วมการวิจัยได้โดยอิสระ และผู้เข้าร่วมวิจัยสามารถปฏิเสธหรือยุติการเข้าร่วมการศึกษาได้ตลอดเวลา โดยไม่ต้องชี้แจงเหตุผลซึ่งการยกเลิกการเข้าร่วม

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยรวบรวมข้อมูลจากครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา แบ่งออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ ด้านผู้นำที่มีความคิดความเข้าใจระดับสูง ด้านความสามารถในการนำปัจจัยนำเข้าต่าง ๆ มากำหนดกลยุทธ์ ด้านการมีความคาดหวังและการสร้างโอกาสสำหรับอนาคต ด้านวิธีการคิดเชิงปฏิวัติ และด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ โดยใช้เกณฑ์การวัดระดับพฤติกรรมที่แสดงออกของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ของลิเคิร์ท (Likert, 1967, pp. 16 – 24) โดยกำหนดค่าระดับคะแนน ดังนี้

5 หมายถึง มีระดับความคิดเห็น อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีระดับความคิดเห็น อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง มีระดับความคิดเห็น อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีระดับความคิดเห็น อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีระดับความคิดเห็น อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียน แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน และด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ของลิเคิร์ท (Likert, 1967, pp.16 – 24) โดยกำหนดค่าระดับคะแนน ดังนี้

5 หมายถึง ประสิทธิผลของโรงเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ประสิทธิผลของโรงเรียน อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง ประสิทธิผลของโรงเรียน อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง ประสิทธิผลของโรงเรียน อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง ประสิทธิผลของโรงเรียน อยู่ในระดับน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ มีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

1. ผู้วิจัยได้ศึกษา ทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน จากตำราและงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศ

2. วิเคราะห์ข้อมูลและทำการสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งเสนอไว้ 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านผู้นำที่มีความคิดความเข้าใจระดับสูง ด้าน

ความสามารถในการนำปัจจัยนำเข้าต่าง ๆ มากำหนดกลยุทธ์ ด้านการมีความคาดหวังและการสร้างโอกาสสำหรับอนาคต ด้านวิธีการคิดเชิงปฏิวัติ และด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ ส่วนประสิทธิผลของโรงเรียนมีองค์ประกอบ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความสามารถในการผลิต
นักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ด้านความสามารถพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน และด้านความสามารถในการแก้ไขปัญหาภายในโรงเรียน

3. นำแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบและพิจารณาแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

4. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษางานนิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ ถูกต้องและรับข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแบบสอบถาม

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบหาค่า ความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content validity) โดยวิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence: IOC) (สุวิมล ติรกานันท์, 2549, หน้า 139) จำนวน 3 ท่าน ดังรายนามต่อไปนี้

5.1 ผศ. ดร.ปุณณิฐฐา มาเชค	อาจารย์ประจำภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
5.2 ผศ. ดร. สุรีพร อนุศาสนนันท์	อาจารย์ประจำภาควิชาวิจัยและจิตวิทยา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
5.3 ดร.รุ่งทิพย์ พรหมศิริ	ผู้อำนวยการโรงเรียนชลราษฎรอำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence: IOC) รายข้ออยู่ระหว่าง 0.67-1.00 และมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 0.98

6. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วนำไปทดลองใช้ (Try-out) กับกลุ่มครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยจำนวน 30 คน เพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ

7. นำข้อมูลที่ได้จากการทดลองใช้มาวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Discrimination) เป็นรายข้อโดยวิธีการหาความสัมพันธ์รายข้อกับคะแนนรวม (Item-total correlation) โดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson’s product moment correlation

coefficient) โดยจำแนกเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 24 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .69-.95 และตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียน จำนวน 21 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .49-.90

8. หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) และความสอดคล้องภายในแบบสอบถามโดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟ่า (Alpha coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1990, pp. 202-204) เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยจำแนกเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 24 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .98 และตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียน จำนวน 21 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .97

9. นำแบบสอบถามที่ผ่านการหาคุณภาพแล้วนำเสนอกรรมการที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบเป็นขั้นตอนสุดท้าย แล้วจัดทำเป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. ขอหนังสือจากภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 เพื่ออำนวยความสะดวกในการแจกแบบสอบถาม เพื่อให้ครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนจากครู

2. ในกรณีที่ยังไม่ได้รับแบบสอบถามคืนจากครูในทันทีหรือตามที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามออนไลน์

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับมาตรวจสอบความสมบูรณ์

2. นำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถามภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา

3. แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ใช้เกณฑ์และการแปลความหมายของคะแนนตามแนวคิดของ บุญชม ศรีสะอาด (2556, หน้า 121) มีดังนี้

4.51- 5.00 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51- 4.50 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

2.51- 3.50 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

1.51- 2.50 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย

1.00 -1.50 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4. แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียนใช้เกณฑ์และการแปลความหมายของคะแนนตามแนวคิดของ บุญชม ศรีสะอาด (2556, หน้า 121) มีดังนี้

4.51-5.00 หมายถึง ประสิทธิผลของโรงเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด

3.51-4.50 หมายถึง ประสิทธิผลของโรงเรียน อยู่ในระดับมาก

2.51-3.50 หมายถึง ประสิทธิผลของโรงเรียน อยู่ในระดับปานกลาง

1.51-2.50 หมายถึง ประสิทธิผลของโรงเรียน อยู่ในระดับน้อย

1.00-1.50 หมายถึง ประสิทธิผลของโรงเรียน อยู่ในระดับน้อยที่สุด

5. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ผู้วิจัยใช้เกณฑ์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (*r*) ของภัทราพร เกษสังข์ (2548, หน้า 169-171) ดังนี้

ค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ .81 ขึ้นไป หมายถึง มีความสัมพันธ์ในระดับสูง

ค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ .61-.80 หมายถึง มีความสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างสูง

ค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ .41-.60 หมายถึง มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง

ค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ .21-.40 หมายถึง มีความสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างต่ำ

ค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ ต่ำกว่า .20 หมายถึง มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยเลือกเฉพาะวิธีวิเคราะห์ข้อมูลที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้าและการทดสอบสมมติฐานดังนี้

1. วิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ผู้วิจัยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย $(\overline{x})$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (*SD*)

1.1 ค่าเฉลี่ย (กาสัก เต๊ะขันหมาก, 2553, หน้า 155)

$$\bar{x} = \frac{\sum_{i=1}^{n} x_i}{n}$$

เมื่อ $\bar{x}$ หมายถึง ค่าเฉลี่ย

x_i หมายถึง คะแนนของข้อมูลแต่ละตัว

n หมายถึง -จำนวนข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง

1.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (*SD*) (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2557, หน้า 48)

$$\text{SD} = \sqrt{\frac{n\sum x^2 - \left(\sum x\right)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ SD หมายถึง ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนของกลุ่มตัวอย่าง

x หมายถึง คะแนนแต่ละตัวในกลุ่มตัวอย่าง

n หมายถึง ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

$\left(\sum x\right)^2$ หมายถึง ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

$\sum x^2$ หมายถึง ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

2.1 การหาค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence: IOC) (กาสัก เต๊ะขันหมาก, 2553, หน้า 141)

$$\text{IOC} = \frac{\sum \text{R}}{\text{N}}$$

เมื่อ IOC หมายถึง ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์

$\sum$R หมายถึง ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิทุกคน

N หมายถึง จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ

2.2 การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach) (กาสัก เต๊ะขันหมาก, 2553, หน้า 143-144)

$$\alpha = \frac{n}{n-1}\left(1-\frac{\sum s^2_i}{s^2_t}\right)$$

เมื่อ α หมายถึง สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

n หมายถึง จำนวนคำถาม

s_i^2 หมายถึง ความแปรปรวนของคะแนนเป็นรายข้อ

s_t^2 หมายถึง ความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งฉบับ

3. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย (Simple correlation) ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient) (กาสัก เต๊ะขันหมาก, 2553, หน้า 163)

$$r_{xy} = \frac{n\sum xy-\left(\sum x\right)\left(\sum y\right)}{\sqrt{\left[n\sum x^2-\left(\sum x\right)^2\right]\left[n\sum y^2-\left(\sum y\right)^2\right]}}$$

เมื่อ r_{xy} หมายถึง สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

$\sum x$ หมายถึง ผลรวมของคะแนน x

$\sum y$ หมายถึง ผลรวมของคะแนน y

$\sum x^2$ หมายถึง ผลรวมคะแนนชุด x แต่ละตัวยกกำลังสอง

$\sum y^2$ หมายถึง ผลรวมคะแนนชุด y แต่ละตัวยกกำลังสอง

$\left(\sum x\right)^2$ หมายถึง ผลรวมคะแนนชุด x ทั้งหมดยกกำลังสอง

$\left(\sum y\right)^2$ หมายถึง ผลรวมคะแนนชุด y ทั้งหมดยกกำลังสอง

$\sum xy$ หมายถึง ผลรวมของผลคูณระหว่าง x และ y ทุกคู่

n หมายถึง จำนวนคนหรือกลุ่มตัวอย่าง

โดยที่ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จะมีค่าระหว่าง $-1<r<1$ ซึ่งมีความหมายดังต่อไปนี้ (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2557, หน้า 280)

3.1 ค่า r เป็นลบ แสดงว่า x และ y มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม คือ ถ้า x เพิ่ม y จะลด แต่ถ้า x ลด y จะเพิ่ม

3.2 ค่า r เป็นบวก แสดงว่า x และ y มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน คือ ถ้า x เพิ่ม y จะเพิ่มด้วย แต่ถ้า x ลด y จะลดลงด้วย

3.3 ถ้า r มีค่าเข้าใกล้ 1 หมายถึง x และ y สัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน และมีความสัมพันธ์กันมาก

3.4 ถ้า r มีค่าเข้าใกล้ -1 หมายถึง x และ y สัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามและมีความสัมพันธ์กันมาก

3.5 ถ้า $r = 0$ แสดงว่า x และ y ไม่มีความสัมพันธ์กัน

3.6 ถ้า r เข้าใกล้ 0 แสดงว่า x และ y มีความสัมพันธ์กันน้อย

บทที่ 4
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาจำนวน 213 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 93 และขอเก็บข้อมูลเพิ่มอีกจำนวน 16 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 7 แล้วจึงนำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ บันทึกข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ วิเคราะห์และแปลความหมาย เพื่อให้ได้ทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
SD	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
r	แทน	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
p	แทน	ค่าความน่าจะเป็นที่จะเกิดความคลาดเคลื่อน
X	แทน	ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา
X_1	แทน	ด้านผู้นำที่มีความคิดความเข้าใจระดับสูง
X_2	แทน	ด้านความสามารถในการนำปัจจัยนำเข้าต่าง ๆ มากำหนดกลยุทธ์
X_3	แทน	ด้านการมีความคาดหวังและการสร้างโอกาสสำหรับอนาคต
X_4	แทน	ด้านวิธีการคิดเชิงปฏิวัติ
X_5	แทน	ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์
Y	แทน	ประสิทธิผลของโรงเรียน
Y_1	แทน	ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง
Y_2	แทน	ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก

Y_3 แทน ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน

Y_4 แทน ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน

** แทน ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ลำดับขั้นตอนการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 สามารถสรุปผลได้ ดังนี้

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยรวมและรายด้าน

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา	n = 229		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	SD		
1. ด้านผู้นำที่มีความคิดความเข้าใจระดับสูง	4.38	0.53	มาก	2
2. ด้านความสามารถในการนำปัจจัยนำเข้าต่าง ๆ มากำหนดกลยุทธ์	4.36	0.52	มาก	3
3. ด้านการมีความคาดหวังและการสร้างโอกาสสำหรับอนาคต	4.31	0.51	มาก	5

4. ด้านวิธีการคิดเชิงปฏิวัติ	4.34	0.51	มาก	4
5. ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์	4.39	0.52	มาก	1
รวม	4.36	0.47	มาก	

จากตารางที่ 2 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ 2) ด้านผู้นำที่มีความคิดความเข้าใจระดับสูง 3) ด้านความสามารถในการนำปัจจัยนำเข้าต่าง ๆ มากำหนดกลยุทธ์ 4) ด้านวิธีการคิดเชิงปฏิวัติ และด้านการมีความคาดหวังและการสร้างโอกาสสำหรับอนาคต มีค่าเฉลี่ย ตามลำดับ

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านผู้นำที่มีความคิดความเข้าใจระดับสูง โดยรวมและรายข้อ

ด้านผู้นำที่มีความคิดความเข้าใจระดับสูง	**n = 229**		**ระดับ**	**อันดับ**
	$\bar{X}$	**SD**		
1. ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีการคิดวิเคราะห์ และคิดสังเคราะห์เพื่อวางแผนการปฏิบัติงาน	4.40	0.63	มาก	2
2. ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีความคิดเชิงระบบ โดยสามารถบริหารงานให้คนในองค์กรทำงานร่วมกันเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์	4.38	0.62	มาก	3
3. ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านนำความคิดริเริ่มสร้างสรรค์มาใช้ในการทำงานและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ	4.36	0.65	มาก	4
4. ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีการพิจารณาทบทวนอย่างรอบคอบก่อนการตัดสินใจ	4.34	0.72	มาก	5
5. ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ	4.44	0.62	มาก	1
รวม	4.38	0.53	มาก	

จากตารางที่ 3 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านผู้นำที่มีความคิดความเข้าใจระดับสูง โดยรวมและรายข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษามีการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ 2) ผู้บริหารสถานศึกษามีการคิดวิเคราะห์และคิดสังเคราะห์เพื่อวางแผนการปฏิบัติงาน และ 3) ผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเชิงระบบ โดยสามารถบริหารงานให้คนในองค์กรทำงานร่วมกันเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษามีการพิจารณาทบทวนอย่างรอบคอบก่อนการตัดสินใจ

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านความสามารถในการนำปัจจัยนำเข้าต่าง ๆ มากำหนดกลยุทธ์ โดยรวมและรายข้อ

ด้านความสามารถในการนำปัจจัยนำเข้าต่าง ๆ มากำหนดกลยุทธ์	n = 229		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	SD		
1. ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีการวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายในองค์กรเพื่อเก็บเป็นข้อมูลในการกำหนดกลยุทธ์	4.45	0.62	มาก	1
2. ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีความสามารถในการบริหารจัดการข้อมูลโดยนำระบบสารสนเทศมาใช้	4.30	0.72	มาก	3
3. ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีการนำรายงานแผนงาน โครงการนำมาเป็นข้อมูลในการพัฒนางานด้านต่าง ๆ ในสถานศึกษา	4.24	0.74	มาก	4
4. ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีการนำความรู้ที่เก็บรวบรวมได้มาใช้ให้เกิดประโยชน์เพื่อให้งานบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้	4.44	0.63	มาก	2
รวม	4.36	0.52	มาก	

จากตารางที่ 4 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านความสามารถในการนำปัจจัยนำเข้าต่าง ๆ มากำหนดกลยุทธ์ โดยรวมและรายข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดย

เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษามีการวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายในองค์กรเพื่อเก็บเป็นข้อมูลในการกำหนดกลยุทธ์ 2) ผู้บริหารสถานศึกษามีการนำความรู้ที่เก็บรวบรวมได้มาใช้ให้เกิดประโยชน์เพื่อให้งานบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ และ 3) ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการบริหารจัดการข้อมูลโดยนำระบบสารสนเทศมาใช้ ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษามีการนำรายงานแผนงานโครงการนำมาเป็นข้อมูลในการพัฒนางานด้านต่าง ๆ ในสถานศึกษา

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านการมีความคาดหวังและการสร้างโอกาสสำหรับอนาคต โดยรวมและรายข้อ

ด้านการมีความคาดหวังและการสร้างโอกาสสำหรับอนาคต	**n = 229**		**ระดับ**	**อันดับ**
	$\bar{x}$	**SD**		
1. ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านวางแผนการทำงานอย่างรอบคอบ	4.36	0.62	มาก	2
2. ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีความสามารถในการคาดการณ์และมองแนวโน้มอนาคตของสถานศึกษาได้	4.21	0.67	มาก	5
3. ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีทักษะในการคิดแก้ปัญหาอย่างรัดกุม	4.35	0.70	มาก	3
4. ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านเป็นนักวางแผนกลยุทธ์ที่ปฏิภาณไหวพริบในการขับเคลื่อนให้งานต่าง ๆบรรลุตามเป้าหมาย	4.27	0.65	มาก	4
5. ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านสามารถวางแผนกลยุทธ์ที่สอดคล้องกับแนวโน้มอนาคตของสถานศึกษาได้	4.37	0.71	มาก	1
รวม	4.31	0.51	มาก	

จากตารางที่ 5 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านการมีความคาดหวังและการสร้างโอกาสสำหรับอนาคต โดยรวมและรายข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถวางแผนกลยุทธ์ที่

สอดคล้องกับแนวโน้มอนาคตของสถานศึกษาได้ 2) ผู้บริหารสถานศึกษาวางแผนการทำงานอย่างรอบคอบ และ 3) ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะในการคิดแก้ปัญหาอย่างรัดกุม ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการคาดการณ์และมองแนวโน้มอนาคตของสถานศึกษาได้

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านวิธีการคิดเชิงปฏิวัติโดยรวมและรายข้อ

ด้านวิธีการคิดเชิงปฏิวัติ	n = 229		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	SD		
1. ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีความคิดเชิงบูรณาการโดยสามารถเชื่อมโยงข่าวสารและสถานการณ์ต่าง ๆ เข้าด้วยกันได้อย่างมีเหตุผล	4.29	0.66	มาก	5
2. ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	4.33	0.64	มาก	3
3. ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีการปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ใหม่ ๆเพื่อพัฒนาความเป็นเลิศของสถานศึกษา	4.31	0.64	มาก	4
4. ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีการคิดเชิงบูรณาการแบบองค์รวมมุ่งเน้นกระบวนการของการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	4.36	0.72	มาก	2
5. ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีความเข้าใจหลักการพัฒนาสถานศึกษาแบบยั่งยืน	4.40	0.67	มาก	1
รวม	4.34	0.51	มาก	

จากตารางที่ 6 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านวิธีการคิดเชิงปฏิวัติโดยรวมและรายข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษามีความเข้าใจหลักการพัฒนาสถานศึกษาแบบยั่งยืน 2) ผู้บริหารสถานศึกษามีการคิดเชิงบูรณาการแบบองค์รวมมุ่งเน้นกระบวนการของการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และ 3) ผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเชิงบูรณาการ โดยสามารถเชื่อมโยงข่าวสารและสถานการณ์ต่าง ๆ เข้าด้วยกันได้อย่างมีเหตุผล

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ โดยรวมและรายข้อ

ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์	n = 229		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	SD		
1. ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีความเป็นผู้นำสามารถนำพาองค์การสู่เป้าหมายแห่งความสำเร็จ	4.38	0.64	มาก	3
2. ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมองเห็นภาพรวมในอนาคตของสถานศึกษาโดยสอดคล้องกับเป้าหมายของสถานศึกษา	4.47	0.64	มาก	1
3. ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีการกำหนดจุดมุ่งหมายในการปฏิบัติงานที่เชื่อมโยงกับพันธกิจ เป้าหมาย แผนงานโครงการของสถานศึกษา	4.34	0.65	มาก	4
4. ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีการคิดวิเคราะห์และคิดสังเคราะห์วิสัยทัศน์ของสถานศึกษาร่วมกับบุคลากรในสถานศึกษา	4.31	0.69	มาก	5
5. ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีการกำกับติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานตามนโยบายต่าง ๆ ของสถานศึกษา	4.46	0.65	มาก	2
รวม	4.39	0.52	มาก	

จากตารางที่ 7 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ โดยรวมและรายข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษามองเห็นภาพรวมในอนาคตของสถานศึกษาโดยสอดคล้องกับเป้าหมายของสถานศึกษา 2) ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำกับติดตามประเมินผลการ

ปฏิบัติงานตามนโยบายต่าง ๆ ของสถานศึกษา และ 3) ผู้บริหารสถานศึกษามีความเป็นผู้นำสามารถนำพาองค์การสู่เป้าหมายแห่งความสำเร็จ ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษามีการคิดวิเคราะห์และคิดสังเคราะห์วิสัยทัศน์ของสถานศึกษาร่วมกับบุคลากรในสถานศึกษา

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยรวมและรายด้าน

ประสิทธิผลของโรงเรียน	n = 229		ระดับ	อันดับ
	$\bar{x}$	SD		
1. ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง	4.04	0.55	มาก	4
2. ด้านความสามารถพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก	4.37	0.51	มาก	1
3. ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน	4.36	0.50	มาก	2
4. ด้านความสามารถในการแก้ไขปัญหาภายในโรงเรียน	4.34	0.49	มาก	3
รวม	4.28	0.44	มาก	

จากตารางที่ 8 พบว่า ประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) ด้านความสามารถพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก 2) ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนพัฒนาโรงเรียน 3) ด้านความสามารถในการแก้ไขปัญหาภายในโรงเรียน และ 4) ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ตามลำดับ

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง โดยรวมและรายข้อ

ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง	n = 229		ระดับ	อันดับ
	$\bar{x}$	SD		
1. นักเรียนส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง	3.86	0.79	มาก	5
2. นักเรียนสามารถเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนที่ได้รับการยอมรับของชุมชน	4.03	0.73	มาก	3
3. นักเรียนได้รับรางวัลทางวิชาการในการประกวดแข่งขันต่าง ๆ	3.95	0.81	มาก	4
4. นักเรียนมีความรู้เท่าทันต่อเหตุการณ์และการเปลี่ยนแปลงทางสังคมในสถานการณ์ปัจจุบัน	4.07	0.71	มาก	2
5. โรงเรียนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้เหมาะสมตามความพร้อมและศักยภาพของผู้เรียน	4.31	0.58	มาก	1
รวม	4.04	0.55	มาก	

จากตารางที่ 9 พบว่า ประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง โดยรวมและรายข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) โรงเรียนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้เหมาะสมตามความพร้อมและศักยภาพของผู้เรียน 2) นักเรียนมีความรู้เท่าทันต่อเหตุการณ์และการเปลี่ยนแปลงทางสังคมในสถานการณ์ปัจจุบัน และ 3) นักเรียนสามารถเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนที่ได้รับการยอมรับของชุมชน ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ นักเรียนส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก โดยรวมและรายข้อ

ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก	n = 229		ระดับ	อันดับ
	$\bar{x}$	SD		
1. โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีระเบียบวินัย	4.36	0.63	มาก	4
2. โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความขยัน อดทน และรอบคอบ	4.33	0.64	มาก	5
3. โรงเรียนมีการส่งเสริมให้ผู้เรียนมุ่งเน้นการพัฒนาตนเองตามความสนใจและศักยภาพของตน	4.31	0.71	มาก	6
4. โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรมและจริยธรรม	4.41	0.62	มาก	2
5. โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้แสดงออกในทางที่เหมาะสมดีงาม สมเหตุสมผล	4.39	0.60	มาก	3
6. โรงเรียนมีการส่งเสริมให้ผู้เรียนประพฤติปฏิบัติตนในทางที่เป็นที่พึงประสงค์ของส่วนรวม ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา สังคม และจิตใจ	4.42	0.63	มาก	1
รวม	4.37	0.51	มาก	

จากตารางที่ 10 พบว่า ประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก โดยรวมและรายข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) โรงเรียนมีการส่งเสริมให้ผู้เรียนประพฤติปฏิบัติตนในทางที่เป็นที่พึงประสงค์ของส่วนรวม ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา สังคม และจิตใจ 2) โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรมและจริยธรรม และ 3) โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้

แสดงออกในทางที่เหมาะสมดีงามสมเหตุสมผล ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ โรงเรียนมีการส่งเสริมให้ผู้เรียนมุ่งเน้นการพัฒนาตนเองตามความสนใจและศักยภาพของตน

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน โดยรวมและรายข้อ

ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน	n = 229		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	SD		
1. โรงเรียนมีการกำหนดนโยบายที่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและมีความทันต่อสภาวการณ์ปัจจุบัน	4.38	.66	มาก	2
2. โรงเรียนมีนวัตกรรมสื่อการสอนใหม่ ๆ มีการส่งเสริมให้บุคลากรในโรงเรียนได้ค้นคว้าและพัฒนาสื่ออุปกรณ์การสอนอย่างสม่ำเสมอ	4.28	.66	มาก	5
3. โรงเรียนมีการปรับปรุงสถานที่และสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนให้สะอาด ร่มรื่น เพื่อส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ	4.45	.64	มาก	1
4. โรงเรียนมีการพัฒนาหรือเปลี่ยนแปลงการดำเนินงานภายในโรงเรียน ให้มีความคล่องตัวและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม	4.34	.65	มาก	4
5. โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมที่ก่อให้เกิดบรรยากาศการเรียนรู้ มีการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น	4.37	.62	มาก	3
รวม	4.36	.50	มาก	

จากตารางที่ 11 พบว่า ประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน โดยรวมและรายข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) โรงเรียนมีการปรับปรุงสถานที่และสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนให้สะอาด ร่มรื่น เพื่อส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ 2) โรงเรียนมีการกำหนดนโยบายที่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและมีความทันต่อสภาวการณ์ปัจจุบัน 3) โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมที่ก่อให้เกิด

บรรยากาศการเรียนรู้ และ 4) มีการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ โรงเรียนมีนวัตกรรมสื่อการสอนใหม่ ๆ มีการส่งเสริมให้บุคลากรในโรงเรียนได้ค้นคว้าและพัฒนาสื่ออุปกรณ์การสอนอย่างสม่ำเสมอ

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน โดยรวมและรายข้อ

ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน	n = 229		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	SD		
1. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูสามารถแก้ปัญหาเร่งด่วนหรือเหตุการณ์ฉุกเฉินที่เกิดขึ้นในโรงเรียนได้	4.33	.66	มาก	4
2. โรงเรียนมีรูปแบบการบริหารงานภายในโรงเรียนที่เปิดโอกาสให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการวางแผนเพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ	4.18	.62	มาก	5
3. โรงเรียนมีการส่งเสริมให้บุคลากรทุกคนมีบทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนตามที่ได้รับมอบหมาย	4.39	.57	มาก	2
4. โรงเรียนมีการส่งเสริมให้บุคลากรทุกคนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพของแต่ละตามแนวทางที่เหมาะสม ซึ่งส่งผลให้สามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว	4.37	.60	มาก	3
5. โรงเรียนมีการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ	4.43	.55	มาก	1
รวม	4.34	.49	มาก	

จากตารางที่ 12 พบว่า ประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน โดยรวมและรายข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) โรงเรียนมีการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆที่เกิดขึ้นในโรงเรียน

อย่างสม่ำเสมอ 2) โรงเรียนมีการส่งเสริมให้บุคลากรทุกคนมีบทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนตามที่ได้รับมอบหมาย และ 3) โรงเรียนมีการส่งเสริมให้บุคลากรทุกคนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพของแต่ละตามแนวทางที่เหมาะสม ซึ่งส่งผลให้สามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ โรงเรียนมีรูปแบบการบริหารงานภายในโรงเรียนที่เปิดโอกาสให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการวางแผนเพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

ตารางที่ 13 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ (X)	ประสิทธิผลของโรงเรียน(Y) n = 229									
	Y_1		Y_2		Y_3		Y_4		Y	
	r	p	r	p	r	p	r	p	r	p
X_1	0.44**	0.00	0.57**	0.00	0.55**	0.00	0.58**	0.00	0.62**	0.00
X_2	0.44**	0.00	0.55**	0.00	0.52**	0.00	0.56**	0.00	0.61**	0.00
X_3	0.41**	0.00	0.53**	0.00	0.54**	0.00	0.57**	0.00	0.59**	0.00
X_4	0.51**	0.00	0.60**	0.00	0.59**	0.00	0.59**	0.00	0.67**	0.00
X_5	0.52**	0.00	0.52**	0.00	0.52**	0.00	0.53**	0.00	0.61**	0.00
X	0.51**	0.00	0.61**	0.00	0.60**	0.00	0.62**	0.00	0.68**	0.00

**$p < .01$

จากตารางที่ 13 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 มีความสัมพันธ์กัน โดยมีค่าสัมประสิทธิ์อยู่ระหว่าง 0.51 ถึง 0.68 และความสัมพันธ์ทางบวกในระดับค่อนข้างสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และค่าความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาโดย

รวมอยู่ในระดับ 0.68 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาด้านวิธีการคิดเชิงปฏิวัติ (X_4) ด้านผู้นำที่มีความคิดความเข้าใจระดับสูง (X_1) ด้านความสามารถในการนำปัจจัยนำเข้าต่าง ๆ มากำหนดกลยุทธ์ (X_2) และด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ (X_5) มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนทางบวกในระดับค่อนข้างสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการมีความคาดหวังและการสร้างโอกาสสำหรับอนาคต (X_3) มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณารายคู่พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน (Y_4) มีความสัมพันธ์กันมากที่สุดในระดับ .62 รองลงมา คือ ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติในทางบวก (Y_2) ในระดับ .61 และด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน (Y_3) ในระดับ .60 ตามลำดับ และภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง (Y_1) อยู่ในระดับปานกลาง ในระดับ .59

บทที่ 5
สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิง กลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลได้แก่ แบบสอบถาม ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ จำนวน 45 ข้อ แบ่งเป็น 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 24 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .69-.95 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .98 ตอนที่ 2 แบบสอบถาม เกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียน จำนวน 21 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .49-.90 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .97 กลุ่มตัวอย่างเป็นครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จำนวน 229 คน ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืน จำนวน 213 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 93 และข้อเก็บแบบสอบถามเพิ่มเติม จำนวน 16 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 7 และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient)

สรุปผลผลการวิจัย

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 สรุปสาระสำคัญของการศึกษาได้ ดังนี้

1. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ 2) ด้านผู้นำที่มีความคิดความเข้าใจระดับสูง 3) ด้านความสามารถในการนำปัจจัยนำเข้าต่าง ๆ มากำหนดกลยุทธ์ 4) ด้านวิธีการคิดเชิงปฏิวัติ และ 5) ด้านการมีความคาดหวังและการสร้างโอกาสสำหรับอนาคต ตามลำดับ

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า

1.1 ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านผู้นำที่มีความคิดความเข้าใจระดับสูง โดยรวมและรายข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหา

น้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ 2) ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีการคิดวิเคราะห์และคิดสังเคราะห์เพื่อวางแผนการปฏิบัติงาน และ 3) ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีความคิดเชิงระบบ โดยสามารถบริหารงานให้คนในองค์กรทำงานร่วมกันเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีการพิจารณาทบทวนอย่างรอบคอบก่อนการตัดสินใจ

1.2 ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านความสามารถในการนำปัจจัยนำเข้าต่าง ๆ มากำหนดกลยุทธ์ โดยรวมและรายข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษามีการวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายในองค์กรเพื่อเก็บเป็นข้อมูลในการกำหนดกลยุทธ์ 2) ผู้บริหารสถานศึกษามีการนำความรู้ที่เก็บรวบรวมได้มาใช้ให้เกิดประโยชน์เพื่อให้งานบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ และ 3) ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการบริหารจัดการข้อมูลโดยนำระบบสารสนเทศมาใช้ ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษามีการนำรายงานแผนงานโครงการนำมาเป็นข้อมูลในการพัฒนางานด้านต่าง ๆ ในสถานศึกษา

1.3 ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านการมีความคาดหวังและการสร้างโอกาสสำหรับอนาคต โดยรวมและรายข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถวางแผนกลยุทธ์ที่สอดคล้องกับแนวโน้มอนาคตของสถานศึกษา 2) ผู้บริหารสถานศึกษาวางแผนการทำงานอย่างรอบคอบ และ 3) ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะในการคิดแก้ปัญหาอย่างรัดกุม ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการคาดการณ์และมองแนวโน้มอนาคตของสถานศึกษาได้

1.4 ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านวิธีการคิดเชิงปฏิวัติ โดยรวมและรายข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ 1)ผู้บริหารสถานศึกษามีความเข้าใจหลักการพัฒนาสถานศึกษาแบบยั่งยืน 2) ผู้บริหารสถานศึกษามีการคิดเชิงบูรณาการแบบองค์รวมมุ่งเน้นกระบวนการของการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

และ 3) ผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเชิงบูรณาการโดยสามารถเชื่อมโยงข่าวสารและสถานการณ์ต่าง ๆ เข้าด้วยกันได้อย่างมีเหตุผล

1.5 ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ โดยรวมและรายข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษามองเห็นภาพรวมในอนาคตของสถานศึกษาโดยสอดคล้องกับเป้าหมายของสถานศึกษา 2) ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำกับติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานตามนโยบายต่าง ๆ ของสถานศึกษา และ 3) ผู้บริหารสถานศึกษามีความเป็นผู้นำสามารถนำพาองค์การสู่เป้าหมายแห่งความสำเร็จ ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษามีการคิดวิเคราะห์และคิดสังเคราะห์วิสัยทัศน์ของสถานศึกษาร่วมกับบุคลากรในสถานศึกษา

2. ประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) ด้านความสามารถพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก 2) ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนพัฒนาโรงเรียน 3) ด้านความสามารถในการแก้ไขปัญหาภายในโรงเรียน และ 4) ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ตามลำดับ

2.1 ประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง โดยรวมและรายข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) โรงเรียนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้เหมาะสมตามความพร้อมและศักยภาพของผู้เรียน 2) นักเรียนมีความรู้เท่าทันต่อเหตุการณ์และการเปลี่ยนแปลงทางสังคมในสถานการณ์ปัจจุบัน และ 3) นักเรียนสามารถเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนที่ได้รับการยอมรับของชุมชน ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ นักเรียนส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง

2.2 ประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก โดยรวมและรายข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) โรงเรียนมีการส่งเสริมให้ผู้เรียนประพฤติปฏิบัติตนในทางที่เป็นที่พึงประสงค์ของ

ส่วนรวม ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา สังคม และจิตใจ 2) โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรมและจริยธรรม และ 3) โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้แสดงออกในทางที่เหมาะสมดีงามสมเหตุสมผล ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ โรงเรียนมีการส่งเสริมให้ผู้เรียนมุ่งเน้นการพัฒนาตนเองตามความสนใจและศักยภาพของตน

2.3 ประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน โดยรวมและรายข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) โรงเรียนมีการปรับปรุงสถานที่และสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนให้สะอาด ร่มรื่น เพื่อส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ 2) โรงเรียนมีการกำหนดนโยบายที่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและมีความทันต่อสภาวการณ์ปัจจุบัน และ 4) โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมที่ก่อให้เกิดบรรยากาศการเรียนรู้ มีการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ โรงเรียนมีนวัตกรรมสื่อการสอนใหม่ ๆ มีการส่งเสริมให้บุคลากรในโรงเรียนได้ค้นคว้าและพัฒนาสื่ออุปกรณ์การสอนอย่างสม่ำเสมอ

2.4 ประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน โดยรวมและรายข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) โรงเรียนมีการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ 2) โรงเรียนมีการส่งเสริมให้บุคลากรทุกคนมีบทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนตามที่ได้รับมอบหมาย และ 3) โรงเรียนมีการส่งเสริมให้บุคลากรทุกคนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพของแต่ละตามแนวทางที่เหมาะสม ซึ่งส่งผลให้สามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ โรงเรียนมีรูปแบบการบริหารงานภายในโรงเรียนที่เปิดโอกาสให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการวางแผนเพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ

3. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับค่อนข้างสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยจะกล่าวถึงประเด็นสำหรับการค้นพบจากการศึกษาตามจุดมุ่งหมายและสมมติฐานการวิจัย ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาบริหารงานโดยมีวิสัยทัศน์กว้างไกล เป็นนักวางแผนกลยุทธ์ที่คำนึงถึงอนาคตและขับเคลื่อนกลยุทธ์ให้งานบรรลุตามเป้าหมาย มีความคิดเชิงปฏิวัติในการบริหารงานอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ปัจจัยต่าง ๆ เพื่อเก็บเป็นข้อมูลในการกำหนดกลยุทธ์ในการบริหารที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและสภาพสังคมในปัจจุบัน มีความยืดหยุ่นและสามารถพัฒนาความสามารถของบุคลากรในโรงเรียนให้ศักยภาพเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของกรรณาภรณ์ พุฒชงค์ (2560) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 พบว่าภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของนันท์นภัส สุทธิการ (2562) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร โรงเรียน โดยรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และ เหมือนฝัน นันทิยกุล (2562) ได้ทำการศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหาร โรงเรียนเอกชนสู่ความเป็นเลิศในจังหวัดนครปฐม พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากทั้งภาพรวมและรายด้าน เมื่อพิจารณาแต่ละด้านผู้วิจัยมีประเด็นที่จะนำมาอภิปราย ดังนี้

1.1 ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านผู้นำที่มีความคิดความเข้าใจระดับสูง โดยรวมและรายข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาวางแผนการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ นำความคิดริเริ่มสร้างสรรค์มาใช้ในการทำงานและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ รับฟังข้อคิดเห็นที่หลากหลายของครูผู้สอน มีการกระจายอำนาจ มุ่งให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษา เมื่อผู้บริหารรับรู้ถึงปัญหาที่เกิดขึ้น ครู นักเรียนและชุมชน

เข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ภายในโรงเรียน และจัดการศึกษาให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน มีการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปนัดดา วรกานต์ทิวัตถ์ (2555) ได้ทำการศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนกรุงเทพมหานคร ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครู ผลการศึกษา พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร ด้านความคิดความเข้าใจในระดับสูงของผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ มนสิชา ธรรมรักษ์ (2561) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในเครือสวนกุหลาบวิทยาลัย ผลการศึกษา พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความคิดความเข้าใจในระดับสูงอยู่ในระดับมาก

1.2 ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านความสามารถในการนำปัจจัยนำเข้าต่าง ๆ มากำหนดกลยุทธ์ โดยรวมและรายข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารมีการรับฟังความคิดเห็นของครูผู้สอนซึ่งเป็นผู้ที่ทราบถึงปัญหาความต้องการของนักเรียนและผู้ปกครองมากที่สุด และเมื่อทราบปัญหาและอุปสรรคของการพัฒนาสถานศึกษา ก็ได้บริหารจัดการข้อมูลเป็นระบบสารสนเทศการรายงานแผนงาน โครงการเพื่อนำมาเป็นข้อมูลพัฒนาเพื่อแก้ไขและปรับปรุง ซึ่งจะเป็นข้อมูลให้ผู้บริหารสถานศึกษาในการกำหนดกลยุทธ์ในการบริหารจัดการที่เป็นรูปแบบเฉพาะของแต่ละสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของเพ็ญประภา สาริภา (2556) ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 19 ผลการศึกษา พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการรวบรวมปัจจัยสู่การกำหนดกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของกรรณาภรณ์ พุฒชงค์ (2560) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความสามารถในการนำปัจจัยนำเข้าต่าง ๆ มากำหนดกลยุทธ์อยู่ในระดับมาก

1.3 ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านการมีความคาดหวังและการสร้างโอกาสสำหรับอนาคต โดยรวมและรายข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็น

เพราะผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ สามารถคาดการณ์แนวโน้มอนาคตของโรงเรียน แล้วจึงวางแผนกลยุทธ์เพื่อขับเคลื่อนและพัฒนาให้โรงเรียนมีความก้าวหน้า สร้างความเชื่อมั่นให้ครู สนับสนุนครูให้ทำงานอย่างเต็มศักยภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วันวิสาข์ ทองติง (2555) ได้ศึกษาวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการมีความคาดหวังและการสร้างโอกาสสำหรับอนาคต โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของนพวรรณ บุญเจริญสุข (2560) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการคาดหวังและสร้างโอกาสสำหรับอนาคต โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก

1.4 ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านวิธีการคิดเชิงปฏิวัติ โดยรวมและรายข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีความพยายามในการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงเพื่อพัฒนาโรงเรียนในด้านต่าง ๆ ใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาโรงเรียน มีการบริหารงานโดยมุ่งเน้นการพัฒนาความรู้ของบุคลากรในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง โดยการศึกษาดูงานจากแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อนำความรู้ที่ได้มาพัฒนาและปรับปรุงโรงเรียนอย่างต่อเนื่องสอดคล้องกับงานวิจัยของมนสิชา ธรรมรักษ์ (2561) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในเครือสวนกุหลาบวิทยาลัย ผลการศึกษา พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความคิดเชิงปฏิวัติเพื่อการเปลี่ยนแปลง โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของเหมือนฝัน นันทิยกุล (2562) ได้ทำการศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารโรงเรียนเอกชนสู่ความเป็นเลิศในจังหวัดนครปฐม พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความคิดเชิงปฏิวัติ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

1.5 ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ โดยรวมและรายข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนได้ร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ในการพัฒนาโรงเรียนให้มีคุณภาพและสอดคล้องกับเป้าหมายความสำเร็จของโรงเรียนและบริบทของชุมชน โดยผ่านกระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ

ในด้านการกำหนดพันธกิจ เป้าหมาย แผนงานและโครงการของโรงเรียนที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้ เพื่อขับเคลื่อนให้โรงเรียนพัฒนาไปอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของเพ็ญประภา สาริภา (2556) ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 19 ผลการศึกษา พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของนพวรรณ บุญเจริญสุข (2560) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก

2. ประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาได้วางแผนการดำเนินงานโดยกำหนดวัตถุประสงค์ นโยบายของโรงเรียน กำหนดกลยุทธ์และจัดโครงสร้างการบริหารงานที่ดีทำให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ ผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและทัศนคติทางบวก นักเรียนมีระเบียบวินัย คุณธรรม และใฝ่เรียนรู้อยู่เสมอ โรงเรียนมีการปรับเปลี่ยนเพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ จนสามารถผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและทัศนคติทางบวก นักเรียนมีระเบียบวินัย คุณธรรม และใฝ่เรียนรู้อยู่เสมอ สอดคล้องกับแนวคิดของนันท์นภัส สุทธิการ (2562) ที่กล่าวว่า ประสิทธิผลของโรงเรียน หมายถึง ความสามารถในการดำเนินงานใด ๆ หรือปฏิบัติกิจกรรมใด ๆ แล้วประสบผลสำเร็จ ทำให้บังเกิดผลโดยตรงและครบถ้วนตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ของโรงเรียน โดยที่โรงเรียนสามารถผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และสามารถพัฒนานักเรียนให้มีเจตคติทางบวก ตลอดจนสามารถปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน รวมทั้งสามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ กันต์ชญาณี ส่งเจริญทรัพย์ (2562) ที่ได้ศึกษา ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร พบว่า ประสิทธิผลของโรงเรียนอยู่ในระดับมากทั้งภาพรวมและรายด้าน สอดคล้องกับงานวิจัยของ จุรีรัตน์ ม่วงนา (2563) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาการศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ผลการศึกษา พบว่า ประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาการศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2.1 ประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง โดยรวมและรายข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 มีความรู้ความสามารถในการบริหาร เห็นความสำคัญด้านวิชาการของโรงเรียน มีแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนางานวิชาการ ให้มีคุณภาพ เป็นไปตามความคาดหวังของผู้ปกครองและชุมชน ส่งเสริมให้ครูมีการพัฒนาความรู้ความสามารถอย่างต่อเนื่อง วางแผนพัฒนาด้านวิชาการได้อย่างเหมาะสม มีการปรับรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงและความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี ส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้ความสามารถเชิงวิชาการ สามารถสอบเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาต่าง ๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของกรรณาภรณ์ พุฒชงค์ (2560) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 พบว่า ประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง โดยรวมและรายข้ออยู่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ อุษา รัตน์ ดาวลอย (2561) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารด้วยหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 สระบุรี พบว่า ประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 สระบุรี ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2.2 ประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก โดยรวมและรายข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีการดำเนินงานในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมและปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมให้แก่นักเรียน กระตุ้นให้นักเรียนตะหนักถึงคุณค่าของคุณธรรมและจริยธรรม เช่น ความกตัญญูกตเวที การมีทัศนคติที่ดีทั้งต่อตนเองและผู้อื่น มีการสอดแทรกคุณธรรมและจริยธรรมในการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนานักเรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ มีระเบียบวินัย สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข สอดคล้องกับงานวิจัยของ อัจฉรา พฤทธิไพฑูรย์ (2560) ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับประสิทธิผลของโรงเรียน ในกลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 พบว่า ประสิทธิผลของ

โรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนบ่อทอง 3 ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก โดยรวมและรายข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ นันท์นภัส สุทธิการ (2562) ที่ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 พบว่า ประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีเจตคติทางบวกในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2.3 ประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน โดยรวมและรายข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนร่วมกันพัฒนาโรงเรียนในการปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริหารงานวิชาการและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดความรู้และทักษะด้านต่าง ๆ การเลือกใช้เทคนิควิธีการจัดกิจกรรมที่หลากหลายในการจัดการเรียนรู้ การผลิตสื่อการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัยการปรับปรุงสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนให้สะอาด ร่มรื่น เพื่อให้ส่งเสริมให้เกิดบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดี สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชื่นกมล ประสาตร์ (2559) ที่ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะครูกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 พบว่า ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษาให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม ในภาพรวมมีผลการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของกรรณาภรณ์ พุฒชงค์ (2560) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 พบว่า ประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน โดยรวมและรายข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

2.4 ประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน โดยรวมและรายข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนส่วนใหญ่ ได้รับการเพิ่มพูนความรู้พัฒนาทักษะในรูปแบบต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องทันต่อการเปลี่ยนแปลง

ทางสังคม ผู้บริหารสถานศึกษามีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของโรงเรียน เตรียมแนวทางในการแก้ปัญหา และวางแผนการปฏิบัติงาน เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 มีแนวทาง การดำเนินงานตามนโยบายปฏิรูปการศึกษาด้านการปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยส่งเสริมให้ครูแสวงหาความรู้ และพัฒนาความก้าวหน้าในวิชาชีพ โดยการจัดอบรม สัมมนา ศึกษาดูงาน และดำเนินงานด้านการนิเทศการศึกษา เพื่อกระตุ้นให้ครูได้พัฒนาตนเองอยู่เสมอ ครูผู้สอนตระหนักในบทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ และปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายด้วยความรับผิดชอบ ซึ่งนำไปสู่การพัฒนาโรงเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ นพวรรณ บุญเจริญสุข (2560) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 พบว่า ประสิทธิผลของสถานศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของนันท์นภัส สุทธิการ (2562) ที่ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 พบว่า ประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน โดยรวมและรายข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

3. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับค่อนข้างสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษามีการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ มีการคิดวิเคราะห์ และคิดสังเคราะห์เพื่อวางแผนการปฏิบัติงาน มีการวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกและภายในองค์กรเพื่อเก็บเป็นข้อมูลในการกำหนดกลยุทธ์ นำความรู้ที่ได้จากการเก็บรวบรวมมาใช้ให้เกิดประโยชน์ เพื่อให้งานบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ สามารถวางแผนกลยุทธ์ที่สอดคล้องกับแนวโน้มอนาคตของสถานศึกษาได้ มีการวางแผนการทำงานอย่างรอบคอบ มีความเข้าใจหลักการพัฒนาสถานศึกษาอย่างยั่งยืน มีการคิดเชิงบูรณาการแบบองค์รวม มุ่งเน้นกระบวนการของการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง สามารถมองเห็นภาพรวมในอนาคตของสถานศึกษา และมีการกำกับ ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงานตามนโยบายต่าง ๆ ของสถานศึกษา ส่งผลให้สถานศึกษามีการจัดการเรียนการสอนได้เหมาะสมตามความพร้อมและศักยภาพของผู้เรียน ผู้เรียนมีความรู้เท่าทันต่อเหตุการณ์ และการเปลี่ยนแปลงทางสังคมใน

สถานการณ์ปัจจุบัน สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ผู้เรียนประพฤติปฏิบัติตนในทางที่เป็นที่พึงประสงค์ของส่วนรวม ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา สังคม และจิตใจ มีการปรับปรุงสถานที่และสิ่งแวดล้อมภายในสถานศึกษาให้สะอาด ร่มรื่น ส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ มีการกำหนดนโยบายที่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและมีความทันต่อสภาวการณ์ในปัจจุบัน มีการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นภายในสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ และมีการส่งเสริมให้บุคลากรทุกคนมีบทบาท หน้าที่ในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษาตามที่ได้รับมอบหมาย สอดคล้องกับงานวิจัยของเพ็ญประภา สาริภา (2556) ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 19 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของกรรณาภรณ์ พุฒชงค์ (2560) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของนพวรรณ บุญเจริญสุข (2560) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิง กลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของจุรีรัตน์ ม่วงนา (2563) ได้ทำการศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาการศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาการศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

จากผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ผลการวิจัยภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ควรมีการส่งเสริมในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1.1 ด้านผู้นำที่มีความคิดความเข้าใจระดับสูง ผู้บริหารสถานศึกษาควรติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ และมีการพิจารณาทบทวนอย่างรอบคอบก่อนการตัดสินใจในการกำหนดนโยบายต่าง ๆ ของสถานศึกษา

1.2 ด้านความสามารถในการนำปัจจัยนำเข้าต่าง ๆ มากำหนดกลยุทธ์ ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำรายงานแผนงาน โครงการต่าง ๆ ของโรงเรียน ตลอดจนจุดอ่อนภายในสถานศึกษาหรือปัญหาและอุปสรรคที่พบจากการบริหารจัดการโครงการต่าง ๆ ในสถานศึกษา มาพิจารณาเพื่อกำหนดกลยุทธ์ในการวางแผนการปฏิบัติงาน

1.3 ด้านการมีความคาดหวังและการสร้างโอกาสสำหรับอนาคต ผู้บริหารสถานศึกษาควรวิเคราะห์ผลการดำเนินงานโครงการต่าง ๆ ของสถานศึกษาในอดีตที่ผ่านมา เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาสถานศึกษาและควรคาดการณ์แนวโน้มอนาคต เพื่อกำหนดทิศทางการวางนโยบายของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของชุมชน

1.4 ด้านวิธีการคิดเชิงปฏิวัติ ผู้บริหารสถานศึกษาควรเปิดรับข้อมูลข่าวสารจากหลายๆ ภาคส่วน แล้วบูรณาการเชื่อมโยงข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ เพื่อกำหนดนโยบายของสถานศึกษาที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วในยุคปัจจุบัน

1.5 ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ ผู้บริหารสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ครูผู้สอนและบุคลากรในโรงเรียน รวมทั้งผู้ปกครองและผู้นำชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และกลยุทธ์ของโรงเรียนอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ

2. ผลการวิจัยประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ควรมีการส่งเสริมในด้านต่าง ๆ ดังนี้

2.1 ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ครูผู้สอนควรวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนด้วยเทคนิควิธีการที่หลากหลายเพื่อให้เหมาะสมกับนักเรียนที่มีระดับความรู้ความสามารถแตกต่างกัน และควรมีการชื่นชมแสดงความยินดีกับนักเรียนที่ได้รับรางวัลจากการเข้าร่วมกิจกรรมแข่งขันทางวิชาการกับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้เป็นแบบอย่างที่ดีกับนักเรียนคนอื่นๆ

2.2 ด้านความสามารถพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนควรพัฒนานักเรียนให้เป็นผู้ใฝ่เรียนรู้อยู่เสมอ มีความอดทนต่ออุปสรรคและความยากลำบากต่าง ๆ มีระเบียบวินัย คุณธรรมและจริยธรรม มีทัศนคติที่ดีทั้งต่อตนเองและผู้อื่น

2.3 ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ควรมีแผนกลยุทธ์รองรับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว และควรส่งเสริมให้ครูค้นหาความรู้เพื่อผลิตสื่อการสอนที่หลากหลาย และอำนวยความสะดวกให้ครูผู้สอนมีความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน มีการลดหรือปรับเปลี่ยนขั้นตอนที่ซับซ้อนและยุ่งยากต่อการปฏิบัติงาน

2.4 ด้านความสามารถในการแก้ไขปัญหาภายในโรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรรับฟังและเปิดโอกาสให้ครูผู้สอนได้ร่วมกันหาแนวทางเพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในโรงเรียน เพื่อส่งเสริมให้การพัฒนาโรงเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

3. ผลการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 มีความสัมพันธ์กันทางบวก จึงควรพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้มีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ให้สูงยิ่งขึ้น จะส่งผลให้ประสิทธิผลของโรงเรียนสูงตามไปด้วย ดังนั้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ควรให้ความสำคัญ ส่งเสริมและกระตุ้นผู้บริหารสถานศึกษาให้มีการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ โดยส่งเสริมให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1.ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

2. ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน ด้านความสามารถพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

3. ควรศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบในการเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยการวิจัยเชิงคุณภาพ

บรรณานุกรม

Beall, J. (2007). Strategic management of private school Recruitment, Compensation, Development And Retention of Teachers. Retrieved from http//:proquest.umi.com. http//:proquest.umi.com.

Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of psychological testing* (5th ed.). New York: Harper Collins Publishers.

DuBrin, A. J. (2006). *Leadership: Research findings practice and skills* (5th ed.). Boston MA Houghton Miffin.

Frumkin, P. (2007). Creating new school: The stutegic management of charterschools. Retrieved from http://www.accf.org.

Hoy, W. K. M., C. G.,. (1991). *Educational administration: Theory research and practice* (4th ed.). Singapore: McGraw-Hill.

Johnson, G. S. K. (2003). *Exploring Corporate Strategy, Texls and Cases* (5th ed.). Hcmcl Hcmpstcad: Prctice Hall.

Krejcie, R. V., & Morgan, D. W.,. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Meansurement, 30*(3), 607-610.

Likert. (1967). *The Method of Constructing and Attitude Scale*. New York: Wiley & Son.

Mott, P. E. (1972). *The characteristics of efficient organization*. New York: Harper and Row.

Muhammad, Z. (2011). Effect of Inquiry Lab Teaching Method on The Development of Scientific Skills Through the Teaching of Biology in Pakistan. *Language in India Strength for Today and Bright Hope for Tomorrow, 11*(1), 169-178.

Nahavandi, A. a. M., A. R.,. (1993). *Organizational cullure in the management of mergers*. Westport, CT: Quorum Books.

Necati, C. (2012). Examining the Relationships between School Transformational and Transactions Leadership. *The Online Journal of New Horizons in Educational and Psychological Meansurement, 2*(2).

Yukl, G. A. (2000). *Leadership in Organizations*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall.

กมลชนก สุกแสง. (2559). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต *4*. (งานนิพนธ์

การศึกษามหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.

กรรณาภรณ์ พุฒชงค์. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต *2*. (การศึกษามหาบัณฑิต งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา,

กรรณิการ์ ทับจีน. (2557). การศึกษาประสิทธิผลของโรงเรียนบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต *18*. (การศึกษามหาบัณฑิต งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา,

กรรณิการ์ เฟื่องประยูร. (2555). การศึกษาความสัมพันธ์สุขภาพองค์การกับประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต *2*. (งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.

กัลยา วานิชย์บัญชา. (2557). การวิเคราะห์สถิติ:สถิติสำหรับการบริหารและวิจัย (15th ed.). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

กาสัก เต๊ะขันหมาก. (2553). หลักการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (2nd ed.). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น จำกัด.

ขวัญฤดี อาภานันท์. (2559). ภาวะผู้นำที่แท้จริงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต *9*. (ครุศาสตรมหาบัณฑิต วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม,

คชาภรณ์ เสริมศรี. (2557). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภูเขต *1*. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยขอนแก่น,

คณิสร พรไกรเนตร. (2557). ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิต วัฒนธรรมองค์การกับประสิทธิผลในการทำงานของบุคลากร กลุ่มงานบริหารทั่วไป สังกัดสำนักงานสาธารณสุข จังหวัด นครปฐม. วารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม*, 1*(2), 42-55.

จารุวรรณ ปะกัง. (2551). ความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ *3* เกี่ยวกับเรื่องวงกลมจากผลงานศิลปะ. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ชัยพัชร์ เลิศรักษ์ทวีกุล. (2553). ผู้นำเชิงกลยุทธ์. Retrieved from http://deonetraining.com/view_leader_talk.php?id=31.

ชื่นกมล ประสาตร์. (2559). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะครูกับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต *1*. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

ณัฏฐพันธ์ เขจรนันทน์ และคณะ. (2551). พฤติกรรมองค์กร. กรุงเทพมหานคร: ซีเอ็ดยูเคชั่น.

ณัฐนันท์ทร เอี่ยมแทน. (2559). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับบรรยากาศโรงเรียน สังกัดเทศบาล กลุ่ม

การศึกษาท้องถิ่นที่ *5*. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ทองพัน เที่ยงวันนาที. (2557). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดแผนกศึกษาธิการและกีฬา แขวงหลวงพระบางแห่ง สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.

ธร สุนทรายุทธ. (2551). การบริหารจัดการเชิงปฏิรูป ทฤษฎี วิจัย และปฏิบัติทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: เนติกุลการพิมพ์.

ธีรศักดิ์ ชนะบางแก้ว. (2555). บทบาทของผู้นำ ภาวะผู้นำมีบทบาท. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยภูมิปัญญา มหาวิทยาลัยทักษิณ.

นวลจันทร์ จุนทนพ. (2559). การศึกษาบทบาทภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

บุญชม ศรีสะอาด. (2556). การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

ปนัดดา วรกานต์ทิวัตถ์. (2555). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนกรุงเทพมหานคร ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครู. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.

ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ. (2551). การพัฒนาการคิด. กรุงเทพฯ: เทคนิคพริ้นติ้ง.

ประภัสสร ล้วนอำนวยโชค. (2558). การศึกษาความพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำชั้นยอดของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนเทศบาล สังกัดกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ *9*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.

ปาริชาต สมใจ. (2556). อิทธิพลของภาวะผู้นำตามสถานการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาต่อ ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

พัชสิรี ชมพูคำ. (2552). องค์การและการจัดการ. กรุงเทพฯ: แมคกรอ-ฮิล.

พีรศักดิ์ วิลัยรัตน์. (2556). การบริหารเชิงกลยุทธ์. Retrieved from http://www.pantown.com/group.php?Display=conent&id=36749&name=content368area=3.

เพ็ญนภา พลับฉิม. (2559). ภาวะผู้นาทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสานักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต *2*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.

เพ็ญประภา สาริภา. (2558). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต *19*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรม

หาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.

ภัทราพร เกษสังข์. (2548). การวิจัยทางการศึกษา. ภาควิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.

มันทนา กองเงิน. (2554). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์กับการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐมเขต *1*. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

รสสุคนธ์ ถิ่นทวี. (2555). ประสิทธิผลโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต *2*. (งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.

รังสรรค์ ประเสริฐศรี. (2551). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์. วารสารการจัดการสมัยใหม่, *6*(2), 10.

รุ่งนิรัญ พุทธิเสน. (2557). องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, *37*(4), 122-130.

วลีรัตน์ ศิโรรัตน์ธัญโชค. (2559). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาของรัฐ ในจังหวัดราชบุรี. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.

วิโรจน์ สารรัตนะ. (2555). แนวคิด ทฤษฎี และประเด็นเพื่อการบริหารทางการศึกษา (8th ed.). กรุงเทพฯ: ทิพย์วิสุทธิ์.

วิโรจน์ สารัตนะ. (2556). กระบวนทัศน์ใหม่ทางการศึกษากรณีทัศนะต่อการศึกษาศตวรรษที่ *21*. กรุงเทพฯ: ทิพย์วิสุทธิ์.

ศันสนีย์ พรมพินิจ. (2556). ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนโพธิสัมพันธ์พิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นทีการศึกษามัธยมศึกษา เขต *18*. (งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.

สมใจ ปิตุโส. (2556). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต *1*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.

สราวุธ อนีฆาศรียานนท์. (2559). สมรรถนะการบริหารงานของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต *6 :* กรณีศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.

สันธยา อาแพงพันธ์. (2557). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต *1*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา, บัณฑิวิทยาลัย.

สัมมา รธนิธย์. (2556). หลัก ทฤษฎีและปฏิบัติการบริหารการศึกษา (3rd ed.). กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1. (2564). ข้อมูลอัตรากำลังครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต *1*. ชลบุรี

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2561). ยุทธศาสตร์ชาติระยะ20 ปี (พ.ศ. 2561-2580). Retrieved from http://plan.bru.ac.th.

สุกัญญา วิริยะอารี. (2559). การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต *2*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.

สุนีรัตน์ เอี่ยมประไพ. (2557). การศึกษาประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้รูปแบบระดับชั้นลดหลั่นเชิงเส้น. (วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์.

สุภาพ ฤทธิ์บำรุง. (2556). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความมีประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสานักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต *30*. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สุวิมล ติรกานันท์. (2549). การใช้สถิติในงานวิจัยทางสังคมศาสตร์ : แนวทางสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ไสว พลพุทธา. (2557). การพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

อภิเดช พลเยี่ยม. (2557). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลของโรงเรียน ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต *3*. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

อัจฉรา พฤทธิไพฑูรย์. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับประสิทธิผลของโรงเรียน ในกลุ่มโรงเรียนบ่อทอง *3* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.

อุษารัตน์ ดาวลอย. (2561). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารด้วยหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต *4* สระบุรี. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือในการวิจัย
- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ
- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

(สำเนา)

ที่ อว 8137/1881

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
169 ถ.ลงหาดบางแสน ต.แสนสุข
อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

22 มีนาคม 2565

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเครื่องมือวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. เค้าโครงงานนิพนธ์ (ฉบับย่อ)

2. เครื่องมือวิจัย

ด้วยนางสาวภีมภา ลอยวิเวก รหัสประจำตัวนิสิต 63920297 หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ได้รับอนุมัติเค้าโครงงานนิพนธ์เรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1”โดยมี ดร.ภัคณัฏฐ์ สมพงษ์ธรรม เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ และเสนอท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเครื่องมือวิจัย นั้น

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา จึงขอเรียนเชิญท่านซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์สูง เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเครื่องมือวิจัยของนิสิตในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบและโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

นุจรี ไชยมงคล

(รองศาสตราจารย์ ดร.นุจรี ไชยมงคล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

(สำเนา)

ที่ อว 8137/1266

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
169 ถ.ลงหาดบางแสน ต.แสนสุข
อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

6 กันยายน 2565

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. เอกสารรับรองจริยธรรมของมหาวิทยาลัยบูรพา
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (หาคุณภาพ)
3. หน่วยงานที่เก็บข้อมูลเพื่อทดลองใช้ดำเนินการวิจัย(Try Out)

ด้วยนางสาวภีมภา ลอยวิเวก รหัสประจำตัวนิสิต 63920297 หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ได้รับอนุมัติเค้าโครงงานนิพนธ์เรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1” โดยมี ดร.ภัคณัฏฐ์ จันทนวรานนท์ สมพงษ์ธรรม เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ และเสนอหน่วยงานในสังกัดของท่านในการหาคุณภาพจากเครื่องมือวิจัย นั้น

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา จึงขออนุญาตให้นิสิตดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จำนวน 30 คน ระหว่างวันที่ 2-8 กันยายน พ.ศ. 2565

จึงเรียนมาเพื่อทราบและโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ
(ลงชื่อ) นุจรี ไชยมงคล
(รองศาสตราจารย์ ดร.นุจรี ไชยมงคล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

(สำเนา)

ที่ อว 8137/1267

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
169 ถ.ลงหาดบางแสน ต.แสนสุข
อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

6 กันยายน 2565

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อดำเนินการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. เอกสารรับรองจริยธรรมของมหาวิทยาลัยบูรพา
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. กลุ่มตัวอย่างที่เก็บข้อมูลเพื่อใช้ดำเนินการวิจัย

ด้วยนางสาวภีมภา ลอยวิเวก รหัสประจำตัวนิสิต 63920297 หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ได้รับอนุมัติเค้าโครงงานนิพนธ์เรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1” โดยมี ดร.ภัคณัฏฐ์ จันทนวรานนท์ สมพงษ์ธรรม เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ และเสนอหน่วยงานในสังกัดของท่านในการหาคุณภาพจากเครื่องมือวิจัย นั้น

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา จึงขออนุญาตให้นิสิตดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จำนวน 229 คน ระหว่างวันที่ 12-22 กันยายน พ.ศ. 2565

จึงเรียนมาเพื่อทราบและโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ
(ลงชื่อ) นุจรี ไชยมงคล
(รองศาสตราจารย์ ดร.นุจรี ไชยมงคล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้ใช้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย ประกอบการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

2. ผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ครูที่ปฏิบัติหน้าที่ทำการสอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 3. แบบสอบถามฉบับนี้มี 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 24 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียน จำนวน 21 ข้อ

ทั้งนี้ ข้อมูลที่ได้รับจากท่านซึ่งเป็นครูผู้สอนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จะเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยอย่างสูง ดังนั้นขอความอนุเคราะห์ท่านในการให้คำตอบ ตามความเป็นจริงมากที่สุด ข้อมูลที่ได้จะถือเป็นความลับ โดยผู้วิจัยจะประมวลความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามในภาพรวม ซึ่งไม่มีผลกระทบต่อโรงเรียนและตัวผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น การเข้าร่วมโครงการวิจัยนี้เป็นไปด้วยความสมัครใจ และท่านมีสิทธิที่จะบอกเลิกการเข้าร่วมโครงการวิจัยนี้เมื่อใดก็ได้ ซึ่งจะไม่มีผลกระทบต่อหน้าที่การงานที่ท่านพึงได้รับต่อไป

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ ในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้

นางสาวภีมภา ลอยวิเวก
นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ตอนที่ 1 แบบสอบถามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับพฤติกรรมที่แสดงออกของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1ให้ตรงกับสภาพความเป็นจริง โดยใช้เกณฑ์พิจารณา ดังนี้

5 หมายถึง มีระดับความคิดเห็น อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีระดับความคิดเห็น อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง มีระดับความคิดเห็น อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีระดับความคิดเห็น อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีระดับความคิดเห็น อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อที่	ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1	**ด้านผู้นำที่มีความคิดความเข้าใจระดับสูง** ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีการคิดวิเคราะห์และคิดสังเคราะห์เพื่อวางแผนการปฏิบัติงาน					
2	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีความคิดเชิงระบบ โดยสามารถบริหารงานให้คนในองค์กรทำงานร่วมกันเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์					
3	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านนำความคิดริเริ่มสร้างสรรค์มาใช้ในการทำงานและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ					
4	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีการพิจารณาทบทวนอย่างรอบคอบก่อนการตัดสินใจ					
5	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ					
6	**ด้านความสามารถในการนำปัจจัยนำเข้าต่าง ๆ มากำหนดกลยุทธ์** ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีการวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายในองค์กรเพื่อเก็บเป็นข้อมูลในการกำหนดกลยุทธ์					
7	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีความสามารถในการบริหารจัดการข้อมูลโดยนำระบบสารสนเทศมาใช้					
8	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีการนำรายงานแผนงาน โครงการนำมาเป็นข้อมูลในการพัฒนางานด้านต่าง ๆในสถานศึกษา					

ข้อที่	ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
9	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีการนำความรู้ที่เก็บรวบรวมได้มาใช้ให้เกิดประโยชน์เพื่อให้งานบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้					
10	**ด้านการมีความคาดหวังและการสร้างโอกาสสำหรับอนาคต** ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านวางแผนการทำงานอย่างรอบคอบ					
11	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีความสามารถในการคาดการณ์และมองแนวโน้มอนาคตของสถานศึกษาได้					
12	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีทักษะในการคิดแก้ปัญหาอย่างรัดกุม					
13	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านเป็นนักวางแผนกลยุทธ์ที่ปฏิภาณไหวพริบในการขับเคลื่อนให้งานต่าง ๆบรรลุตามเป้าหมาย					
14	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านสามารถวางแผนกลยุทธ์ที่สอดคล้องกับแนวโน้มอนาคตของสถานศึกษาได้					
15	**ด้านวิธีการคิดเชิงปฏิวัติ** ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีความคิดเชิงบูรณาการ โดยสามารถเชื่อมโยงข่าวสารและสถานการณ์ต่าง ๆเข้าด้วยกันได้อย่างมีเหตุผล					
16	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์					
17	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีการปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ใหม่ ๆเพื่อพัฒนาความเป็นเลิศของสถานศึกษา					
18	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีการคิดเชิงบูรณาการแบบองค์รวมมุ่งเน้นกระบวนการของการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง					
19	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีความเข้าใจหลักการพัฒนาสถานศึกษาแบบยั่งยืน					

ข้อที่	ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
	ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์					
20	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีความเป็นผู้นำ สามารถนำพาองค์การสู่เป้าหมายแห่งความสำเร็จ					
21	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมองเห็นภาพรวมในอนาคตของสถานศึกษาโดยสอดคล้องกับเป้าหมายของสถานศึกษา					
22	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีการกำหนดจุดมุ่งหมายในการปฏิบัติงานที่เชื่อมโยงกับพันธกิจ เป้าหมาย แผนงาน โครงการของสถานศึกษา					
23	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีการคิดวิเคราะห์และคิดสังเคราะห์วิสัยทัศน์ของสถานศึกษาร่วมกับบุคลากรในสถานศึกษา					
24	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีการกำกับติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานตามนโยบายต่าง ๆ ของสถานศึกษา					

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียน

คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียน โปรดให้ข้อมูลด้านประสิทธิผลของโรงเรียนของท่านว่ามีลักษณะเป็นไปตามพฤติกรรมที่บรรยายไว้มากน้อยเพียงใด แล้วให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องให้ตรงกับความเป็นจริง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามมาตรส่วนประเมินค่า 5 ระดับ ดังนี้

5 หมายถึง ประสิทธิผลของโรงเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด
4 หมายถึง ประสิทธิผลของโรงเรียน อยู่ในระดับมาก
3 หมายถึง ประสิทธิผลของโรงเรียน อยู่ในระดับปานกลาง
2 หมายถึง ประสิทธิผลของโรงเรียน อยู่ในระดับน้อย
1 หมายถึง ประสิทธิผลของโรงเรียน อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อที่	ประสิทธิผลของโรงเรียน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1	**ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง** นักเรียนส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง					
2	นักเรียนสามารถเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนที่ได้รับการยอมรับของชุมชน					
3	นักเรียนได้รับรางวัลทางวิชาการในการประกวดแข่งขันต่าง ๆ					
4	นักเรียนมีความรู้เท่าทันต่อเหตุการณ์และการเปลี่ยนแปลงทางสังคมในสถานการณ์ปัจจุบัน					
5	โรงเรียนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้เหมาะสมตามความพร้อมและศักยภาพของผู้เรียน					
6	**ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก** โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีระเบียบวินัย					
7	โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความขยัน อดทน และรอบคอบ					
8	โรงเรียนมีการส่งเสริมให้ผู้เรียนมุ่งเน้นการพัฒนาตนเองตามความสนใจและศักยภาพของตน					

ข้อที่	ประสิทธิผลของโรงเรียน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
9	โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรมและจริยธรรม					
10	**ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก** โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้แสดงออกในทางที่เหมาะสมดีงาม สมเหตุสมผล					
11	โรงเรียนมีการส่งเสริมให้ผู้เรียนประพฤติปฏิบัติตนในทางที่เป็นที่พึงประสงค์ของส่วนรวม ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา สังคม และจิตใจ					
12	**ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน** โรงเรียนมีการกำหนดนโยบายที่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและมีความทันต่อสภาวการณ์ปัจจุบัน					
13	โรงเรียนมีนวัตกรรมสื่อการสอนใหม่ ๆ มีการส่งเสริมให้บุคลากรในโรงเรียนได้ค้นคว้าและพัฒนาสื่ออุปกรณ์การสอนอย่างสม่ำเสมอ					
14	โรงเรียนมีการปรับปรุงสถานที่และสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนให้สะอาด ร่มรื่น เพื่อส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ					
15	โรงเรียนมีการพัฒนาหรือเปลี่ยนแปลงการดำเนินงานภายในโรงเรียนให้มีความคล่องตัวและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม					
16	โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมที่ก่อให้เกิดบรรยากาศการเรียนรู้ มีการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น					
17	**ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน** ผู้บริหารสถานศึกษาและครูสามารถแก้ปัญหาเร่งด่วนหรือเหตุการณ์ฉุกเฉินที่เกิดขึ้นในโรงเรียนได้					
18	โรงเรียนมีรูปแบบการบริหารงานภายในโรงเรียนที่เปิดโอกาสให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการวางแผนเพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ					
19	โรงเรียนมีการส่งเสริมให้บุคลากรทุกคนมีบทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนตามที่ได้รับมอบหมาย					

ข้อที่	ประสิทธิผลของโรงเรียน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
20	**ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน** โรงเรียนมีการส่งเสริมให้บุคลากรทุกคนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพของแต่ละตามแนวทางที่เหมาะสม ซึ่งส่งผลให้สามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว					
21	โรงเรียนมีการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆที่เกิดขึ้นในโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ					

ภาคผนวก ค

แสดงผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

ตารางที่ 14 ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างภาวะ ผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

ตอนที่ 1 แบบสอบถามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา

ข้อที่	ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา	ความคิดเห็น			รวม	IOC	ผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
ด้านผู้นำที่มีความคิดความเข้าใจระดับสูง							
1	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีการคิดวิเคราะห์และคิดสังเคราะห์เพื่อวางแผนการปฏิบัติงาน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
2	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีความคิดเชิงระบบ โดยสามารถบริหารงานให้คนในองค์กรทำงานร่วมกันเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
3	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านนำความคิดริเริ่มสร้างสรรค์มาใช้ในการทำงานและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
4	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีการพิจารณาทบทวนอย่างรอบคอบก่อนการตัดสินใจ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
5	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ด้านความสามารถในการนำปัจจัยนำเข้าต่าง ๆ มากำหนดกลยุทธ์							
6	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีการวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายในองค์กรเพื่อเก็บเป็นข้อมูลในการกำหนดกลยุทธ์	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
7	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีความสามารถในการบริหารจัดการข้อมูลโดยนำระบบสารสนเทศมาใช้	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
8	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีการนำรายงานแผนงานโครงการ นำมาเป็นข้อมูลในการพัฒนางานด้านต่าง ๆ ในสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ข้อที่	ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา	ความคิดเห็น			รวม	IOC	ผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
9	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีการนำความรู้ที่เก็บรวบรวมได้มาใช้ให้เกิดประโยชน์เพื่อให้งานบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ด้านการมีความคาดหวังและการสร้างโอกาสสำหรับอนาคต							
10	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านวางแผนการทำงานอย่างรอบคอบ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
11	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีความสามารถในการคาดการณ์และมองแนวโน้มอนาคตของสถานศึกษาได้	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
12	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีทักษะในการคิดแก้ปัญหาอย่างรัดกุม	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
13	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านเป็นนักวางแผนกลยุทธ์ที่ปฏิภาณไหวพริบในการขับเคลื่อนให้งานต่าง ๆบรรลุตามเป้าหมาย	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
14	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านสามารถวางแผน กลยุทธ์ที่สอดคล้องกับแนวโน้มอนาคตของสถานศึกษาได้	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ด้านวิธีการคิดเชิงปฏิวัติ							
15	ผู้บริหารมีความคิดเชิงบูรณาการ โดยสามารถเชื่อมโยงข่าวสารและสถานการณ์ต่าง ๆเข้าด้วยกันได้อย่างมีเหตุผล	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
16	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
17	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีการปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ใหม่ ๆเพื่อพัฒนาความเป็นเลิศของสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ข้อที่	ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา	ความคิดเห็น			รวม	IOC	ผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
18	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีการคิดเชิงบูรณาการแบบองค์รวมมุ่งเน้นกระบวนการของการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
19	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีความเข้าใจหลักการพัฒนาสถานศึกษาแบบยั่งยืน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์							
20	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีความเป็นผู้นำสามารถนำพาองค์การสู่เป้าหมายแห่งความสำเร็จ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
21	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมองเห็นภาพรวมในอนาคตของสถานศึกษาโดยสอดคล้องกับเป้าหมายของสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
22	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีการกำหนดจุดมุ่งหมายในการปฏิบัติงานที่เชื่อมโยงกับพันธกิจ เป้าหมาย แผนงานโครงการของสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
23	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีการคิดวิเคราะห์และคิดสังเคราะห์วิสัยทัศน์ของสถานศึกษาร่วมกับบุคลากรในสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
24	ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีการกำกับติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานตามนโยบายต่าง ๆ ของสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียน

ข้อที่	ประสิทธิผลของโรงเรียน	ความคิดเห็น			รวม	IOC	ผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง							
1	นักเรียนส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง	+1	+1	0	2	0.67	ใช้ได้
2	นักเรียนสามารถเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนที่ได้รับการยอมรับของชุมชน	+1	+1	0	2	0.67	ใช้ได้
3	นักเรียนได้รับรางวัลทางวิชาการในการประกวดแข่งขันต่าง ๆ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
4	นักเรียนมีความรู้เท่าทันต่อเหตุการณ์และการเปลี่ยนแปลงทางสังคมในสถานการณ์ปัจจุบัน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
5	โรงเรียนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้เหมาะสมตามความพร้อมและศักยภาพของผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก							
6	โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีระเบียบวินัย	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
7	โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความขยัน อดทน และรอบคอบ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
8	โรงเรียนมีการส่งเสริมให้ผู้เรียนมุ่งเน้นการพัฒนาตนเองตามความสนใจและศักยภาพของตน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
9	โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรมและจริยธรรม	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
10	โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้แสดงออกในทางที่เหมาะสมดีงาม สมเหตุสมผล	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ข้อที่	ประสิทธิผลของโรงเรียน	ความคิดเห็น			รวม	IOC	ผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
11	โรงเรียนมีการส่งเสริมให้ผู้เรียนประพฤติปฏิบัติตนในทางที่เป็นที่พึงประสงค์ของส่วนรวม ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา สังคม และจิตใจ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน							
12	โรงเรียนมีการกำหนดนโยบายที่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและมีความทันต่อสภาวการณ์ปัจจุบัน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
13	โรงเรียนมีนวัตกรรมสื่อการสอนใหม่ ๆ มีการส่งเสริมให้บุคลากรในโรงเรียนได้ค้นคว้าและพัฒนาสื่ออุปกรณ์การสอนอย่างสม่ำเสมอ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
14	โรงเรียนมีการปรับปรุงสถานที่และสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนให้สะอาด ร่มรื่น เพื่อส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
15	โรงเรียนมีการพัฒนาหรือเปลี่ยนแปลงการดำเนินงานภายในโรงเรียน ให้มีความคล่องตัวและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
16	โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมที่ก่อให้เกิดบรรยากาศการเรียนรู้ มีการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน							
17	ผู้บริหารสถานศึกษาและครูสามารถแก้ปัญหาเร่งด่วนหรือเหตุการณ์ฉุกเฉินที่เกิดขึ้นในโรงเรียนได้	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
18	โรงเรียนมีรูปแบบการบริหารงานภายในโรงเรียนที่เปิดโอกาสให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการวางแผนเพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ข้อที่	ประสิทธิผลของโรงเรียน	ความคิดเห็น			รวม	IOC	ผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
ด้านความสามารถในการการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน							
19	โรงเรียนมีการส่งเสริมให้บุคลากรทุกคนมีบทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนตามที่ได้รับมอบหมาย	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
20	โรงเรียนมีการส่งเสริมให้บุคลากรทุกคนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพของแต่ละตามแนวทางที่เหมาะสม ซึ่งส่งผลให้สามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
21	โรงเรียนมีการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆที่เกิดขึ้นในโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ภาคผนวก ง

ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับของแบบสอบถาม

ตารางที่ 15 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก
1	.76
2	.69
3	.91
4	.75
5	.81
6	.81
7	.94
8	.83
9	.87
10	.90
11	.81
12	.82
13	.85
14	.87
15	.81
16	.85
17	.86
18	.92
19	.86
20	.95
21	.94
22	.83
23	.82
24	.90

หมายเหตุ ค่าความเชื่อมั่น = .98

ตารางที่ 16 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก
1	.58
2	.49
3	.61
4	.70
5	.87
6	.79
7	.85
8	.85
9	.73
10	.89
11	.90
12	.88
13	.86
14	.85
15	.84
16	.90
17	.72
18	.87
19	.66
20	.87
21	.82

หมายเหตุ ค่าความเชื่อมั่น= .97

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางสาวภิมภา ลอยวิเวก
วัน เดือน ปี เกิด	21ธันวาคม 2526
สถานที่เกิด	จ.ชลบุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	171 หมู่ 7 ต.อู่ทอง อ.อู่ทอง จ.สุพรรณบุรี 72160
ตำแหน่งและประวัติการทำงาน	ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2
ประวัติการศึกษา	2548 ปริญญาตรี คณะวิทยาศาสตร์ เอกคณิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 2556 ปริญญาโท คณะศึกษาศาสตร์ การมัธยมศึกษา (การสอนคณิตศาสตร์) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
รางวัลหรือทุนการศึกษา	ทุน สควค.